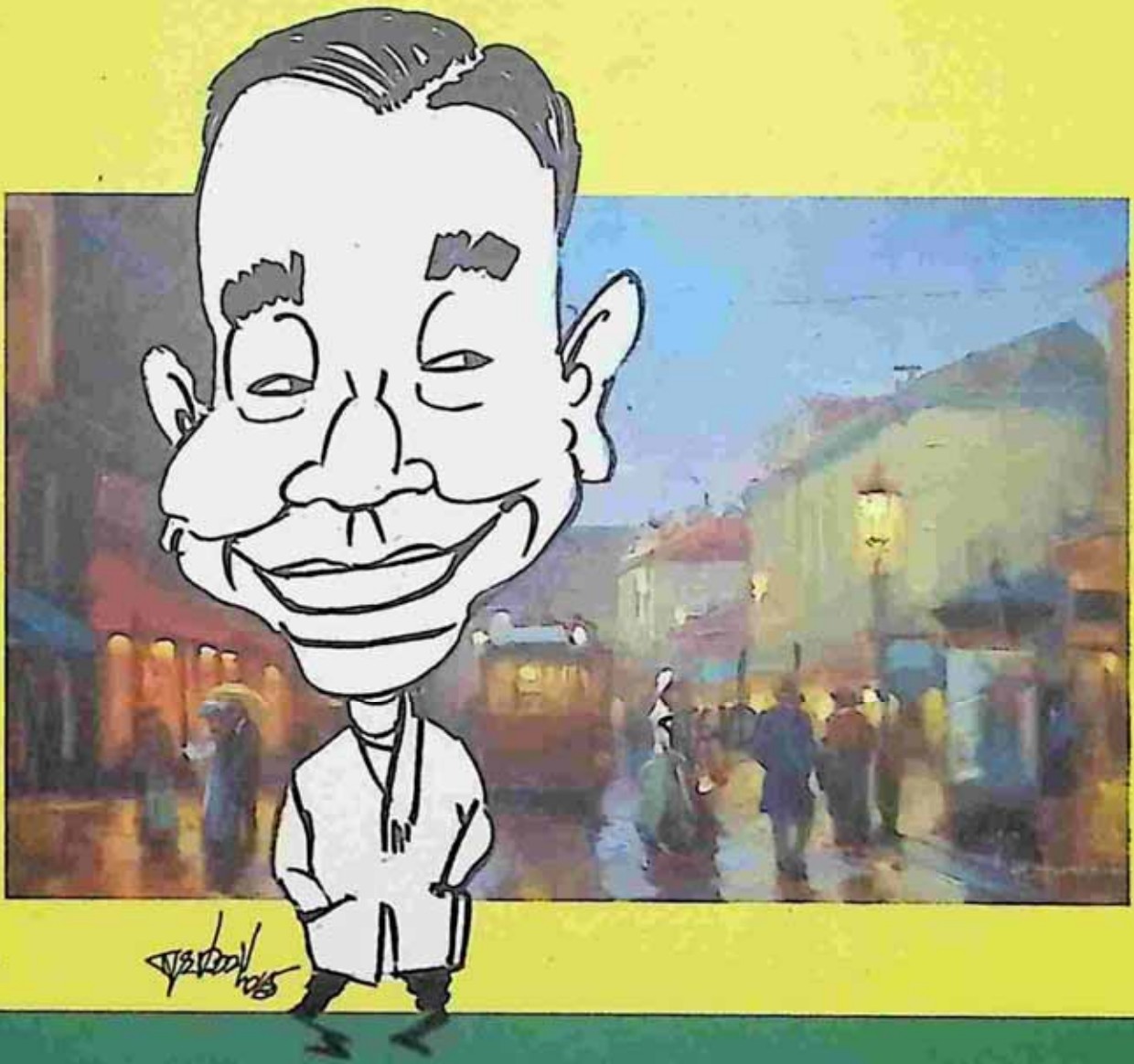

စိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ

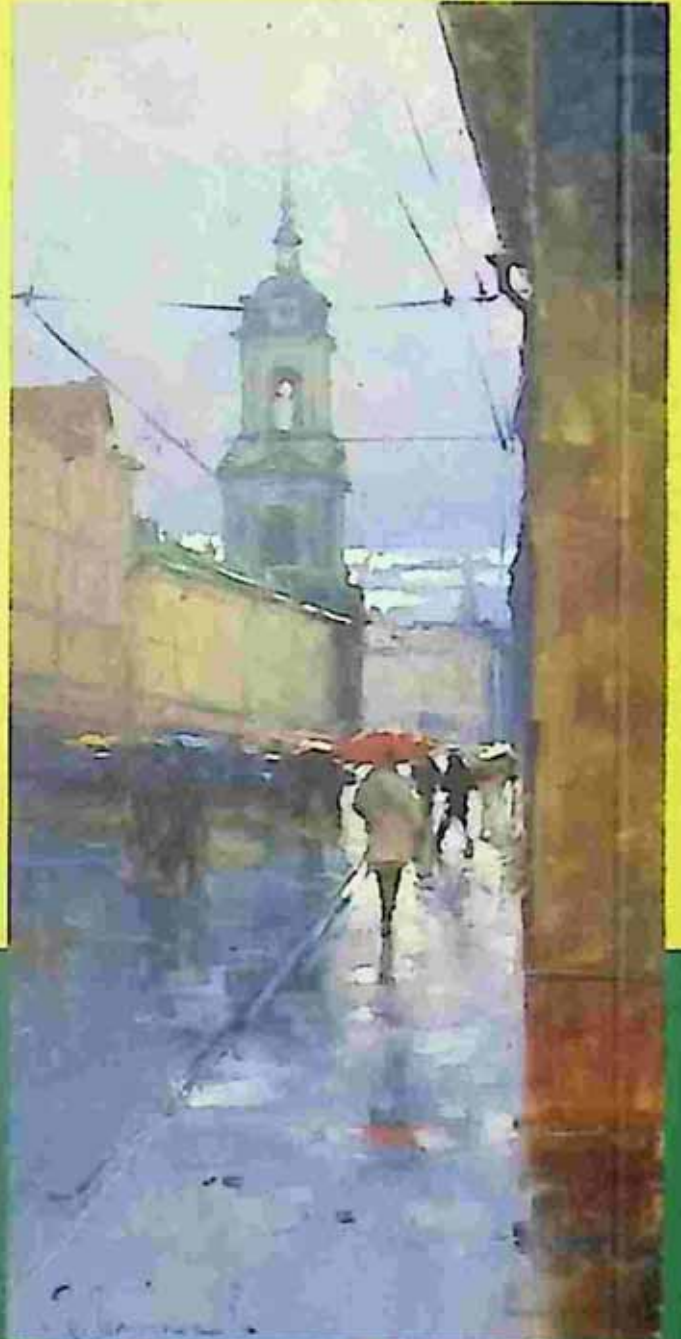

သော်တာဆွေ သူတို့ပြည်

mgvoo.com

ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်း

mgyoe.com

သော်တာဆွ
သူတို့ပြည်

tts0022

3000.00 Ks

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊
ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း၊
၂၀၁၅၊ ဇူလိုင်လ၊ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ ၁၉၇၆ ပထမအကြိမ်မူ၊ အုပ်ရေ ၅၀၀
ရောင်းစျေး ၃၀၀၀ ကျပ်

သူတို့ပြည်

သော်တာဆွေ - ရန်ကင်း၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊

စာမျက်နှာ ၂၇၆ မျက်နှာ၊ ၁၃ ဝင်တီး x ၂၀.၅ ဝင်တီး

သူတို့ပြည်
သော်တာဆွေ

မြန်မာ့စာပေအဖွဲ့

mgyc.com

mgyc.com

သုတိုပြည်

သော်တာဆွေ

ဤစာအုပ်မှာ ယခုအခါ နိုင်ငံအမည်ပင် မရှိတော့သော ထိုစဉ်က ဆိုရှယ်လစ်တိုင်းပြည်တစ်ခုနှင့်ပြန်လည် ပေါင်းစည်း ခဲ့ပြီဖြစ်သော နိုင်ငံတစ်ခုတို့သို့ စာရေးဆရာကြီး သော်တာဆွေ သွားရောက်ခွင့်ရခဲ့စဉ်က အတွေ့အကြုံများကို ရေးသားထား သော ခရီးသွားဆောင်းပါးရှည်ကြီးဖြစ်ပါသည်။

မိမိတို့ မြန်မာပြည်၏ လျှောက်လှမ်းနေသော ဝါဒစနစ် မှာလည်း ယခုအခါ ကွဲပြားခြားနားခဲ့ပြီဖြစ်ရာ စာဖတ်သူများ အနေဖြင့် ထိုခေတ် ထိုကာလကို မြင်ယောင်ရင်း စာရေးဆရာ ကြီးသော်တာဆွေ၏ အရေးအသားအပေါ် အရသာခံ ဖတ်ရှု ကြရန်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ပြန်လည်စီစဉ်သူများ

mgyc.com

mgyc.com

အမှာ

ကျွန်တော် ကြုံတွေ့ ကြားသိခဲ့ရသမျှ သူတို့ ဆိုရှယ်လစ်တိုင်းပြည် များ၏ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဆိုရှယ်လစ် ဇယားစနစ်များကို ရေးနည်းရေးဟန် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖတ်၍ကောင်းအောင် ဖော်ပြထားပါ သည်။

သူတို့ပြည်များတွင်

သူတောင်းစား မရှိဘူး၊

လောင်းကစား မရှိဘူး၊

သူခိုး၊ ဓားပြ မရှိဘူး၊

ပြည့်တန်ဆာ မရှိဘူး၊

ဆိုသည်များ ဟုတ်ပါသလား ဟူသည်မေးခွန်းကို ဤစာအုပ်က အဖြေပေး ပါလိမ့်မည်။

ယင်းစာအုပ်ကို ဖြစ်ပေါ်လာရန်

မြန်မာနိုင်ငံက စာရေးဆရာများကို ဖိတ်ခေါ်သော ဆိုဗီယက်စာရေး ဆရာအသင်းနှင့် အရှေ့ဂျာမနီ (ဂျီဒီအာ) စာရေးဆရာအသင်း။

ကျွန်တော့်ကို ရွေးချယ်စေလွှတ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတွင် ကျွန်တော့်ဘဝဇာတ်ကြောင်း၌ ဤ 'သူတို့ပြည်'အကြောင်း များကို လစဉ်ရေးခွင့်ပြုခဲ့သော ရှုမဝ အယ်ဒီတာများအား ကျေးဇူးတင် ကြောင်း အထူးဖော်ပြအပ်ပါသည်။

သော်တာဆွေ

၁၅-၁၀-၇၆

mgyc.com

mgyc.com

ဆိုဗီယက်ယူနီယံသို့

၁၉၆၃ ခု၊ စက်တင်ဘာလ၊ စတုတ္ထသီတင်းပတ်၊ အင်္ဂါနေ့ ည
၈ နာရီခန့် ကျွန်တော် အိပ်ရာထဲ အိပ်ပျော်နေစဉ် မေက လာနှိုး၍ အစ်မကြီး
ခင်မျိုးချစ်နှင့် ဦးခင်မောင်လတ်တို့ ရောက်လာကြောင်း ပြောသဖြင့် ကျွန်တော်
မျက်ခွံလေးလေးနှင့် အိပ်ခန်းထဲမှ ထွက်ခဲ့တော့ ဦးခင်မောင်လတ်က
အမြဲတမ်း တပ်ထားလေ့ရှိသော သူ့ပါးစပ်က ဆေးပြင်းလိပ်ကို ချွတ်လိုက်
ပြီး...

“ဒီကောင် အစောကြီး အိပ်နေသလားကွ”

“ကျွန်တော် ညနေ ၅ နာရီမှာ အရက်သောက်၊ ၆ နာရီမှာ ထမင်း
စားပြီး ၇ နာရီမှာ အိပ်တာပဲ ကိုလတ်၊ အခု ကျွန်တော့်ကို ဘာကိစ္စ လာနှိုး
ကြတာတုန်း”

“မင်းကို ခေါ်ခိုင်းလို့...”

“ဘယ်သူက ဘာကိစ္စ ဘယ်ကိုတုန်း”

“ပန်းဆိုးတန်း ပြန်ကြားရေးဌာနကိုကွာ၊ အဝတ်လဲပြီး လိုက်ခဲ့ကွာ။
ဟိုရောက်တော့ ဘာကိစ္စဆိုတာ သိရမှာပေါ့”

ထိုအချိန်၌ တော်လှန်ရေးအစိုးရတက်ပြီးခါစ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ

လုပ်သားသတင်းစာနှစ်မျိုးကို ထုတ်ရန်စီစဉ်နေ၍ ဦးစောဦးက ကြီးမှူးပြီး ညတိုင်း သတင်းစာသင်တန်းပေးနေသည်။ ဦးခင်မောင်လတ်နှင့် ဒေါ်ခင် မျိုးချစ်တို့ နှစ်ယောက်စလုံးက အင်္ဂလိပ် လုပ်သားသတင်းစာအတွက် သင် တန်းယူနေရသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲက သတင်းစာ တစ်စောင်စောင်ထဲ ဆွဲထည့်တော့မှာပဲ အောက်မေ့မိသဖြင့် ကားပေါ်တက်ကြ၍ လမ်းမ ရောက် တော့...

“ဒီမှာ အစ်မကြီးနဲ့ ကိုလတ် ကျွန်တော့်ကို သတင်းစာမှာ လုပ်ခိုင်း ရင်ဖြင့် ကျွန်တော် မလုပ်ဘူးဗျာ။ ဝါသနာမပါဘူး။ အစ်မကြီးတို့လင်မယား လည်း လုပ်ဖို့မကောင်းဘူး။ ဘယ့်နှယ်ဗျာ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆားဗစ်မလုပ် ဘဲနဲ့ ထမင်းရှာစား ဖြစ်နေသားပဲ။ ကျွန်တော်ဟာ စာရေးဆရာအလုပ်မှ တစ်ပါး တခြား ဘာမှ မလုပ်ချင်ဘူး”

ဒီတော့ သူတို့က အသံခပ်ပျော့ပျော့နှင့်...

“အေးကွာ...တို့က အာမခံလိုက်မိပြီကွ၊ မင်းလည်း အခု ဘာ ကိစ္စလဲ၊ တို့မသိရသေးပါဘူး၊ သွားခေါ်ချေပါဆိုလို့သာ လာခေါ်ရတာ”

သို့နှင့် ပြန်ကြားရေးဌာန ရောက်သွားကြတော့ သာဂဒိုးက ရောက် နှင့်နေပြီ။ ထိုအခါ ဦးစောဦးက သာဂဒိုးနှင့်ကျွန်တော် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသို့ သွားရမည့်အကြောင်း ပြောသည်၌ ကျွန်တော်က...

“ဘယ်တော့လဲ၊ ဘာကိစ္စလဲ၊ ဟိုမှာ ဘယ်လောက်ကြာ နေရမှာလဲ” ဟု မေးတော့ ဦးစောဦးက...

“ဒီနေ့ အင်္ဂါ၊ နက်ဖြန်သန်ဘက်၊ ဖိန်းနွဲ့ခါ သောကြာနေ့ထွက်တဲ့ ရုရှား အယ်ရီဖလုပ် လေယာဉ်ပျံနဲ့ လိုက်ရမယ်။ ကိစ္စက ဆိုဗီယက်ယူနီယံ စာရေးဆရာများအသင်းက မြန်မာပြည်က စာရေးဆရာနှစ်ယောက်ကို ဖိတ် တာ၊ ခင်ဗျားတို့နှစ်ယောက်ကို ရွေးတယ်။ အဲ...ဟိုမှာနေရမှာက သီတင်း လေးပတ်၊ တစ်လဆိုပါတော့ဗျာ”

ဦးစောဦး စကားဖြတ်လိုက်တော့ ကျွန်တော်က တိကျပြတ်သား စွာပဲ...

“ကျွန်တော် ဘယ်နည်းနဲ့မှ မလိုက်နိုင်၊ ကျွန်တော့်ကိုယ်စား တခြား စာရေးဆရာတစ်ယောက်ကို ရွေးပါ ဦးစောဦး”

သူ အံ့အားသင့်သွားလေ၍...

“ခင်ဗျားက ဘာကြောင့် မလိုက်နိုင်တာလဲဗျာ”

“တစ်အချက် ဒီနေ့အင်္ဂါ၊ သောကြာနေ့ည လေယာဉ်နဲ့ လိုက်ရမယ် ဆိုတော့ ကျွန်တော့်မှာ ဟိုတိုင်းပြည်အတွက် ဝတ်ဖို့ ဘောင်းဘီ၊ ကုတ်အင်္ကျီ၊ ရှူးဖိနပ်မရှိ။ နက်ဖြန်သန်ဘက် အားချင်း ဝယ်လို့ရသည့်တိုင်အောင် ရှူးဖိနပ်မစီးတာ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော့်ခြေထောက်ဟာ ဖိနပ်ပေါက်လို့ မော်စကိုမှာ ထော့နဲ့ ထော့နဲ့နေချည်တော့မယ်။”

“နှစ်အချက် ဟိုမှာ တစ်လလောက်တောင် ကြာမယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်ဟာ ဗမာပြည်မှာ တစ်လအတွက် စာရေးမှ တစ်လစာ ထမင်းစား ရတဲ့ အကောင်ပါ။ ကျွန်တော် ဗမာပြည်မှာ တစ်လမရှိဘူးဆိုရင် ကျွန်တော့် သားမယား တစ်လစာ ထမင်းစားဖို့ ခက်ပါလိမ့်မယ် ခင်ဗျာ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်ကိုယ်စား တခြားတစ်ယောက်ကိုသာ ရွေးပါ ဦးစောဦးရာ”

သူ ခေတ္တ စဉ်းစားနေပြီး...

“ခက်တာပဲဗျာ၊ ခင်ဗျားကိုပဲ ဆုံးဖြတ်ပြီးနေကြပြီ”

“ကျုပ် မမေးမစမ်းဘဲ ဆုံးဖြတ်ကြတာကိုမျိုး။ တကတဲဗျာ။ ကျွန်တော့်များ ခဏခဏ လေယာဉ်ပျံနဲ့ ကမ္ဘာပတ်နေတဲ့လူကြီး အောက်မေ့ လို့ ဒီနေ့ အင်္ဂါ၊ သောကြာနေ့ည လိုက်ရမယ် ခိုင်းကြတာလား”

ဒီတော့မှ သူကလည်း...

“အင်း ... ခင်ဗျားပြောတာလည်း ဟုတ်တယ်ဗျ”

“အို ... ကျုပ်က မဟုတ်တာ ဘယ်တုန်းကမှ မပြော”

“ကဲ ... ဒါဖြင့် ခင်ဗျား ဘယ်လိုမှ လိုက်နိုင်မလဲ”

ဦးစောဦး ဈေးလျှော့လာ၏။ ကျွန်တော်က ခေတ္တ စဉ်းစားပြီး...

“တစ် ... ကျွန်တော် ရှူးဖိနပ်ဝယ်ပြီး အစီးကျင့်ဖို့ အချိန်ပေးရမယ်။

နှစ် ... ကျွန်တော့်အတွက် ဝတ်စုံဝယ်ဖို့ ငွေ ၅၀၀၊ ကျွန်တော်မရှိတုန်း ကျွန်တော့် သား မယားစားဖို့ ၅၀၀၊ ပေါင်း တစ်ထောင်ကျပ်တိတိရမှ ခင်ဗျားတို့ ဆိုဗီယက်ကို ကျွန်တော် သွားနိုင်ပါမယ် ခင်ဗျား”

အထက်ပါ တောင်းဆိုချက်ကို ရနိုင်လိမ့်မည်ဟု စာဖတ်သူထင်ပါ သလား။ ကျွန်တော်လည်း မထင်ခဲ့ပါဘူး။ တမင်သက်သက် ကျွန်တော်

မသွားလို၍ မရနိုင်တာရယ်လို့ တောင်းဆိုခဲ့တာပါ ခင်ဗျာ။

သို့သော် သုံးရက်မျှအကြာ၌ သော်တာဆွ၏ တောင်းဆိုချက်များ ရရှိကြောင်း ကြားသိရတော့၏။ ငွေတစ်ထောင်ပေးမည်။ အချိန်ကိုလည်း ဩဂုတ်လ နောက်ဆုံး သီတင်းပတ်သို့ လွှဲပြောင်းလိုက်၏။ ထို့ပြင်ကျွန်တော် နှင့် သာဂဒိုးသာမက မင်းရှင်ပါ တိုးလာ၍ သုံးယောက် ဖြစ်သွား၏။

အင်း ... ဒီတော့မှ 'ငါမသွားချင်လို့ မနေရပါတော့လား' ဟု စိတ်ထဲကပေါ်လာပြီး မိုက်ကယ် ဟောသည်ကို သတိရတော့၏။

အမှန်တကယ်ပဲ ကျွန်တော် နိုင်ငံခြားကို မသွားလိုပါ။ မသွားလို သည့် အကြောင်းကြီးတစ်ချက်ကို ကျွန်တော် မဖော်ပြရသေးပါ။ အဘယ် နည်းဆိုလျှင် တခြားတိုင်းပြည်ရောက်လျှင် အင်္ဂလိပ်စကားကို ကြားရ၊ ပြောရ တော့မည်။ ယင်းတွင် ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံခြားသားများနှင့် ရေရေ လည်လည် ပြောနိုင်ဆိုနိုင်လောက်အောင် အင်္ဂလိပ်စကားကို တတ်သည်ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မထင်ပါ။ နှုတ်သွက်၊ လျှာသွက် မရှိပါ။ ယင်းသည် ကျွန်တော်၏ ချို့ယွင်းချက်ကြီးတည်း။ ကျွန်တော့်ကို ခြောက်လှန့်နေခြင်း တည်း။

ထို့ကြောင့်

ကျွန်တော်တို့သည် သွားရန်ပြင်ဆင်နေကြသည့် တစ်လအတွင်း ဆိုဗီယက်သံရုံးသွား၍ သူတို့အရာရှိများနှင့် တွေ့ရသည်။ သူတို့ကျွေးသော နေ့လယ်စာစားလျက် မိတ်ဖွဲ့ကြရသည်။ သူတို့က မော်စကိုရောက်လျှင် ဘာများ အလိုရှိသလဲ မေးသည်။ ယင်းအခါသည် ရုရှားများနှင့် ကျွန်တော် ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ရခြင်းဖြစ်၍ ဘာမျှ ပြန်မပြောခဲ့မိ။

နောက်ဆုံးအကြိမ် ကျွန်တော်တို့သွားခါနီး ပြည်လမ်း ဆိုဗီယက် မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးအသင်းတိုက်၌ ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာဒန်းနီးလော့နှင့် တွေ့ရ သောအခါတွင်မူ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲရှိတာကို တောင်းဆိုပေတော့သည်။

မစ္စတာ ဒန်းနီးလော့က အင်္ဂလိပ်စကား ထုံးစံအတိုင်း 'သူ ဘာများ အကူအညီပေးနိုင်ပါသလဲ' ဆိုသောအခါ ကျွန်တော်က ကိုယ်တတ်သမျှ အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် စွတ်တင်ရတော့သည်။

“မစ္စတာ ဒန်းနီးလော့၊ အခု ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ကိုယ့်ရဲ့ မိခင်စကားမဟုတ်တဲ့ အင်္ဂလိပ်လို ပြောနေကြရပါတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော် တို့ချင်း အလေ့အကျင့် မရှိတဲ့အတွက် အသံထွက်ချင်းလည်း မတူတဲ့အတွက် ခင်ဗျားပြောတာကို ကျွန်တော် ကြိုးစားနားထောင်ရပါတယ်။ ခင်ဗျားလည်း ကျွန်တော်ပြောတာကို ဒီလိုပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် မော်စကိုရောက်တဲ့ အခါမှာ ဗမာလိုတတ်တဲ့ စကားပြန်တစ်ယောက် လိုချင်ပါတယ်။ ရနိုင်ပါ့ မလား”

သူက အေးဆေးစွာပဲ...
“ကျွန်တော် ကြိုးစားပါ့မယ်”

ကူညီကြသူများ

ကျွန်တော်တို့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံသွားကြတော့မည်ဟု နေ့ရက်နှင့် တကွ သတင်းထွက်သွားသောအခါ၌ ကြေးမုံတိုက်တွင် အောင်ဗလ (ဒီ တုန်းက ကြေးမုံတိုက်ပိုင်ရှင်၊ အယ်ဒီတာချုပ် ဦးသောင်း)က ကျွန်တော့်အား...

“ခင်ဗျားမှာ ဘောင်းဘီ၊ အင်္ကျီဝတ်စုံ ရှိရဲ့လား”ဟု မေး၏။
ကျွန်တော်က “ဟာ ... ဘယ်ရှိမလဲဗျာ”
“ဒါဖြင့် ကျွန်တော့်ဆီက တစ်စုံယူသွား”

ထိုစဉ်မှာ အောင်ဗလသည် ကမ္ဘာလှည့်နေသူဖြစ်၍ သူ့တွင် ဝတ်စုံ တွေ တော်တော်များများ ရှိချိမ့်မည်။ ယင်းကာလမှာ သူသည် ကြီးပွားနေ သည်နှင့်အမျှ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကလည်း ဝနေသဖြင့် သူနှင့်မတော်တော့ပြီဖြစ် သော ဝတ်စုံတစ်စုံ စွန့်ကြဲလေရာ ကျွန်တော်နှင့်ပွနေသဖြင့် ပြင်ချုပ်လိုက်၍ အဆင်ပြေသွား၏။ နောက် ကျွန်တော့်ညီက ကုတ်အင်္ကျီတစ်ထည်၊ ကိုဖေ သိန်းဆီက ဘောင်းဘီတစ်ခု၊ ‘ဆု’ မဟုတ်သော်လည်း ကုတ်အင်္ကျီနှစ်ထည်၊ ကျွန်တော့်မှာ ရှိရင်းစွဲ ဘောင်းဘီလေးတစ်ထည်နှင့် သုံးထည်ဖြစ်သွားရကား ထိုခရီးအတွက် အဝတ်အထည် လုံလောက်လေပြီ။ ရှူးဖိနပ်ကိုလည်း ကျွန်တော့်ညီကပဲ ပေး၏။ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုချင်းကား အားလုံး တော်၏။ ငွေကလည်း အစိုးရပေးသည့် တစ်ထောင်အပြင် မိုးကုတ် ကိုတင် မောင်က “ခင်ဗျား ခရီးသွားရင် ငွေလိုမှာပဲ”ဆိုပြီး တစ်ထောင်လာပေး၏။

သဝဏ်လွှာနှင့်လက်ဆောင်

ထိုစဉ်အခါ၌ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာများအသင်းသည် ရှိ၏။ ထုံးစံမှာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်းမှ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ စာရေးဆရာအသင်းသို့ သဝဏ်လွှာနှင့် လက်ဆောင်ပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ခုတော့ ပေးလိုက်ရမည် ဖြစ်ပါ၏။

ဤကိစ္စအတွက် ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌဆီသွားကြသောအခါ...

'ဒီကိစ္စမှာ စာရေးဆရာအသင်းကို ဘာမျှ အသိမပေးဘဲ သူတို့ သဘောအတိုင်း လုပ်တာမို့ စာရေးဆရာအသင်းအနေနဲ့ ဘာမျှ တာဝန်မရှိ' ဟု ပြောလွှတ်လိုက်၏။

ထို့ကြောင့် စာရေးဆရာအသင်း သဝဏ်လွှာတော့ မရနိုင်တော့ပြီ။ သို့သော် လက်ဆောင်ပစ္စည်း မှတ်လောက်သားလောက် တစ်ခုခုတော့ ပါရမည်။

မြန်မာ့စောင်းကောက်

ကျေးဇူးပြုပါပြီ။ ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီး ကိုထွန်းဝေ။

ကျွန်တော်တို့နှင့် စကားစပ်မိကြ၍ သူ့အိမ်မှာ အလှထားသော မြန်မာစောင်းကောက်ကြီးကို ယူသွားပါတဲ့။ သိပ်ဟန်ကျသွားတာပေါ့။ စောင်းကောက်ကလည်း မြန်မာ့ကျက်သရေဆောင် ရှေးခေတ်ကပစ္စည်းကလား။ ယခုအချိန်တွင် မော်စကို စာရေးဆရာအသင်းတိုက်မှာ ခုံခုံကြီးနေပေသည်။

သင်တော့မသင်းပြီ

ရုရှားပြည်မှာ သင်မသင်းနိုင်ပါ။ 'သင်သင်းပါတဲ့ ခင်းပြန်ပေါ့၊ လာနီးငယ် မယ်မျှော်လို့' ဆိုသည်မှာ မြန်မာမင်းသမီး လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်တို့ အတွက်သာ။ ရုရှားမင်းသမီး နာတာရှာတို့အဖို့ မဖြစ်နိုင်ချေ။

အကြောင်းမှာကျွန်တော်တို့ ကိုထွန်းဝေအိမ်က စောင်းကောက်ကြီး ယူခဲ့ပြီးအပြန်တွင် လမ်းမှာကြုံသော ဖ-ဆ-ပ-လ ဝန်ကြီးဟောင်း သခင်

ချစ်မောင်(မြန်အောင်) အိမ်သို့ ဝင်ကြသည်။ သခင်ချစ်မောင်တော့ မတွေ့ပါ။ သူ့အိမ်ရှေ့ ဥယျာဉ်ထဲတွင် လုံးပတ်ထွာဆိုင်နှင့် တစ်တောင့်ထွာမျှရှည်သော သစ်ကိုင်းဖြတ်၌ အုန်းဆံခံ၍ သင်ဥနှင့် အပင်ကလေးတွေ ဝိုင်းအုံစိုက် ပျိုးထားသော သင်ဥပန်းတွေကို မြင်ရသောအခါ သာဂဒိုးက သခင်ချစ်မောင် ကတော်အား “ပေးရအောင် ယူသွားတယ်လို့ သခင်ချစ်မောင်ကို ပြော လိုက်ပါ” ဟုဆိုပြီး တန်း၌ တွဲလွဲချိတ်ထားသည်ကို ဖြုတ်ယူခဲ့၏။

သို့ရာတွင် နောက်ပိုင်း၌ ဤပစ္စည်းကို ယူသွားဖို့ စဉ်းစားဆင်ခြင် ကြသောအခါ လေယာဉ်ပေါ်မှာ တင်ခွင့်ရမည်မဟုတ်။ လေယာဉ်ဝမ်း ခေါင်းထဲ ပစ္စည်းများထားရာတွင် အခြားဝတ္ထုများနှင့် ရောနှောထိုးကြိတ် ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ရွရွလေးထားရသည့် ပန်းအလှတို့ ကြွေမှုပျက်စီး ကုန်မည်။ နို့ပြီး ရုရှားရာသီဥတုနှင့်လည်း ဤအပင်သည် သက်ဆိုးရှည်နေ မည် မဟုတ်သောကြောင့် ယူမသွားကြတော့ဘဲ ကျွန်တော့်အိမ်မှာပင် ကျန် ခဲ့လေရာ ကျွန်တော့်မိန်းမ လွန်စွာပဲ ဝမ်းသာလှလေသတဲ့။ ဦးချစ်မောင်ရယ် ခုတော့ မရှိဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အပြုအစုကောင်းတာနဲ့ ထင်ပါရဲ့ဗျာ။ တစ်နှစ် တောင် မခံဘူး။ သေကုန်ရော။

ပတ်စ်ပိုနှင့် ဗီဇာ

ပတ်စ်ပိုဆိုသည်မှာ ကိုယ့်တိုင်းပြည်က ထွက်ခွင့်၊ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံခြားရေးရုံးက ပေးရသည်။

ဗီဇာဆိုသည်က အခြားတိုင်းပြည်သို့ ဝင်ခွင့်၊ နေခွင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းပြည်၏ သံရုံးကပေးရသည်။

ဆိုဗီယက်နှင့် အရှေ့ဂျာမနီသည် တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်းသော ဆိုရှယ်လစ်တိုင်းပြည်များဖြစ်ရကား ကျွန်တော်တို့အား သီတင်းသုံးပတ်မျှ ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် လည်ပတ်စေ၍ ကျန်တစ်ပတ်တွက် အရှေ့ဂျာမနီသို့ သွားရမည်ဖြစ်သောကြောင့် သွားခါနီးတွင် ရုရှားသံရုံးက ဗီဇာနှင့် အရှေ့ ဂျာမနီသံရုံးက ဗီဇာကို ရယူသည်။

ပတ်စ်ပို့ အနီနှင့်အစိမ်း

ထိုစဉ်၌ ကျွန်တော်တို့သည် ခရီးသွားရဖို့ ကိစ္စအတွက် ဗိုလ်မှူး ဘိုနှင့် အများဆုံး ဆက်ဆံခဲ့ရသည်။ သူ့အိမ်သို့ ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက် ကိုခေါ်၍ နိုင်ငံခြားသွားရပုံနှင့် တွေ့ကြုံတတ်သည်များကို ပြောပြသည်။ ယင်းအချိန်၌ သူ့ရုံးခန်းသည် ကော်ပိုရေးရှင်း(စ်) လုပ်ထားသော ယခင်က အင်းဝဘဏ်ဖြစ်ရကား ကျွန်တော်တို့ကို ငွေတစ်ထောင်စီပေးသောအခါ သူ့ရုံးခန်းမှာခေါ်ပေး၏။ ကျွန်တော့်တောင်းဆိုမှုကြောင့် သာဂဒိုးနှင့် မင်းရှင် လည်း တစ်ထောင်စီ ရကြ၏။

ဤသို့ မရစဖူး အရထူးသော ငွေတစ်ထောင်စီ လက်ဝယ်ရောက် သောအခါ ဗိုလ်မှူးဘိုက...

“ခင်ဗျားတို့ ပတ်စ်ပို့ကော ရကြပြီလား”ဟု မေးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ သည် အခုနကပင် နိုင်ငံခြားရေးရုံးမှ ယူလာခဲ့ကြသော ပတ်စ်ပို့ကလေးတွေ ထုတ်ပြကြတော့ ဗိုလ်မှူးဘိုက မကျေနပ်ဖြစ်ကာ...

“ဟာ ... ကျုပ်တို့ စာရေးဆရာတွေကို ဒီပတ်စ်ပို့အနီတွေကို ပေးရမှာလားဗျ၊ ဒီမှာ ဦးထွန်းရှိန် အစိမ်းကိုရအောင် ပြန်လဲပေးလိုက်ပါ”

ဦးထွန်းရှိန်ကား ပြန်ကြားရေးရုံးမှ ဖြစ်သည်။ ဒီလို နိုင်ငံခြားသွား ရမည့်လူများအတွက် သူက အစစအရာရာ ဆောင်ရွက်ပေးရသူဖြစ်ရာ ယနေ့ လည်း ကျွန်တော်တို့ ဗိုလ်မှူးဘိုဆီက ငွေယူပြီး ဟိုမှာသုံးဖို့ နိုင်ငံခြားငွေ ဘဏ်မှာ သူကပေါင်နှင့်လဲပေးရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူ ပါလာခဲ့သည်။ ဦးထွန်းရှိန်သည် ဗိုလ်မှူးဘို ပြောသည်ကို ကြားရသည်၌...

“ကောင်းပါပြီ ... ဗိုလ်မှူး”ဟု အာမခံ၍ ကျွန်တော်တို့ ပတ်စ်ပို့ အနီလေးတွေ ပြန်ယူသွားပြီး နောက်တစ်နေ့မှာပဲ အစိမ်းကို ရအောင်လုပ်ပေး ပါသည်။

အနီက သာမန်ခရီးသည် ပတ်စ်ပို့ဖြစ်၍ အစိမ်းက သံတမန် အဆင့်အတန်းအတွက်ဖြစ်လေရာ၊ ရောက်လေရာ ဘယ်တိုင်းပြည်ကမှ ကျွန်တော်တို့ သယ်ဆောင်လာသောပစ္စည်းကို ရှာဖွေစစ်ဆေးခွင့်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့အပြန်မှာ ဝယ်လာခဲ့သော ပစ္စည်းတွေ အကောက် အခွန်လွတ်လေရာ ကျေးဇူးတင်လိုက်ရာ ဗိုလ်မှူးဘိုရာ။

လိုက်ပို့ကြသူများ

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှ ထွက်ခွာကြသည့်နေ့မှာ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊
 ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်၊ သောကြာနေ့ညအချိန် ဖြစ်ပါသည်။ လိုက်ပို့ကြသူများ
 မှာ ယဉ်ကျေးမှုဌာနနှင့် ပြန်ကြားရေးဌာနတို့မှ ကျွန်တော် နာမည်တွေ
 မှတ်မိသမျှ ဗိုလ်မှူးဘို၊ ဦးသန်းထွတ်(တိုက်စိုး)၊ ဦးအောင်သော်၊ ဗိုလ်မှူး
 စိုးမြင့်အောင်နှင့် ရုရှားသံရုံးမှ အရာရှိများ။ ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေများအနေ
 နှင့်ကား မင်းသားထွန်းဝေ၊ ဂီတစာဆိုကျော့မှူး၊ ဒေါက်တာစိုးမြင့်၊ ဒေါက်
 တာသန်းနောင်၊ သမဝါယမ ကိုချစ်ခင်၊ ကွယ်လွန်သူ စာရေးဆရာ သန်းဆွေ၊
 ဒါရိုက်တာ ဦးညီပုကတော် ဒေါ်စမ်းရင်၊ သမီးဘောဘီခေါ် မပြည်သန်း၊
 ထိုစဉ်က ရုပ်ရှင်မင်းသမီး စောမာလာ၊ မင်းရှင်ညီ ဗိုလ်မှူးတင်အောင်နှင့်
 ကျွန်တော်၏မိတ်ဆွေကြီး မိုးကုတ်ကိုတင်မောင်တို့ ဖြစ်ကြပါ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ၉ နာရီလောက် လေဆိပ်ရောက်ကြ၍ အင်ဒို
 နီးရှားပြည် ဂျာကာတာမြို့မှလာသော အယ်ရီဖလုပ် ရုရှားလေယာဉ်က
 ညသန်းခေါင်လောက်မှ ရောက်သည်ဆိုတော့ ရုံးတွေမှတာဝန်ဖြင့် လိုက်ပို့
 ကြသူများနှင့် အမျိုးသမီးများ ၁၀ နာရီလောက်တွင် နှုတ်ဆက်ပြန်သွားကြပြီး
 အလွန်ရင်းနှီးသော သောက်ဖော်များသာ ကျန်တော့သည်၌ လူဆယ်ယောက်
 လောက်ကို ပျင်းမနေစေရန် မိုးကုတ်ကိုတင်မောင်က လေဆိပ်ဘားမှ ဝီစကီ
 နှင့် သောက်ပွဲကျင်းပပါသည်။

ဤပွဲ၌ ကျွန်တော် ချိုထားလိုက်သည်။ လေးငါးပက်လောက်သာ
 သောက်ပြီး ရပ်ထားတော့ ကိုတင်မောင်က...

“ကိုဆွေ လုပ်လေဗျာ၊ ခင်ဗျားလေယာဉ်ပေါ်ရောက်တော့ အိပ်သွား
 ရမှာပဲ”

“အား ... ဒီမိတ်ဆွေတွေနဲ့ ခွဲခွာခါနီး ကျွန်တော် မမူးချင်သေးဘူး
 ဗျာ၊ အခုလိုပဲ လန်းလန်းဆန်းဆန်း ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နေချင်သေးတယ်။
 လေယာဉ်ပေါ်ရောက်မှ အမူးသောက်ပြီးအိပ်မယ်”

အချိန်ကြာရှည်စွာ မောင်းနှင်ရသော ကမ္ဘာခရီးသွား လေယာဉ်ကြီး
 များမှာ ခရီးသည်တွေ မငြီးငွေ့အောင် ပျော်ရွှင်အောင် လေယာဉ်မယ်များက
 ပြုစုကြသည်။ သောက်လိုသော ယမကာကိုပေးကြသည်ဟု ကျွန်တော်

ဖတ်ဖူး ကြားဖူးထားသည်။ သို့သော် ရုရှားလေယာဉ်ပေါ်၌ကား...

မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက်

လေယာဉ်ထွက်၍ ၁၀ မိနစ်လောက်ကြာလျှင်ပင် ကျွန်တော်သည် လေယာဉ်မယ်တစ်ယောက်ကို လက်ပြ၍ ခေါ်လိုက်သည်။ ရုရှားလေယာဉ် မယ်ကြီးတွေ ပုံပန်းကြည့်ရသည်မှာ မနိပ်ပါ။ ဝတုတ်ခဲကြီးတွေဖြစ်၍ အသက် ကလည်း ၃၀ ကျော် ခန့်မှန်းရပါသည်။ ကျွန်တော် ဖတ်ဖူးကြားဖူးသော ကမ္ဘာခရီးသွားလေယာဉ်ပေါ်မှ လေယာဉ်မယ်ကလေးတို့သည် အသက်နှစ် ဆယ်ပတ်လည် အလွန်ချော၊ အလွန်နိပ်၊ အလွန်သွက်လက်၍ ပျူငှာဖော် ရွေ့လှသည်တဲ့။ ယခု ရုရှားလေယာဉ်မယ်ကြီးကတော့ တုံ့နှေးနှေးနှင့် ကျွန်တော့်အနီးရောက်လာပြီး တကယ်ဆိုသူက “ဝုတ် ကင်န် အိုင် ဟဲ့လ်ယူ ဆာ” လို့ မေးရမည် မဟုတ်ပါလား။ ယခုမူ သူက ဘာမျှမပြောတော့ ကျွန်တော်ကပဲစပြီး...

“အိုင် ဝန် ဝီစကီ” ဆိုလိုက်တော့မှ...

“နိုး ... ဝီစကီ” လို့ မပြုံးမရယ် တည်တည်ကြီး မိန့်တော်မူသဗျ။

ဒီတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ အင်း...သူတို့ လေယာဉ်ပေါ်မှာ ဝီစကီတောင်းသူများ၍ ကုန်နေလို့ထင်ရဲ့ တွေးပြီး...

“ဒါဖြင့် ဘရန်ဒီ”

“နိုး ... ဘရန်ဒီ”

သူက ပြတ်ပြတ်ပဲ ဖြေပြန်တော့ ကျွန်တော်က တစ်ထစ်လျှော့ လိုက်ပြီး-

“ရမ်”

“နိုး ... ရမ်”

ဟိုက် ... သည်တော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ သူတို့လေယာဉ်ပေါ်တွင် နိုင်ငံခြားဖြစ် အရောင်နှင့် အရက်တွေမထား။ သူတို့ ရုရှားဖြစ် ဖော်ဒကာ အရက်ဖြူပဲ ထားလိမ့်ထင်။ ကျွန်တော်တို့သည် ရုရှားသံရုံးသွားကြစဉ်က ဖော်ဒကာနှင့် ဧည့်ခံလိုက်သည်ဖြစ်၍ အင်း ... ဒါလည်း တယ်မဆိုးဘူး။ မြန်မြန်တောင် မူးဦးမယ်ဟု စိတ်ထဲက တွက်ဆမိပြီး...

“ဒါဖြင့် မင်းတို့တိုင်းပြည်ဖြစ် ဖော်ဒကာပဲ ပေးပါတော့...”

ဒီလို ပြောလိုက်ပြန်တော့လည်း...

“နိုး ... ဖော်ဒကာ”

သူက မပြုံးမရယ် ဖြေလိုက်ပြန်လေတော့ ကျွန်တော် စိတ်ပေါက် ပေါက်ဖြစ်၍ ငေါက်ဆတ်ဆတ်အသံနှင့်...

“ဟေ ... မင်းတို့လေယာဉ်ပေါ်မှာ ဘာအရက်မှ မရှိတော့ဘူးလား”

“ပထမတန်းမှာ ရှိပါတယ်၊ ဒါ ဒုတိယတန်းပါ”

ဟိုက် ... ကျွန်တော်သည် ဤလေယာဉ်ပေါ်၌ ဤသို့အတန်းအစား ခွဲခြားထားသည်ဟူ၍ မသိ။ အားလုံး အတူတူပဲ အောက်မေ့ခဲ့သည်။ ယခုမှ ပထမတန်းသာ အရက်ပေး၍ ဒုတိယတန်းမပေးဟု သိရှိရတော့ ကျွန်တော့် အိတ်ထဲပါလာသော ခရီးသွားရင်းသုံးရန် ချက်စာအုပ်ဖြင့် အင်္ဂလိပ်ငွေ ၅ ပေါင်တန် ငွေစက္ကူတစ်ရွက် ပါလာသဖြင့် ၎င်းကိုထုတ်၍...

“ဒါဖြင့်ရင် ကျသလောက်ယူပါ၊ ငါ့ကို ဝိစကီတစ်ပုလင်း ဝယ်ပေး ပါ”ဟု ဆိုတော့လည်း သူခေါင်းရမ်း၍...

“ဒီလိုလည်း မရပါဘူး”

“ဟာ ... ဒါဖြင့် ငါ အခု သိပ်ဆာနေတယ်၊ ဘာကိုသောက်ရမလဲ”

“ရေ ရနိုင်ပါတယ်”ဟု ဆိုလေတော့ ကျွန်တော် သူ့ကို ဒေါသ ဖြစ်ဖြစ်နှင့် “ဂိုး ... ဂိုး”ဟု မောင်းထုတ်လိုက်တော့၏။ မင်းရှင်နှင့် သာဂဒိုး ကတော့ တခွီခွီ ရယ်ကြသည်။ ကျွန်တော့်မှာတော့ မချီ။ ကျွန်တော်မှာ အရက်မူးမှ အိပ်ပျော်သူ ဖြစ်ပါ၏။

ဪ ... ကိုတင်မောင့်စကား နားမထောင်မိသည်မှာ မှားလေစွဟု နောင်တကြီးစွာရလျက် ကျွန်တော် မှိုင်ပုံတော် ချတော့သတည်း။

လေယာဉ်ထိုင်ခုံတို့မှာ ကျောမှီ၍ နောက်သို့ နှိမ့်ချလိုက်သောအခါ ဒီဂရီသုံးဆယ်မျှ လျှောကျသွားသည်မို့ ခပ်စောက်စောက် ပက်လက်ကုလား ထိုင်ပေါ်မှာကဲ့သို့ အိပ်ကြရသည်။ အားလုံး ခရီးသည်များ တရူးရူးနှင့် အိပ်ကြသည်။ မင်းရှင်နှင့် သာဂဒိုးလည်း အိပ်ပျော်သွားပါသည်။ ကျွန်တော့် မှာသာ ဘုန်းမောင့်တစ်ကောင်တည်း ကြောင်တက်တက်။ အတော်ကြာသော် လေယာဉ်မယ်ထံမှ ရေတစ်ခွက်တောင်းသောက်ပြီး အတင်းမျက်စိမှိတ်

မှေးရလေတော့၏။

ကျွန်တော်တို့ အသီးသီးတွင် လေယာဉ် ခရီးစဉ်စာအုပ် ရထားကြ၍ ၎င်းကိုကြည့်လိုက်တော့ နောက်တစ်နေ့ နံနက်မှာ နယူးဒေလီလေဆိပ်တွင် ခေတ္တဆင်း၍ နံနက်စောစော စားရမည်။ သည်တော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ အဲဒီလေဆိပ်က ဘားရောက်မှ အဝသောက်ပြီး ပုလင်းလည်းဆွဲလာခဲ့မည် ဟု အားခဲလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ဤလေယာဉ်ဆိပ်ရောက်တော့လည်း အရက်လုံးဝမရှိ။ မုန့်နှင့် ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်ရည်များသာ လေယာဉ်ဆိုင်ရာက ကျွေး၍ စားကြရ၏။

ဪ ... အိန္ဒိယကိုး။ အိန္ဒိယပြည်မှာ အရက်ပိတ်ပင်ထားပါတကား။ နောက်တစ်ခါ ခေတ္တ ရပ်နားရမည့်လေဆိပ်က တာရှ်ကင့် တာရှ်ကင့်ဆိုတော့ ဥဘောက်ပြည်၏မြို့တော် ဆိုဗီယက်ယူနီယံထဲ ရောက်ပြီ။ အဲဒီသည်မှာတော့ ဝိုင်တွေ၊ အရက်တွေ ဖောခြင်းသောခြင်း ကျိတ်ရပါတော့မည်တကား ဟု တအားတင်းလိုက်ပြန်၏။

ကျွန်တော်တို့ နယူးဒေလီ လေဆိပ်သို့ နံနက် ၇ နာရီခွဲလောက် ရောက်ကြရာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည် နွေရာသီ မွန်းတည့်ချိန်လောက်ပင် ပူပြင်းလှပါတကား။ ကျွန်တော်တို့ ကုတ်အင်္ကျီတွေ ချွတ်ရသည်။ လည်စည်းတွေ ဖြုတ်ရသည်။

နယူးဒေလီလေဆိပ် စားသောက်ခန်းတွင် နာရီဝက်မျှနားပြီး ၈ နာရီလောက်တွင် လေယာဉ်ဆက်ထွက်သည်။ လေယာဉ်ပေါ်တွင် လေအေးစက် ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့ ကုတ်အင်္ကျီများကို ပြန်ဝတ်ရသည်။ လေယာဉ်ပေါ်တွင် အသက်ရှူရသည်က ကျွန်တော်တို့ ရှူနေကျ သဘာဝလေမဟုတ်။ အောက်စီဂျင်ဓာတ် ပေးထားသည့်မို့ အသက်ရှူရတာ တစ်မျိုးကြီး ဖြစ်နေသည်။

နယူးဒေလီမှသည် မြောက်စူးစူးသို့ ပျံ၍ အိန္ဒိယနယ်နိမိတ် လွန်မြောက်သော် ဟိမဝန္တာတောင်ကို ဖြတ်ကျော်ရသည်။ လေယာဉ်သည် တစ်နာရီလျှင် မိုင် ၅၀၀ ကျော်နှုန်းပျံလေရာ ထိုတောင်ပေါ် ဖြတ်ရသည်မှာ နာရီဝက်မျှကြာသဖြင့် ဤတောင် မည်မျှကြီးမားပါသနည်း။ ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

ဟိမဝန္တာ တောင်ထိပ် တောင်ထွတ်တို့တွင်ကား ဘာသစ်ပင်မျှမရှိ။
နှင်းခဲများ အုပ်ဆောင်း၍ ဖြူဖွေးနေသည်ကိုသာ မြင်ရပါ၏။ ဟိမဝန္တာ
တောင်ထိပ်များနှင့် ကျွန်တော်တို့လေယာဉ်အကြားတွင် မိုးသားတိမ်ထု လုံးဝ
မရှိမှု၍ တောင်ထိပ်၏ အနေအထားကို ရှင်းလင်းထင်ရှားစွာ မြင်ရပါသည်။
ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းလှပါ၏။

ဤသို့ တောင်ထိပ်ပေါ် ဖြတ်သွားနေစဉ် သာဂဒိုးက စိတ်ကူးဆန်း
ပေါက်လာကာ...

‘ကိုသော်တာရေ ... ကျုပ်တော့ ဟိမဝန္တာတောင်ပေါ် ချိုယီးဖူးတယ်
ရှိအောင် အိမ်သာ သွားလိုက်ဦးမဗျာ’ ဟု ဆိုပြီး ထသွား၏။

သူပြောမှ ကျွန်တော်လည်း ဟိမဝန္တာတောင်ထိပ်က နှင်းခဲတွေ၊
တောင်ချွန်းတောင်ခွက်တွေ ကြည့်နေရာမှ နောက်ဖေးသွားချင်စိတ် ပေါ်လာ၍
ခဏအကြာ သူ့နောက်လိုက်သွားမိသည်။

ကျွန်တော် မျက်လုံးပြူးရခြင်း

အိမ်သာဝ၌ ခဏစောင့်နေပြီး သာဂဒိုး ပြန်ထွက်လာသောအခါ၌
ကျွန်တော် ဝင်လိုက်သည်။ တံခါးက အလိုလို ပိတ်သွားသည်။ ကိစ္စပြီး၍
ကျွန်တော် ပြန်ထွက်မည်ပြုသောအခါ တံခါးဖွင့်မရ ဖြစ်နေတော့သည်။
တံခါးရွက် အခွက်ကလေးထဲမှာ လက်ကိုင်စရာလေး ရှိပါသည်။ သို့သော်
အပြင်တွန်းဖွင့်၍လည်း မရ။ အထဲဆွဲ၍လည်း မပွင့်။ ကျွန်တော်
အကြိမ်ကြိမ် တွန်းလိုက်၊ ဆွဲလိုက်လုပ်သော်လည်း မပွင့်တော့။ လူမှာ
အသက်ရှူမြန်၍ ထိတ်လန့်စိုးရိမ်လာသည်။ အပြင်ကများ မည်သူပိတ်သွား
ပါသနည်း။ သာဂဒိုး နောက်သွားတာဆိုလျှင်လည်း ဒီလောက်ကြာတော့
ဒုက္ခမပေးသင့်ပါ။ ကုန်းအော်၍လည်း လေလုံနေသည်ဖြစ်၍ အသံအပြင်သို့
ရောက်လိမ့်မည်မဟုတ်။ အေး ... နောက်တစ်ယောက် အိမ်သာလာချင်မှပဲ
ငါ အပြင်ထွက်ရတော့မှာတကား။

ဤသို့ စိတ်လျှော့လိုက်ပြီး တံခါးက လက်ကိုင်ကလေးကို ဟိုလှုပ်
ဒီဆွဲ လုပ်နေရာမှ တံခါးက လျှော့ခနဲ ပွင့်သွားလေတော့ တောက်...ကျွန်တော့်
ကိုယ် ကျွန်တော် ကျိန်ဆဲမိတော့သည်။

အကြောင်းမူကား ကျွန်တော်သည် ယခင်က မြန်မာပြည်က ဒါကို တာလေယာဉ်ကိုသာ စီးဖူးသေး၏။ ဒါကိုတာ အိမ်သာမှာ အထဲဝင်ချင်လျှင် တွန်းဖွင့်ပြီး ပြန်ပိတ်ရသည်။ ယခု ကမ္ဘာသွားလေယာဉ်ကြီး အိမ်သာ တံခါးက အတွင်းအပြင်မဟုတ်ဘဲ ခလုတ်ကလေးကို နံဘေးသို့ တွန်းဖွင့်ရသည် တကား။

ကျွန်တော် ထိုင်ခုံသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ကျွန်တော့်ဘေးမှ သာဂဒိုးက 'ခင်ဗျား နောက်ဖေးသွားတာကလည်း ကြာလိုက်တာဗျာ၊ ကလေးများ မွေးနေသလား အောက်မေ့ရတယ်'ဟု ပြောသည်၌ ကျွန်တော်က အဖြစ်ကို ရှင်းပြ၍ ငိုအားထက် ရယ်အားသန်ကြရ၏။

ပထမဦးဆုံး ရုရှားအစာ

၁၀ နာရီခွဲခန့်တွင် နံနက်စာ စားရပါမည်ဟု ကြွေးကြော်၍ ကိုယ့်ထိုင်ခုံရှေ့ရှိ ကျောမှိုနောက်အိတ်ထဲမှ ဗန်းကလေးထုတ် ကိုယ့်ထိုင်ခုံ လက်တန်းဆွဲဆန့်လိုက်တော့ ထိုဗန်းကလေးတင်စရာ ဖြစ်လာပါသည်။ လေယာဉ်မယ်များ ယူလာသော အစာများမှာ ဘဲဥခန့် ပေါင်မုန့်ငယ်လေးနှစ်လုံး၊ ငါးဆယ်သားခန့်ရှိသော ကြက်ပြုတ်ကြော်ကို လေးစိတ်စိတ်ထားသည့် အဝက်သားခန့်ကတစ်တုံး၊ ထောပတ်ခုံညင်းခန့်၊ ကမီးယားခေါ် ရုရှားငါးဥက နှစ်ကျပ်ခွဲသားခန့်၊ ကော်ဖီတစ်ခွက်၊ ပန်းသီးတစ်လုံး။

ဤအစားအစာထဲတွင် ကမီးယားငါးဥက တန်ဖိုးအရှိဆုံး ဖြစ်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရုရှား အယ်ရီဖလုတ်လေယာဉ် ကြော်ငြာများထဲတွင် လေယာဉ်ပေါ်၌ ကမီးယားကျွေးသည်ဟု ရေးထားသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပါးစပ်နှင့်ကား လားလားမျှ မကြိုက်သေး။ တွေ့စမို့လား မသိသေးပေ။ မည်းမည်း ပျစ်ခွဲခွဲ ဖားဥများနှင့်တူ၍ အရသာက ငန်ညစ်ညစ်ညှိစို့စို့။

ကျွန်တော် တစ်ကော်မျှစားပြီး နှာခေါင်းရှုံ့လိုက်သည်။ သာဂဒိုးလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်သည် ကြက်ရင်အုပ်တစ်ခြမ်းနှင့် ပေါင်မုန့်တစ်လုံးကိုသာစားပြီး ကော်ဖီကို သောက်ချလိုက်သည်။ ပန်းသီးကိုတော့ အိတ်ထဲထည့်ထားလိုက်သည်။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ သုံးယောက်စလုံး စားနေကျ၍ထင့်။ လာပေး
သော အစားအစာများအားလုံး မကုန်သော်လည်း ဤသို့ ခရီးသွားနေကျ ဖြစ်ဟန်
တူသော အခြားခရီးသည်များကား ပြောင်တလင်းကိုခါလို။ သူတို့ အာသာ
ပြေပုံပင် မပေါ်ကြ။ စင်စစ်လည်း လေယာဉ်ပေါ်တွင် အစာကို ဗိုက်လေး
အောင် မကျွေးပေ။ လူတွေ လှုပ်ရှားမှုမှ မရှိတာဘဲ။

တော့ရှ်ကင်းလေဆိပ်

နေ့ခင်း ၁ နာရီခန့်တွင် ရောက်ပါပြီဗျ။ တော့ရှ်ကင်းမြို့တော်၏
လေဆိပ်။ သို့သော် ခရီးသည်တို့သည် နယူးဒေလီမှာတုန်းကလို လေယာဉ်
ပေါ်မှ ချက်ချင်း မဆင်းရပေ။ ဆရာဝန်မတွေလား၊ နာရီမတွေလား မသိ။
ပြဒါးတိုင်တွေနှင့် လေယာဉ်ပေါ်ရောက်လာကြပြီး လူတိုင်းပါးစပ်တွေထဲ
ထိုးကြည့်သည်။ အဖျားရှိသူ အောက်မဆင်းရဘူးတဲ့။ ကျွန်တော့်ပါးစပ်ထဲ
ပြဒါးတိုင်ထိုးသွင်းလိုက်သော ဆရာမသည် ပြန်ချွတ်လိုက်သောအခါ အလွန်
အံ့ဩကျေနပ်သော အမူအရာနှင့် အာမေဇိုတ်သံတစ်ခုပင် ပြုလိုက်ပါသည်။
ကျွန်တော်က 'ရှိုင်း'ဟု မေးလိုက်သောအခါ အင်္ဂလိပ်စကား နားမလည်လို့ဘဲ
လားမသိ။ သူဘာမျှပြန်မပြောဘဲ ရှေ့ဆက်သွား၏။ စင်စစ်ကား ကျွန်တော်
သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မှတ်မိသမျှ အလွန်ဖျားခဲ့၏။ တစ်မြို့လုံး၊ တစ်ရပ်
လုံး၊ တစ်အိမ်လုံး၊ ဘာတုပ်ကွေးမျိုးကွေးကွေး ကျွန်တော်ဘယ်တော့မှမကွေး။

ဤတော့ရှ်ကင်း လေဆိပ်မှာ အလွန် ဇယားရှုပ်လှသည်။ ဆိုဗီယက်
ယူနီယံထဲ ဝင်ခဲ့ပြီကိုး။ လူတွေဆင်းတော့လည်း ပါလာတဲ့ပစ္စည်းတွေကို
သူတို့ လေယာဉ်ရုံးထဲ သယ်ယူကြသေးသည်။ ရုံထဲရောက်တော့ ပစ္စည်း
များကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကြသေးသည်။ ရွှေ၊ စိန်၊ ကျောက်သံပတ္တမြားနှင့်
လက်နက်ပါလာလျှင် ပစ္စည်းဇယားမှာ စာရင်းပေးရသည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ ဘာလက်နက် ဘာရွှေမျှမပါ။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့
ပတ်စ်ပို့က အစိမ်း၊ သံတမန်အဆင့်ဖြစ်နေသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့အား
ရှာဖွေစစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ ပတ်စ်ပို့ကိုသာ ယူထားလိုက်ပြီး စားသောက်
ခန်းသို့ သွားစေပါ၏။

သူတို့ စားသောက်ခန်းက အပေါ်တစ်ထပ်တက်ရသည်။ လှေကား

ထစ်တွေနင်းရင်း ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ စပျစ်သီး ပေါလှတယ်လို့ နာမည်ကြီး လှတဲ့ ဥဘောက်ပြည်က ဥဘောက်ဝိုင်းနှင့် ဥဘောက်အရက်တော့ ကောင်း ကောင်းကြီး နှက်လိုက်မည်ဟု...။

ခရီးသည်တို့ စားသောက်ရန်မှာ လေးယောက်တစ်တွဲ စားပွဲလေး တွေ။ အသင့်ပြင်ထားသည်များမှာ စားချင့်စဖွယ်ပါ။ ပေါင်မုန့်အချပ်တွေ၊ ထောပတ်တွေ၊ ကြက်သားပြုတ်ကြော်တွေ၊ စပျစ်သီး၊ ပန်းသီး၊ သစ်တော်သီး တွေ အပြည့်အမောက်ပါပဲ။ စားချင်သလောက်စားဆိုသော ပုံမျိုး။

သို့သော် သောက်စရာ ယမကာတစ်ပုလင်းမှ မမြင်သဖြင့် 'အင်း... ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ဒါတော့ ဘယ်အလကားပေးမလဲလေ၊ ဝယ်မှရမှာပဲ'ဟု ကိုယ့်တိုင်းပြည်က လေဆိပ်မှာကဲ့သို့ အောက်မေ့၍ အိတ်ထဲပါလာတဲ့ ငါးပေါင်တန် ငွေစက္ကူလေးထုတ်၊ ကောင်တာစားပွဲ ထိုင်နေတဲ့ မိန်းမကြီးဆီ သွားတော့ သူတို့လေဆိပ်မှာ ဘာအရက်မှ လုံးဝမရောင်းပါဘူးတဲ့ခင်ညာ။ သေဟဲ့ ... ငသော်တာဆွေ သေဟဲ့။

မျက်နှာငယ်လေးနှင့် စားပွဲပြန်ရောက်လာတော့ သူလည်း ဟဲချင် နေသော မင်းရှင်ကြီးက... !

“ကိုဆွေ ဘယ့်နှယ်လဲ၊ ဘယ့်နှယ်လဲ”ဟု မေး၍ ကျွန်တော်က လက်ခါပြီး မျက်နှာရှုံ့ပြလိုက်တော့ အရက်မသောက်တတ်သော သာဂဒိုးက ငိုချင်းချ၏။

“ကြုံသေးတယ် ကုန်ဆွေးဗျာထုကြွယ်”

သော်တာဆွေရယ် ဘယ်ရှေးကံငယ် စီမံဖန်လာခြယ်...။

တော့ရှုကင့် ကြက်သားဟင်းသည်မညံ့ပါ။ လေးယောက်စာ ကျွန်တော်တို့စားပွဲတွင် ၈၀ သား၊ ၉၀ သားလောက်ရှိသော ကြက်ကောင်ကို လေးစိတ် ပိုင်း၍ ခံတွင်းမရွေးစားနိုင်ရန် ထောပတ်နှင့် ကြော်ထားသည်မှာ အဆီဝင်း ဝင်းနှင့်အနံ့ကလည်း သင်းပျံ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့်ကား ပန်းသီး၊ သစ်တော် သီး၊ စပျစ်သီးတွေကား အများကြီးပါပဲခင်ဗျာ။ 'အံ့ရောင်စုံဖြင့် လှလည်း လှပါဘိ။

မဟာရာဂျာစိတ်

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော်တို့မျက်စိထဲ အမေရိကန် ဟောလိဝုဒ်မှပြသသော အာရေဗီယံ ရုပ်ရှင်ကားများထဲက မဟာရာဂျာကြီးတွေအခန်း မြင်ယောင်လာသည်။ မဟာရာဂျာကြီးသည် ရွှေခွက်နှင့် အရက်ကိုသောက်လိုက်၊ ကြက်ပေါင်ကြီးကိုလိုက်၊ ပန်းသီးကို တစ်ခြမ်းစားပြီး ကျန်တစ်ခြမ်းဖြင့် အနီး၌ရှိသော မဒီဇာတင်ပါးကို လှမ်းပေါက်လိုက်။ ယင်းကို စဉ်းစား၍ ကျွန်တော်မှာ တဏှာရာဂျာစိတ်ပေါက်လာသော်လည်း သောက်ရန် ယမကာမရှိ၊ ပေါက်ရန် ကညာမရှိ၊ ကြက်ပေါင်ကြီးသာ ခဲပြီးတော့...

‘အောင်မယ် ... ဒီကြက်သားဝါးရင်း စဉ်းစားလိုက်တော့ ကြက်အကောင် ဒီလောက်ကြီးရက်သားနှင့် ကြက်ရင့်မဟုတ်သေးရကား ဤဥဘောက်ပြည်က ကြက်၊ ဘဲတို့သည် အကောင်ထွားလတ္တံ့။ အစာရေစာပေါများအံ့’ဟု နိမိတ်ဖတ်လိုက်မိပါတော့သတည်း။

ကျွန်တော်တို့ စားသောက်ပြီး၍ ဆင်းလာကြသောအခါ ချက်ချင်းလေယာဉ်သို့ မသွားရသေးပေ။ ကျွန်တော်တို့ ပတ်စ်ပိုတွေကို သိမ်းထားသဖြင့် ပြန်ပေးအောင် စောင့်ရသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ပတ်စ်ပို အစိမ်းမို့ ပစ္စည်းများ ရှာဖွေစစ်ဆေးခြင်း မခံရသဖြင့် စောစောသွားရောက် စားသောက်ရသော်လည်း ပြီး၍ဆင်းလာတော့ ပျင်းရိဖွယ် စောင့်ဆိုင်းနေရပါသည်။

တော့ရှုကင့်၏ ရာသီဥတုသည် ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့ပြည်နှင့် မခြားပါ။ ပူပါသည်။ နယူးဒေလီလောက်တော့ မပြင်း။

ဤလေဆိပ်မှာ အချိန်တစ်နာရီလောက် ကုန်ဆုံးပါသည်။ လူကုန်စားသောက်ပြီးလောက်မှာ ပတ်စ်ပိုတွေကို တစ်ယောက်စီ ခေါ်ပေး၍ လေယာဉ်သို့သွားကြရပါသည်။ လူအမျိုးမျိုးနှင့်နာမည်အမျိုးမျိုးတွေ ဥဘောက်အသံထွက်နှင့်ခေါ်လေရာ ကျွန်တော်တို့မှာ ကိုယ့်နာမည်ခေါ်၍မှ နားမလည်ဘဲ ဖြစ်နေမလားဟု နားတစွင့်စွင့်နေရပါသည်။ အင်း ... ပါလာပြီ ခင်ဗျာ။

“ယူ ဝီ မော ပါမား”

ဦးဝင်းမောင် (မင်းရှင်)။

“ယူ ဝီ ဆိုး ပါမား”

ဦးတင်စိုး (သာဂဒိုး)။

“ယူ ကီး စွဲ ပါမား”

မင်းရှင်နှင့် သာဂဒိုး တစ်ဆက်တည်းနေ၍သာ ဦးကြင်ဆွေ ဘာမား
ခေါ်တာပါလားဟုသိပြီး ကိုယ့်ပတ်စ်ပို့ သွားယူလိုက်ပါသည်။

အိန္ဒိယပြည် နယူးဒေလီလေဆိပ်တုန်းက ဤပုံစံမရှိ။ လေယာဉ်
ပေါ်ကဆင်း၊ စားသောက်ပြီး လေယာဉ်ပေါ် တက်ကြပါ ကြေညာလိုက်သော
အခါ သွားကြရုံပဲ။ ယခု ဆိုဗီယက်ယူနီယံ တာရှ်ကင့် လေဆိပ်တွင်ကား
ပတ်စ်ပို့တွေ ပေးအပ်ပြီးခါမှ စားသောက်ခန်းသွား၊ ပြီးတော့ ပြန်ခေါ်ပေးပါမှ
လေယာဉ်ပေါ်ပြန်တက်၊ ခရီးသည်တို့တွင် ပါလာခဲ့သော ပစ္စည်းများကို
လည်း သူတို့လေဆိပ် စစ်ဆေးခန်းထဲသယ်ချ၊ ပြီးမှ လေယာဉ်ပေါ် ပြန်တင်။

ဤလေဆိပ်တွင် တစ်နာရီကျော်မျှ ကြာခဲ့ပါသည်။ နှစ်ချက်ခွဲ
လောက်မှ လေယာဉ်ဆက်ထွက်။ မော်စကိုလေဆိပ် ရောက်သောအခါ၌
ကျွန်တော်တို့ လက်ပတ်နာရီတွေ ည ၇ နာရီခွဲနေပေပြီ။

ခရီးသည်များ လေယာဉ်ပေါ်က ဆင်းသောအခါ လေယာဉ်မယ်
များက တံခါးဝတွင် မတ်တတ်ရပ်နေကြ၍ ကျွန်တော်က စကားစရာပြီး
“တို့ပြန်တဲ့အခါမှာ တစ်ဖန် တွေ့ကြဦးစို့ရဲ့”ဟု ပြုံးရွှင်၍ နှုတ်ဆက်ရာ
ထိုလေယာဉ်မယ်က ဘာမှပြန်မပြောဘဲ ပြုံးတယ်ဆိုရုံမျှ ယုံယုံလေးပြုံးသဖြင့်
သာဂဒိုးက...

“ရုရှားမတွေ အပြုံးက တယ်ခဲယဉ်းလှပါလားဗျာ၊ သူတို့ ရယ်မှ
ရယ်တတ်ကြပါလေစ”ဟု မှတ်ချက်ချပါသည်။ ဟုတ်လည်း ဟုတ်ပါ၏။
လေယာဉ်ပေါ်တွင် သကြားလုံး လာပေးရာ၌လည်းကောင်း၊ စားစရာလာပို့
ရာ၌ လည်းကောင်း လုံးဝ ပြုံးရွှင်ခြင်းမရှိ။ မျက်နှာထား တည်တည်တွေ
နှင့်ချည်းပဲ။

အချိန်နာရီချင်း မတူ

ဟိုက်...

မီးတွေ ထိန်ထိန်လင်းနေသော လေယာဉ်ဝမ်းခေါင်းထဲမှ ကျွန်တော်
တို့ အပြင်သို့ထွက်လိုက်သောအခါ ရုတ်တရက် အံ့ဩသွားရပါသည်။
အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ လက်ပတ်နာရီတွေက ည ၇ နာရီခွဲနေပြီမို့

အပြင်ဘက်မှာလည်း ညဉ့်အချိန် မီးတွေ ထိန်ထိန်လင်းနေမှာပဲဟု အောက်
မေ့နေကြရာမှ တကတဲဗျာ အပြင်ဘက်မှာ နေလုံးကြီးက ထန်းတစ်ဖျား
လောက် ဝင်းဝင်းတောက်နေသည်ကို တွေ့ကြုံရသောကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။
အမှန်တော့ မော်စကို စံတော်ချိန်သည် ၄ နာရီသာ ရှိသေး၏။ သူတို့ပြည်
သည် ကျွန်တော်တို့ပြည်ထက် နေထွက် နေဝင် ၃ နာရီခွဲ နောက်ကျ၏။

ကျွန်တော်တို့အား စာရေးဆရာအသင်းနှင့် ဆိုဗီယက်-မြန်မာ
ချစ်ကြည်ရေးအသင်းက ပုဂ္ဂိုလ်များ လာကြိုနေကြပါသည်။ မော်စကို
လေဆိပ်၌ အမှတ်တရ ရိုက်ပေးလိုက်သော ခေါင်းစည်းပုံကို လက်ယာ
ဘက်မှစ၍ လက်ဝဲဘက်သို့ ကုလားစာဖတ်သလို ကြည့်ပါ။

၁။ ရုရှားပြည် စာရေးဆရာအသင်း အတွင်းရေးမှူး။

၂။ ဤဖေကိုယ်။

၃။ မင်းရှင်။

၄။ ဦးကျော် (မော်စကို မြန်မာသံရုံး အတွင်းရေးမှူး)

၅။ သာဂဒိုး။

ကျန်သုံးယောက်ကတော့ စာရေးဆရာအသင်းနှင့် ဆိုဗီယက်-
မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးအသင်းကပဲ။ သူတို့နာမည်တွေတော့ မိတ်ဆက်တုန်းက
ပြောကြတာပဲ။ သို့သော် ဘယ်မှတ်မိမှာတုန်း။ ကျုပ်တို့အဖို့ တယ်လျှာ
ခလုတ်တိုက်တဲ့ နာမည်တွေပဲ။

ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့နှင့် တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း ရုရှား-မြန်မာ
နှစ်ဘာသာနှင့် မဆိုင်သော 'ဟောင်း ဒူးယူဒူး'တွေ၊ 'ဘဲရီးဂလက်တူ ဆီးယူ'
တွေ၊ 'ဝွတ်အီးဗနင်း'တွေ လုပ်ကြပြီးနောက် ဘာစကား ဆက်ပြောကြမည်
နည်း။ စဉ်းစားရသည်။ ကျွန်တော်က တောက်ပသော နေရောင်ခြည်နှင့်
ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်မိရာမှ စကားတွေ့လာသည်။

'ခင်ဗျားတို့ မော်စကို ညနေခင်းကလည်း ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်
ညနေခင်းလိုပဲ သာယာပါတယ်။ နှင်းတွေ၊ မြူတွေ၊ မှုန်မှုင်းမနေပါဘူး'ဟု
ပြောလိုက်တော့ စာရေးဆရာအသင်း အတွင်းရေးမှူးက...

'ကျွန်တော်တို့ မော်စကိုမြို့က မြန်မာပြည်ကလာတဲ့ မိတ်ဆွေများ
ကို မြန်မာပြည်ရဲ့ ရာသီဥတုမျိုးနဲ့ ကြိုဆိုနေတာပါ။ နေ့တိုင်း ဒီလိုမဟုတ်

ပါဘူး' ဟု ပြန်ပြောလေတော့...

အင်း: ... မြန်မာစာရေးဆရာနဲ့ ရုရှားစာရေးဆရာ စကားရည်တော့ ပြိုင်ရပြီ။ ကျွန်တော် ဘာပြောနိုင်မည်နည်း။ ချက်ချင်း စဉ်းစားလိုက်ပြီး...

“ဒီလိုဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ မော်စကိုမြို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်ကို မရောက်ဖူးလို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”

ယင်းအခိုက်...

“မြန်မာပြည်က မိတ်ဆွေများခင်ဗျား ... ခင်ဗျားတို့ ကိုယ့်ဘာသာ စကားမဟုတ်တဲ့ အင်္ဂလိပ်လိုပြောဖို့ မလိုပါဘူး။ မြန်မာလိုပဲ ပြောနိုင်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ခင်ဗျားတို့အတွက် စကားပြန်လုပ်ဖို့ တာဝန်ပေးလိုက်ပါတယ်” ဟူသော မြန်မာလို ပီပီသသအသံကို ကြားရ၍ ကြည့်လိုက်တော့ မျက်နှာနီနီ၊ ငှက်နှုတ်သီးလို ချွန်ကော့ကော့နာခေါင်း၊ မျက်မှန်ထူထူ အောက်က မျက်လုံးပြာပြာ၊ ဆံပင်နီကြန့်ကြန့်နှင့် ရုရှားလူမျိုးအစစ်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်သွားကြပြီးမှ ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်မြို့တွင် မစ္စတာဒန်းနီးလော့ထံမှာ မြန်မာစကားပြန် တောင်းခဲ့သည်ကို သတိရပြီး သူ့အား လက်ဆန်ပေးလိုက်ကာ...

“ကျွန်တော်က သော်တာဆွေပါခင်ဗျာ”

“ဟုတ်ကဲ့ ... ဦးသော်တာဆွေ ဝတ္ထုတွေ ကျွန်တော် ဖတ်ဖူးတယ် ခင်ဗျာ x x x ” ပြောလိုက်တော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ‘ဟိုက်...သောက်ပလုတ်တုတ်’ဟု အဘွားကြီးတစ်ယောက်လို ရေရွတ်လိုက်မိပါ၏။

အာဂရုရှားပါတကား။ သူကား ကျွန်တော်တို့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် သွားလေရာရာ ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူပါရသော ကိရိယူရှန်းကင်။ ကျွန်တော်တို့က ‘စန်းခင်’ဟု နာမည်ပေးထားသော ကျွန်တော်တို့ စကားပြန်ပါတည်း။ သူ့အကြောင်း ရေးပြပါဦးမည်။

မော်စကို ရာသီဥတု

ကျွန်တော်တို့ လေယာဉ်ပေါ်က ဆင်းလိုက်သောအခါ နေရောင်ခြည်ကို မြင်ရ၍ မြန်မာပြည်မှာလိုပဲ ပူနွေးစွာရှိသည်ဟု အောက်မေ့မိပါသည်။ စင်စစ်တော့ ကျွန်တော်တို့သည် လေအေးစက်က အေးမြသော

ပြည်သားများအကြိုက် ဒီဂရီကိုပေးထားသော ရုရှားလေယာဉ်ပေါ်မှာ ၁၆ နာရီကျော်ကျော် နေလာခဲ့ရသောကြောင့် ဤသို့ နေရောင်ခြည် တောက်ပ နေသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာလို မနွေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ပြည် ဆောင်းရာသီ နံနက်ခင်းလို အေးမြလျက်ရှိကြောင်း နောက်မကြာမီ သိလာ ရပါတော့၏။

လေဆိပ်မှ မော်စကိုမြို့အတွင်းသို့ သွားကြသောအခါ ကားပေါ်မှ ကျွန်တော်သည် ဝဲယာရှုခင်းကို ကြည့်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည် ဆိုလျှင် တာလမ်းဘေးနှစ်ဖက်မှာ ကုက္ကိုပင်များ၊ သို့မဟုတ် သရက်ပင်များ၊ သို့မဟုတ် စိန်ပန်းပင်များ၊ သို့မဟုတ် ရှမ်းပြည်မှာဆိုလျှင် မန်ကျည်းပင် များနှင့် ယင်းဒိုက်ပင်များ ရှိကြသည် မဟုတ်ပါလား။ သူတို့ပြည်က တာ နံဘေးတွင်တော့ ဘာပင်မျှမရှိ။ အေးသောတိုင်းပြည်မို့ အရိပ်အာဝါသ မလို၍ဖြစ်မည်။ နို့ပြီး ကျွန်တော်တို့ပြည်မှာ တာလမ်းပေါ်မှ လည်းကောင်း၊ မီးရထားလမ်းပေါ်မှ လည်းကောင်း၊ ဝဲယာကြည့်လိုက်လျှင် လယ်ယာခင်း တွေကို မြင်ရပါမည်။ ဤလေဆိပ်မှ မော်စကို သွားလမ်းတွင်မူ ဘာလယ် ယာခင်းကိုမျှ မမြင်ရပါ။ အဝေးတွင် မြင့်မားသော ထင်းရှူးတောကို မြင်ရ၍ မျက်စိတစ်လှမ်း၌မူ တံတောင်တစ်ထွာမျှသော ဒန့်ကျွဲပင်လို မြေကပ်ပင်တွေ မြင်ရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကားပေါ်တွင် ပါလာသော စကားပြန်အား...

“အဲဒါတွေ စိုက်ခင်းလားဗျာ၊ ဘာပင်တွေလဲ”

“စိုက်ခင်းမဟုတ်ပါဘူး၊ အလေ့ကျပင်တွေပါ။ ဘာမှ အသုံးမဝင် ပါဘူး” ဟု ပြန်ပြောပါသည်။ ကျယ်ပြန့်လှသော အလဟဿ မြေတွေပါ လား။ စိုက်ပျိုးမရလို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

လေဆိပ်မှ မော်စကိုအရောက် တစ်နာရီ မိုင် ၅၀ နှုန်းထက် မအောက်သောကားသည် နာရီဝက်လောက် စီးရပါသည်။ မြို့အဝင်မှာ လမ်းမခွ၍ တိုင်ထူပြီး တင်ထားသော စာတန်းကြီးကိုမြင်၍ ကျွန်တော်က “ဒါ ဘာရေးထားတာလဲ” မေးသောအခါ “လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆို၏” တဲ့။

ဒါကို လွန်သွားပြီး ကျွန်တော်က ဤဆိုင်းဘုတ်ကို ပြန်ကြည့်မိ သောအခါ စာတစ်မျိုးရေးထားသည်ကို တွေ့ရပြန်၍ ဘာလဲ မေးကြည့် တော့...

“အောင်မြင်ပါစေတဲ့ ခင်ဗျ”

“ဪ... ခင်ဗျားတို့ဟာက မြို့ကိုဝင်လာတဲ့လူကို ကြိုဆိုပါတယ်။ မြို့က ထွက်သွားတဲ့လူက ‘အောင်မြင်ပါစေ’လို့ ဆုမွန်တောင်းတယ်။ ကောင်းတယ်ဗျာ၊ သိပ်ကောင်းတာပဲ” ဟု လှိုက်လှဲစွာပဲ ကျွန်တော် သဘောကျ လိုက်မိပါ၏။

သူတို့ မော်စကို စံတော်ချိန် ညနေ ၆ နာရီ၊ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ စံတော်ချိန် ည ၉ နာရီခွဲခန့်၌ ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုရမည့် ‘ဆိုဗီယက်စတား’ ဟိုတယ်ကြီးသို့ ရောက်ကြပါ၏။

ပထမဦးဆုံး မော်စကို ညစာစားပွဲ

လူ့ဘဝသည် မသိနားမလည်သည်မှ စပြီးနောက် သိရှိတတ် မြောက်သွားကြသည်။ ကျွန်တော်သည် ရုရှားပြည်သို့သွားစဉ် အချိန်အခါက အနောက်တိုင်းသားများနှင့် အနောက်တိုင်း ထမင်းစားပွဲများကို တစ်ခါမျှ မတက်ရောက်ဖူးသေးချေ။ ထို့ကြောင့် သူတို့ပုံစံကို ကျွန်တော် နားမလည် သေး။

ထို့ပြင် ဒီလို လူတစ်သင်းတစ်ဖွဲ့ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်ကြသော အခါ တစ်ယောက်ယောက်အား ခေါင်းဆောင်ထားရသည်ကိုလည်း ကျွန်တော်မသိ။ ကိုယ့်အချင်းချင်းတွေပဲ ဒီမှာလိုပေါ့ဟု အောက်မေ့ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် မော်စကိုမြို့ ဆိုဗီယက်စတား ဟိုတယ်ရောက်၊ ကျွန်တော်တို့အခန်းထဲ နေသားတကျဖြစ်၊ ရေမိုးချိုးပြီးနောက် ကိုယ့်ပါသမျှ အဝတ်ကို တတ်နိုင်သမျှ ရှိုးကျကျဆင်မြန်းကာ စကားပြန် စန်းခင်နှင့်အတူ သူ၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် ညစာစားရန် ထမင်းစားခန်းထဲသို့ ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူစားရန် လေဆိပ်မှာလာကြသော ဆိုဗီယက်-မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးအသင်းမှ နှစ်ယောက်၊ စာရေးဆရာအသင်းမှ နှစ်ယောက်၊ ကျွန်တော်တို့က သုံးယောက်၊ စကားပြန်နှင့်ပေါင်း ရှစ်ယောက်စာ တစ်စားပွဲ အသင့်ပြင်ထားသည်။

ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်တွင် မြန်မာပြည်မှ စီစဉ်လိုက်သည်က မင်းရှင်က ခေါင်းဆောင်။ ဒါကို ကျွန်တော်ကလည်းမသိ။ မင်းရှင်ကလည်း

ထုတ်ဖော်မပြောသေး။ အမှန်မှာ ဟိုက ဧည့်ခံသူတို့သည် ခေါင်းဆောင်ကို ဦးစားပေးရသည်။ ခေါင်းဆောင်နှင့် အရင်စကားပြောရသည်။ ခေါင်းဆောင် ကို နေရာအကောင်းဆုံး (ဥပမာ-စားပွဲထိပ်)မှာ ထိုင်စေရမည်။

ဒါကို ကျွန်တော်က မသိနားမလည်လေတော့ ထမင်းစားပွဲရောက် တယ်ဆို ကိုယ့်ဝါသနာအတိုင်း စားပွဲထိပ်တွင် ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ နို့ပြီး မင်းရှင်၊ သာဂဒိုးနှင့်စာလျှင် ကျွန်တော်က သူတို့ထက် နှုတ်သွက်သည်။ စကားပိုများသည်။ လျင်မြန်ဖျတ်လတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဧည့်ခံကော်မတီ များက ကျွန်တော့်ကို ခေါင်းဆောင်ထင်ကြဟန် တူကုန်၏။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာထမင်းစားပွဲများမှာ (လာကြ ထမင်းစားကြ မယ်)ဆိုလျှင် ရှိသမျှဟင်း စားပွဲပေါ် အကုန်ခင်းကျင်းထားသည် မဟုတ်ပါ လား။ သို့သော် ယခု သူတို့စားပွဲမှာတော့ အလယ်တည်ပန်းကန်ကြီးနှင့် ပေါင်မုန့်အချပ်များ၊ နို့ပြီး ထောပတ်ပန်းကန်လေးများ ဒါပဲရှိသေး၏။

ကျွန်တော် ဟိုတယ်ပေါ်မှာတုန်းကပင် မေးခဲ့၏။

“ဟေ့ ... ရှန်ကင် ထမင်းစားပွဲမှာ အံ့ရက်ပါမှာလားကွ”

“ကျွန်တော်တို့ ရုရှား ညစာစားပွဲပဲဗျ၊ ပါတာပေါ့”

မြန်မာပြည်မှ ထွက်ကတည်းက အရက်ငတ်ခဲ့သော ကျွန်တော်၊ မည်မျှ သောက်ချင်နေပြီဖြစ်ကြောင်း အထူးဖော်ပြနေစရာ လိုတော့မည် မဟုတ်ပါ။ ဟီ...ဟီ...အခုသောက်ရတော့မယ်တဲ့။ ဘာအရက်များပါလိမ့်။ ဝီစကီလော၊ ဘရန်ဒီလော၊ ရမ်လော။ သူတို့ပြည်သုံး ဝိုင်တွေ၊ ကောညက် တွေများလော။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ တလောလောနှင့် စားပွဲထိုင်မိကတည်းက မျှော်လိုက်ရတာ ကျွန်တော့်ရှေ့ ဖန်ခွက်ကလေးလာချပြီး ဘွိုင်ထည့်ပေးလေ တော့ မြန်မာလို အရက်ဖြူခေါ်ရမည့် ဖော်ဒကာပါခင်ဗျာ။ ပမာအားဖြင့် အောင်သပြေနှင့် တူပါ၏။ သူတို့ပြည် ရာသီဥတုအလျောက် ရေခဲမထည့်ဘဲ နှင့် အေးမြပြီး သူ့ရနံ့ကလေးကလည်း နှစ်သက်စရာ မွှေးကြူပါ၏။ ဆိုဒါ ရော၍ ဝီစကီ၊ ဘရန်ဒီတွေသာ သောက်နိုင်သူအဖို့ အရက်ပြင်းဖြစ်နေမည် မှန်သော်လည်း တို့မြန်မာချက်အရက်တီးနေသော ကျွန်တော့်အဖို့မူ အလွန် ပင် ခံတွင်းတွေ့ပါ၏။

သူတို့ထုံးစံမှာ စားစရာ၊ သောက်စရာကို တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုးလာ

လေရာ ကျွန်တော့်ကို ခေါင်းဆောင်ထင်နေကြကုန်သဖြင့် ပထမဦးဆုံး ကျွန်တော့်ကိုသာ လာလာပေး၏။ အဲသည်မှာ ချောက်ကျချင်တော့ သူတို့ ပြည်မှာ အင်မတန် အကောင်းထားတဲ့ ကဗီးယားခေါ်သော ငါးဥခင်ဗျာ။ အခြား အခြားသော စားစရာတွေကို အသီးသီး တစ်ယောက်လျှင် တစ်ပန်း ကန်စီပေးသော်လည်း ဒီဟာကျတော့ လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်အပြားလောက် ဟာနဲ့ ထည့်လာတာကို လူရှစ်ယောက်စာ။ ဒါကို ကျွန်တော်က မသိနား မလည်တော့ သူတို့စားပွဲထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော့် လက်ဝဲဘက်ကပ်လာပြီး အဲသည် ငါးဥပန်းကန်လေးမှာ လက်ဖက်ရည်ဇွန်းလေးတစ်ချောင်းနဲ့ လာပေးတော့ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းပဲ အောက်မေ့ပြီး ဇတ်ခနဲ ဆွဲယူပြီး စားပွဲပေါ်အသာချပြီး စကားဆက်ပြောနေတယ်။ စားပွဲထိုးဟာ ခါတိုင်းလို ကျွန်တော့်အနားက ခွာမသွားဘူး၊ ပေရင်းရင်းနဲ့ ရပ်နေတယ်။ တစ်ခဏ လောက်လည်းကြာရော သူစိတ်မရှည်နိုင်တော့ဘူး။ တစ်ခါတည်း ကျွန်တော့် ရှေ့က ငါးဥပန်းကန် ဇတ်ခနဲယူ ကျွန်တော့်ပန်းတန်ထဲ တစ်ဇွန်းထည့်ပေး ပြီး နောက်တစ်ယောက်ဆီ သွားပေးတော့သဗျ။ အမှန်က ကျွန်တော်ဟာ သူလာမေးတော့ သူ့လက်ထဲက ပန်းကန်ကိုမယူဘဲ တစ်ဇွန်းနှစ်ဇွန်းမျှသာ ကော်ယူရမှာကိုဗျ။ သူတို့ရုရှားတွေ ဒီလိုပဲလုပ်ကြတယ်။ အင်း ... ခုတော့ ဥရောပပုံစံ ထမင်းစားပွဲတွေ တော်တော်သွားဖူးနေ၍ ကျွန်တော် ကောင်း ကောင်း နားလည်နေပါပြီ။ စားတတ်သောက်တတ် ဖြစ်နေပါပြီ။ စာဖတ် သူရယ် ကျွန်တော် မညံ့တော့ပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့အတွက် နေရေး၊ စားရေး၊ အသုံးစရိတ်

ကျွန်တော်တို့အား စကားပြန်တစ်ယောက် ပေးထားပြီမို့ သူတို့ စီမံပုံကို ကျွန်တော်တော့ အလွန်သဘောကျပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် သီးတင်းသုံးပတ်မျှ နေထိုင်လည်ပတ်ရမည်ဖြစ်၍ သူတို့တိုင်းပြည်သုံး ရူဘယ်ငွေ တစ်ယောက်ကို တစ်နေ့တွက် ၇ ရူဘယ်ခွဲ ၂၁ ရက်အတွက် ၁၅၇ ရူဘယ်ခွဲကို တစ်ခါတည်း ဤပထမဆုံး ညစာ ထမင်းစားပွဲမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ အသီးသီးအား ပေးထားလိုက်ပါသည်။ ဤငွေသည် ကျွန်တော်တို့ဟာကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် ဝယ်ခြမ်းစား

သောဏ်ရန်သာ ဖြစ်သည်။ ဟိုတယ်တည်းခါ သွားလာသောစရိတ်တွေက သူတို့ သပ်သပ်စီမံထားပါသည်။

သူတို့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် များသောအားဖြင့် အလုပ်ရုံစက်ရုံ တို့၏ အလုပ်သမားလစာတို့မှာ အလုပ်ဝင်လျှင်ဝင်ချင်း ရှာဘယ် ၁၂၀ ကစပြီး ၂၀၀ တွင် နောက်ဆုံးထားခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကို ပေးသောငွေမှာ သူတို့ဆီက အများဆုံးလခထက်ပင် ကျော်နေပါသေးသည်။ တစ်ရူဘယ် လျှင် မြန်မာငွေ ၅ ကျပ်နှင့် တန်ဖိုးဖြတ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့အား ပေး ထားသောငွေမှာ သူတို့ပြည်က ဟိုတယ်တို့တွင် ကောင်းကောင်းကြီး စား နိုင်သောက်နိုင်ပါသည်။ သူတို့တိုင်းသူပြည်သားအများသုံး ဖော်ဒကာအရက် သည် တစ်ပုလင်းလျှင် သုံးရူဘယ်နှင့် ၃၅ ကိုပက် (မြန်မာလို ၃ ကျပ် ၃၅ ပြား ဆိုပါတော့ဗျာ။ ကျုပ်တို့ အောင်သပြေထက် ခရီးရောက်ပါတယ်)။ အဲဒီညပဲ ကျွန်တော် စန်းခင်ကို တစ်ပုလင်းဝယ်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်က ကိုယ့်အနီးမှာ အရက်ပုလင်း မရှိမနေတတ်ဘဲကိုး။

စန်းခင်၏တာဝန်မှာ နံနက်လင်းလျှင် မနက်စောစောမစားမီ ကျွန်တော် တို့ဆီလာ၊ တစ်နေ့လုံး ကျွန်တော်တို့ သွားလေရာလိုက်၍ ကျွန်တော်တို့ နှင့်အတူနေ၊ နောက် ကျွန်တော်တို့ ညစာစားပြီး အိပ်ရာဝင်ကြတော့မှ သူ အိမ်ပြန်။ သူအိမ်သည် မော်စကိုမြို့ထဲမှာပဲ ဖြစ်၏။ သူ့အလုပ်သည် မော်စကို ရေဒီယိုတွင် မြန်မာပိုင်းအစီအစဉ်မှာ မြန်မာလို အသံလွှင့်ရသူ ဖြစ်၏။

စန်းခင် မြန်မာလို ဘယ်ပုံတတ်လာသနည်း

ကိရိယူရှန်းကင်သည် မြန်မာပြည်မှာ သုံးနှစ်နေဖူးသွားသည်။ ထိုသုံးနှစ်အတွင်းမှာ မြန်မာစာ အဖတ်၊ အရေး၊ စကားပြော ကောင်းကောင်း ကြီးတတ်သွားသည်။ မြန်မာဝတ္ထုများကို ရုရှားဘာသာပြန်သည်။ မော်စကို ရေဒီယိုမှ မြန်မာလို အသံလွှင့်သည်။

သူ မြန်မာပြည်သို့ လာခဲ့ရသည်မှာ မြန်မာစာပေကို သင်ကြားရန် စေလွှတ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။

“ခင်ဗျားတို့ မြန်မာပြည်မှာ ရုရှားအင်ဂျင်နီယာတွေနဲ့ ကာဘိုးဆည် ကြီးတူးတော့ ကျွန်တော်က စကားပြန်အဖြစ်နဲ့ လိုက်ခဲ့ရတယ်ဗျ”

သူကပြောပြတော့ ကျွန်တော်က...

“ခင်ဗျားက စကားပြန်အဖြစ်နဲ့လည်း ဒီမော်စကိုတက္ကသိုလ်မှာကို မြန်မာလို သင်ထားတယ်လား”

“ဘယ်ဟုတ်မလဲဗျ၊ ကျွန်တော် မြန်မာလို တစ်လုံးမှ မတတ်သေးဘူး၊ အင်္ဂလိပ်လိုသာတတ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရုရှားတွေနဲ့ ခင်ဗျားတို့ မြန်မာအရာရှိတွေကို ရုရှားနဲ့အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပေးဖို့ပဲ အထက်က အဲသလို အမိန့်တာဝန်ပေးလိုက်တော့ ခင်ဗျားတို့ မြန်မာပြည်လာရမှာကို ကျွန်တော် တော်တော်စိတ်ပျက်သွားတယ်”

“ဘာကြောင့် စိတ်ပျက်ရတာတုန်း”

“ခင်ဗျားတို့တိုင်းပြည်က အရင်းရှင်စနစ်အောက်မှာ မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့ တိုင်းပြည်ဆိုတော့ ပြည်သူလူထုတွေ နေထိုင်စားသောက်ရတာ သိပ်ဆင်းရဲမှာပဲလို့ အောက်မေ့ခဲ့တာကိုဗျ”

“ကဲ ... ဒါဖြင့် မြန်မာပြည်ရောက်တော့ ထင်တဲ့အတိုင်းပဲလား”

“ဟာ ... ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ အစားအသောက်တွေက သိပ်ပေါတာပဲဗျ။ ခင်ဗျားတို့တိုင်းပြည်က ဆယ့်နှစ်ရာသီ စားစရာတွေထွက်နေတဲ့ တိုင်းပြည်ပဲ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် ကျွန်တော့်သားမယားရော ကျွန်တော့်ယောက်ျားမကြီးပါ မြန်မာပြည်ခေါ်လိုက်တော့တာပေါ့ဗျ”

“သူတို့ကကော သဘောကျရဲ့လား”

“အဲမယ်လေး ... နောက် ဘယ်တော့သွားရဦးမလဲ မေးနေတယ်”

“သူတို့က မြန်မာပြည်က အစားအစာတွေ ကြိုက်ရဲ့လား”

“အခု ခင်ဗျားပေးလိုက်တဲ့ ငါးပိကြော်ပုလင်းဟာ ကုန်ပြီ”

“ဟိုက် ... နှစ်ရက် ရှိပါသေးလား စန်းခင်ရာ”

ကျွန်တော့်တွင် ဟောလစ်ပုလင်းနှင့် ငါးပိကြော်တစ်ပုလင်း သာဂနို ဘွင် တစ်ပုလင်းပါခဲ့၍ သူ့အား တစ်ပုလင်းပေးလိုက်သည်။ ငရုတ်သီးစပ်စပ်နှင့် ငါးပိကြော်တောင် သူတို့စွဲနေကြပြီကိုး။

“ခင်ဗျားတို့တိုင်းပြည်မှာ စားသောက်နေထိုင်ဖို့ လုပ်ရကိုင်ရတာက သိပ်လွယ်တာပဲဗျာ”

“ရာသီဥတုက မင်းတို့တိုင်းပြည်နဲ့စာရင် နေမပူဘူးလား”

“ပူတာ ဘာဖြစ်သလဲဗျ၊ အဝတ်မဝတ်ဘဲ နေလို့ရတယ်။ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည်မှာက အဝတ်အစား အလုံအလောက်မရှိရင် ခက်တယ်။ နေစရာ လုံလုံခြုံခြုံမရှိရင်လည်း မဖြစ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့တိုင်းပြည်က နေချင်သလိုနေ၊ သစ်ပင်အောက်မှာ အိပ်လို့လည်းရတယ်။ အိမ်တစ်လုံးဆောက်ရတာလည်း လွယ်တယ်”

ရုရှားပြည်သည် တစ်နှစ်တွင် ခြောက်လ၊ ခုနစ်လမျှ ရေခဲ၍ မြစ် ထဲတွင် မြင်းစီးနိုင်သည်။ နှင်းခဲတွေ ဖွေးဖွေးကျနေသည်။ သစ်ပင်အားလုံး နှင်းခဲဖုံး၍ ရေခဲတုံးဖြစ်နေသည်။ ကျန်ငါးလခြောက်လမျှသာ စိုက်ပျိုးမွေး မြူနိုင်သည်။ ဤတိုင်းပြည်မျိုး၌ မည်ကဲ့သို့ နေထိုင်လုပ်ကိုင်စားသောက် ရမည်ကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။

စန်းခင်သည် ရွှေဘိုနယ်၌ တည်ဆောက်သော ကာဘိုးဆည်ကြီး ပြီးတော့ ရုရှားအင်ဂျင်နီယာများ အင်းလျားဟိုတယ်ကို တည်ဆောက်တော့ လည်း သူပါခဲ့၍ သုံးနှစ်အတွင်း မြန်မာပြည်သား လူတန်းစားအမျိုးမျိုးနှင့် ပေါင်းသင်းခဲ့ခြင်းဖြင့် ထက်အောက်မြန်မာပြည်နှင့် မြန်မာလူမျိုးများ အကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး သိခဲ့သည်။ သူသည် မြန်မာပြည်ကို နောက် ထပ်လာဖို့ အခွင့်အရေးရအောင် မြန်မာစာ မြန်မာစကားကို ကြိုးစား သင်ကြားခဲ့သည်။

သူ့ကြိုးစားမှုနှင့် သူ့ဆန္ဒအောင်မြင်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကျွန်တော်တို့ ပြန်ခဲ့ပြီး တစ်နှစ်ခန့်အကြာ၌ တောင်ကြီးမြို့ စပ်စံထွန်းဆေးရုံ မှာ ရုရှားဆရာများနှင့် မြန်မာဆရာများကို စကားပြန်လုပ်ရန် သုံးနှစ်လာ ရောက်နေထိုင်သွားရသေးသည်။ နောက်နောင်တွင်လည်း ရုရှားပြည်မှလာ သော အဖွဲ့အချို့တွင် စကားပြန်အဖြစ်နှင့် မကြာခဏ ပါလာတတ်သေးသည်။

စန်းခင်သည် ရိုးသားသည်၊ ပွင့်လင်းသည်၊ ခင်မင်တတ်သည်။ သူ တောင်ကြီးမှာနေစဉ် တစ်နေ့ရာသီ၌ ကျွန်တော်သည် တောင်ကြီးရောက် သွား၍ သူ့အား တရုတ်ဆိုင်မှာ လည်းကောင်း၊ ထမင်းခေါ်ကျွေးခဲ့သည်။ ကျုပ်တို့လူသည် မြန်မာပြည်က အစားအစာများကို လွန်စွာ ခံတွင်းတွေ့နေ လေပြီ။ တောင်ကြီးမြို့ရှိ သူ့အား သတိပြုမိသူများက ပြောကြသည်။

“ဟာ ... ဒီရုရှားဟာ အားကြီးစားတာပဲ၊ မုန့်ဟင်းခါးဆိုင်ထိုင်

လိုက်၊ လမ်းလျှောက်ရင်း ဗယာကြော် ဝါးလိုက်ပဲ” တဲ့။ သူတို့ပြည်မှာက ဒီလိုသရေစာတွေ မရှိဘဲကိုး။

စန်းခင်နှင့် ကျွန်တော်သည် သူတို့ဆီမှာတုန်းကတည်းက အထူးပဲ ခင်မင်ခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်မှာတုန်းက ကျွန်တော်က စကားပြန်တောင်း၍ သူနှင့် ယခုလို တွေ့ရကြောင်းသိရတော့ သူ ကျွန်တော့်ကို အလွန်ကျေးဇူး တင်ကြောင်း ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့ မော်စကိုမှ လီနင်ဂရက်၊ ဥဘောက်၊ အဇာဘိုင်ဂျန်တို့သို့ သွားသောအခါလည်း သူအတူ ပါခဲ့ရသည်။ ဟိုတယ် တို့တွင် နှစ်ယောက်တစ်ခန်း တည်းရသောအခါ သူနှင့်ကျွန်တော် တွဲလေ့ရှိ သည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် တစ်ခန်းတည်းနေရန် သူကလည်း သဘော ကျသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကြိုက်သည်။

မြန်မာစီးကရက်

ကျွန်တော် သူနှင့်အတူ နေလိုသည်က ကိုယ်မေးလိုရာတွေ မေး ချင်၍ ဖြစ်သည်။ သူ ကျွန်တော်နှင့်နေလိုသည်ကတော့ စန်းခင်သည် အလွန် စီးကရက်ကြိုက်သူ ဖြစ်သည်။ တစ်လိပ်ပြီးတစ်လိပ် မပြတ်သောက်တတ် သည်။ ယင်း၌ သာဂဒိုးက ဆေးတံသမား။ မင်းရှင်က ဆေးလိပ်မသောက် တတ်။ ကျွန်တော်က စီးကရက် အတော်အတန် သောက်သည်မို့ ထိုစဉ်က လန်ဒန် ရိုးဖလိပ် (ယခု ခပေါင်း) နှစ်ကာတွန်းပါသွားသည်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို တစ်ဘူးပြီးတစ်ဘူး ပေးသောက်သည်။ ကျွန်တော့်စီးကရက်များကို ရုရှားတွေကြိုက်ကြသည်။ ဆိုဗီယက်စတားဟိုတယ်မှ တံခါးစောင့်အဘိုးကြီး များကို ကျွန်တော်က အခွင့်သင့်တိုင်း စီးကရက်ပေးသောက်သဖြင့် ကျွန်တော် ဟိုတယ်အဝင်အထွက်ကို အရိုအသေပေးကာ ပြုံးရွှင်စွာ ဆီးကြို လေ့ရှိ၏။ သူတို့ပြည် စီးကရက်တို့သည် အညံ့စားထဲက မဟုတ်သော်လည်း အများ လူထုသောက် စီးကရက်တွေမှာ ကျွန်တော် သောက်မရလောက်အောင်ပင် ညံ့ဖျင်းလှသည်။ ဆေးလည်း တစ်ဝက်သာပါ၏။ သောက်ရမည့်ဘက်က ဟောင်းလောင်း။ ဆေးကလည်း မာခဲနေ၍ သောက်တော့မည်ဆိုလျှင် လက်ဝါးနှစ်ဖက်နှင့် တဖျစ်ဖျစ်မြည်အောင် သုံးလေးပတ် လှိမ့်ပွတ်လိုက်မှ မီးညှိ၍ရ၏။ ပြီးလျှင် ဆက်တိုက်ဖွာပါ။ ခဏရပ်ထားလျှင် မီးငြိမ်းသွား၏။

အနံ့က ငေါ်တူးတူး။ လုပ်သားပြည်သူတို့အတွက် စရိတ်အသက် သာဆုံးနှင့် အချွေတာဆုံး စီမံထားဟန်တူပါ၏။

တော်လှန်ရေးတိုင်း၏ နယ်မြေသို့

ကျွန်တော်တို့အတွက် ပထမဦးဆုံး အစီအစဉ်မှာ ထိုနေ့ရောက် သည့် ညတွင် ရုရှားရုပ်သေးပွဲကြည့်ဖို့ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ မှာ ၁၆ နာရီကျော်ကျော် လေယာဉ်ပေါ် ငုတ်တုတ်ထိုင်လိုက်ခဲ့ရသဖြင့် လူများ ပန်းလျနေပါသည်။ အိပ်စက်နေနားပါရစေဟု တောင်းပန်လိုက်ရပါသည်။ အမှန်ပဲ ကျွန်တော်တို့ နွမ်းနယ်လှပါ၏။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်မှာ လေ ယာဉ်ပေါ်တွင် အရက်မရရှိ တစ်မှေးမျှ အိပ်မပျော်ခဲ့သူဖြစ်ရာ ယခု ဗော် ဒကာကို တဝချလိုက်ပြီး ကိုယ့်အခန်းပြန်ရောက်၍ ခုတင်ပေါ် တုံးလုံးလှဲ လိုက်တယ်ဆိုပဲ နံနက်လင်းမှ နိုးတော့၏။

မော်စကို နံနက်ခင်းသည် သူတို့ပြည် နွေရာသီပင် ဖြစ်လင့်ကစား နေရောင်ခြည် မမြင်ရပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်က ဖြူရော်ရော်ထက် ကောင်းကင်က ပြာမှိုင်းမှိုင်းနှင့်။ ကျွန်တော်တို့အဖို့ တော်တော်လည်း ချမ်းအေး၍နေပါသည်။ ဤတိုင်းပြည်သည် အိမ်တံခါး၊ ပြတင်းပေါက်များ ဖွင့်ရသည်မဟုတ်ချေ။ ဟိုတယ်ပြတင်းပေါက်တို့မှာ မှန်နှစ်ထပ် အသေကာထားသည်။ အပလေ ဝင်မှာကို စိုးရသော တိုင်းပြည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နံနက်လင်းလျှင် အိမ် ပြတင်းဖွင့်လေ့ရှိသော ကျွန်တော်သည် ပြတင်းပေါက်နား ကပ်သွားတော့ အသေပိတ်ထားသော မှန်တံခါးကြည့်၍ သူတို့ပြည် ရာသီဥတုအကြောင်း ဖော်ပြပါအတိုင်း စဉ်းစားမိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုဗီယက်စတား ဟိုတယ်သည် အထက်တန်းစားဟိုတယ် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ပြည်က စထရင်း၊ အင်းလျားဟိုတယ်တို့ထက် ကြီးကျယ် ခမ်းနား၏။ ယခု မင်းရှင်နှင့် ကျွန်တော်နှစ်ယောက်တွဲနေသော အခန်းမှာ ပေ ၃၀ ပတ်လည်လောက်ကျယ်၏။ အလယ်မှာ ဧည့်ခံစားပွဲ၊ ကုလားထိုင်၊ အဝတ်ဗီရို၊ ကိုယ်လုံးပေါ်ကြည့်မှန်နှင့် ခေါက်ဖြိုးစားပွဲ၊ စာရေးစားပွဲ၊ ရေဒီယို၊ တယ်လီဖုန်း စသည်ဖြင့် အိမ်တစ်ဆောင်၏ ပစ္စည်းအပြည့်အစုံ ရှိ၏။

သာဂဒိုးက ကျွန်တော်တို့နှင့် အတော်လှမ်းသော တစ်ခန်းတွင်

နေရာ ကျွန်တော် သူ့ဆီ ဖုန်းဆက်လိုက်သည်။

“ခင်ဗျား အိပ်ရာကထနေပလား”

“အခုပဲ”

“ကဲ ... ရေမိုးချိုး အဝတ်အစားလဲဗျို့၊ မင်းရှင်ကြီးတော့ မထသေးဘူးဗျို့။ နိုးတော့နေပြီ ထင်ပါရဲ့။ အိုကေ ... အိုကေ”

ကျွန်တော် မင်းရှင်ကြီး ခြေထောက်ဆွဲလှုပ်ပြီး ရေချိုးခန်းထဲဝင်ခဲ့သည်။ အင်း ... အနိပ်ပဲ။ ဆပ်ပြာ၊ တဘက်၊ အစုံ။

ဟ ... ဟ ... ဟန်ကျဗျာ။ ရေအင်တုံမှာက ရေနွေး၊ ရေအေး၊ ကိုယ်ကြိုက်သလောက် နှစ်မျိုးစပ်ချိုးနိုင်သကိန်း။

ကျွန်တော်တို့ အဝတ်အစားများ ပြင်ဆင်ပြီးသောအခါ သာဂဒိုး ကျွန်တော်တို့အခန်း ရောက်လာသည်။ ၇ နာရီခွဲမျှရှိသောအခါ ကျွန်တော်တို့ စကားပြန်နှင့် အခြား ရုရှားလူရွယ်နှစ်ယောက် ပါလာသည်။ တစ်ယောက်က နှုတ်ခမ်းမွေး လက်သန်းလုံးခန့်၊ အဖျားချွန်ချွန်၊ မျက်နှာအသားက ကြမ်းကြမ်း၊ အရုပ်ဆိုးဆိုး၊ သူ့ထက် ခပ်ငယ်ငယ်လူက စန်းခင်လိုပဲ။ အသားရောင်နီစပ်စပ်၊ ရုပ်ရည်သားနားပါ၏။ ဖော်ရွေသော မျက်နှာရှိပါ၏။ ဟိုနှုတ်ခမ်းမွေးကတော့ မျက်နှာထားတင်း၏။ သူတို့အားလုံးသည် မျက်လုံးပြာလဲ့လဲ့နှင့် ဆံပင်ပြောင်းဖူးမွေးရောင်။

စန်းခင်က သူတို့နှစ်ယောက်သည် တော်လ်စတိုင်းဂေဟာသို့ ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူလိုက်မည့် ပရေဒါးသတင်းစာနှင့် အက်စ်ဘက်ရှား သတင်းစာတို့မှ သတင်းထောက်များဖြစ်ကြောင်း မိတ်ဖွဲ့ပေး၏။ နှုတ်ခမ်းမွေးနာမည်တော့ ကျွန်တော် မမှတ်မိတော့။ ကျန်တစ်ယောက်နာမည်က ‘အယ်ရီ’ (သူသည် ကျွန်တော်တို့ပြန်ခဲ့ပြီး နှစ်နှစ်မျှအကြာ၌ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်လာကာ ရုရှားသံရုံး သတင်းဌာနမှာ အတော်ကြာနေသွား၍ ကျွန်တော်နှင့် တွေ့လိုက်ရသေး၏။)

သူတို့တိုင်းပြည် ဟိုတယ်တွေ၏ စားသောက်ခန်းတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ပြည်မှာလို တစ်နေ့လုံး စားချင်တဲ့အချိန် လာစားဟု ဖွင့်ထားသည်မဟုတ်။ အချိန်ကန့်သတ်ထား၏။ နံနက်စောစော ၈ နာရီမှ ၁၀ နာရီ၊ နေ့လယ်စာ ၁ နာရီမှ ၃ နာရီ၊ ညစာကား ကပွဲလည်းရှိ၍ အချိန်တော်တော်ပေးပါ၏။

ညနေ ၆ နာရီမှ ၁၁ နာရီ၊ အချိန်ကို တိတိကျကျဖွင့်၏။ ပိတ်၏။

ထို့ကြောင့် ၈ နာရီထိုးသည်၌ ကျွန်တော်တို့သည် စားသောက်ခန်း သို့ဆင်းခဲ့ကြ၏။ စားပွဲထိုင်မိသည်၌ စန်းခင်က “ခင်ဗျားတို့ ဘာစားကြမလဲ” ဟု မေး၏။ ကျွန်တော်တို့မှာ သူတို့စားသောက်ပုံ လေ့လာချင်သည်နှင့်...

“ခင်ဗျားတို့ မနက်စောစော စားရိုးစားစဉ်ပဲ မှာပေါ့ဗျာ”

ကော်ဖီ၊ ပေါင်မုန့်၊ ထောပတ်၊ ကြက်ဥပြုတ်များ အသီးသီး ရှေ့သို့ အရေအတွက် အတိအကျနှင့် ရောက်လာ၏။ သူတို့ဆီက ပေါင်မုန့် အကြောင်းကို ကျွန်တော် ပြောမပြရသေးပါ။ အရောင်ညိုညစ်ညစ်၊ မုန့်စိမ်း ပေါင်းအခြောက်နှင့် တူသည်။ မုန့်ကြွပ်လို မာကျောသည်။ အရသာ ချဉ် ဖြိုးဖြိုးနှင့် ကျွန်တော် လုံးဝ မကြိုက်ပါ။ မနေ့ညက စားတုန်းကသာ ဟင်း ရည်နှင့်ဆမ်း၍ ကျွန်တော် ဗိုက်ပြည့်အောင် စားခဲ့သည်။ ယခုနံနက်တော့ ကြက်ဥနှစ်လုံး၊ ကော်ဖီတစ်ခွက်နှင့်ပင် ကျွန်တော် ဝပါတော့သည်။ သူတို့ လူမျိုးများကား အားလုံး ပြောင်တလင်းခါအောင် စားပစ်လိုက်ကြ၏။ မြို့နေ လူတန်းစားချင်းစာလျှင် ကျွန်တော်တို့လူမျိုးထက် သူတို့က နှစ်ဆလောက် စားနိုင်ကြ၏။

ပိုက်ဆံရှင်းသောအခါ လူတစ်ယောက်စီ ဘီလ်အသီးသီးလာ၍ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပေးကြရ၏။ ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်ကတော့ မြန်မာ့ ထုံးစံအတိုင်းပဲ တစ်ယောက်တည်းက ထုတ်ပေးလိုက်၏။ ယင်းအကြိမ် သည် ကျွန်တော်တို့ ပထမဦးဆုံး ကိုယ့်ငွေကို ထုတ်သုံးရခြင်း ဖြစ်သည်။ မနေ့ညစာတုန်းကတော့ အားလုံးကို စာရေးဆရာအသင်းက ရှင်းသွား၏။

စားသောက်ပြီးကြသောအခါ ဟိုတယ်မှထွက် လမ်းဟိုဘက်တွင် ဟိုတယ်၏ ကားစတင်ရှိသည်။ ကားလေးငါးစီးရပ်ထား၏။ ကျွန်တော်တို့ စီးရသောကားမှာ တော်တော်ကြီးပါသည်။ ကားအမျိုးအမည် ‘ချက်ကာ’ဟု ခေါ်သည်။ ယခု ကျွန်တော်တို့ စီးရသောကားနှင့် ကျွန်တော်တို့တည်းရသော ဟိုတယ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးချုပ်လာတုန်းကလည်း သည်ဟိုတယ်။ သည်ကားမျိုးပါပဲတဲ့။

ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်က နောက်ပိုင်းမှာ ထိုင်ပါသည်။ အယ်ရီ နှင့် စန်းခင်တို့က ရှေ့မှာထိုင်၍ နှုတ်ခမ်းမွေးကတော့ ကျွန်တော်တို့နောက်

ခန်းမှာ။ ဒရိုင်ဘာထိုင်ခုံကျောဘက်မှ ဆွဲထုတ်လိုက်ရာ ထိုင်ခုံကလေးတစ်ခု ထွက်လာ၍ ကျွန်တော်တို့နှင့် ဆေးတိုက်ထိုင်ကာ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်၏ အကြောင်း သူသိလိုတာတွေ မနားတမ်း မေးပါတော့သည်။

မော်စကို မြို့ပြင်ဘက်ရောက် ၉ နာရီကျော်လောက်တွင် နေရောင် လင်းလာပါသည်။ တာလမ်းပေါ်တွင် ဘာပင်မှမရှိ။ ဝဲယာတစ်မျှော်တစ်ခေါ် တွင် ထင်းရှူးတောများကို မြင်ရပါသည်။ ကားကမှန်များကို ကျွန်တော်တို့ ဆီမှာလို ဖွင့်မစီးရ။ အေးမြလှသောအပ လေဝင်မှာ ကြောက်ရသည်။

လမ်းဘေးတွင် မကြာခဏ ရွာကလေးတွေ တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကားမောင်းသူမှာ အသက် ၅၀ ကျော် ခန့်မှန်းရသည်။ တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်လူကြီး။ ဤလမ်းမတစ်လျှောက်ဝယ် ကျား၊ မ တစ်ယောက် တည်းသော်လည်းကောင်း၊ နှစ်ယောက် သုံးယောက် တွဲသော်လည်းကောင်း သူတို့လက်ထဲတွင် ဆွဲခြင်းလေးတွေ အသီးသီးရှိကြ၍ ကျွန်တော်တို့ကားကို ဆီးဆီးပြီး လက်တား၍ ရပ်ခိုင်းကြ၏။ သို့သော် ကားတစ်ခါမျှမရပ်။ ကျွန်တော်က သူတို့ခရီးကြိုလိုက်ချင်လို့ ကားရပ်ခိုင်းကြတာလားမေးတော့ စန်းခင်က...

“မဟုတ်ဘူးဗျ၊ ကျွန်တော်တို့ပြည်မှာ အခုဟာ မှီရာသီပဲ။ သူတို့ ဟောဟိုတောထဲက မှီတွေရလာကြလို့ ခရီးသည်ကားတွေကို မှီဝယ်မလားလို့ ရပ်ခိုင်းကြတာ”

“အင်း... ရုရှားမှီတော့ စားကြည့်လိုက်ချင်သေးဗျာ၊ အခု ကျွန်တော် တို့တည်းတဲ့ ဟိုတယ်မှာ မရနိုင်ဘူးလား”

“မသိဘူးဗျာ၊ ပြန်ရောက်မှ မေးကြည့်တာပေါ့”

မင်းရှင်က ကျွန်တော့်အား...

“ကိုဆွေဟာ အစားပဲ စိတ်ကူးနေတာပဲ”

“လူပြည်မှာ အစားဟာ အရေးကြီးဆုံးဗျ”

ရုရှားတွင်းရေး

၁၁ နာရီလောက်ရှိသောအခါ ညက အရက်တော်တော်များ သောက်ထားသော ကျွန်တော်မှာ ရေအလွန် ဆာလာပါသည်။ ထို့ကြောင့် စန်းခင်အား...

“ဟေး ... ကျွန်တော်တို့ အခုသွားနေတဲ့နေရာကို နောက် ဘယ် လောက်ကြာရင် ရောက်မလဲ”

သူ့နာရီကိုကြည့်၍...

“နောက် ၂ နာရီလောက်ကြာမှ ရောက်မယ်ဗျ”

“ဟာ ... ဒီလိုဆို ဒုက္ခပဲ”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဗျ”

“ကျွန်တော် သိပ်ရေဆာနေတယ်၊ ဒီလမ်းမှာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် လေးများ မရှိဘူးလား”

“မရှိဘူးဗျ”

“ဒါဖြင့် ရွာဦးရွာထိပ်တွေမှာ သောက်ရေအိုးစင်တွေ ရင် ရပ်ခိုင်းဗျာ”

စန်းခင်သည် ရယ်မောကာ...

“ခင်ဗျားတို့ တိုင်းပြည်လို ဒီကရွာတွေမှာ သောက်ရေအိုးစင် မထား ဘူးခင်ဗျ”

“ဟာ ... ဒါဖြင့် အိမ်ထဲမှာတော့ သောက်ရေရှိရမှာပဲ၊ ရှေ့ကရွာ ရောက်ရင် တစ်အိမ်အိမ်ရှေ့ရပ်ပြီး ရေတောင်းပေးဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့ ဗမာ လူမျိုးဟာ သုံးနာရီတစ်ခါလောက် ရေသောက်တတ်တယ်။ သေးပေါက် တတ်တယ်”

သို့ဖြင့် ရွာလယ်ရှိ အိမ်တစ်အိမ်ရှေ့မှာ ကားရပ်ပြီး ဒရိုင်ဘာကြီးမှ လွဲ၍ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဆင်းကြသည်။ လယ်သမားတို့၏ ရွာကလေးဖြစ် ပေမည်။ အထပ်မရှိ၊ အုတ်ကာ၊ အုတ်မိုးမြေစိုက် တိုက်ပုကလေးများ ဖြစ်ကြ သည်။ အသီးသီး ဝင်းနှင့်ခြံနှင့် ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကားရပ်သော အိမ်၏ ဝင်းခြံရှေ့မှာ ရေတွင်းရှိသည်။ လက်ငင်တွင်း အများသုံးဖြစ်ပေမည်။

ကျွန်တော်တို့ ဝင်သွားသောအိမ်ရှေ့မှာ အသက်(၅၀)မျှခန့်မှန်းရ သော အမျိုးသမီး ဝဝတုတ်တုတ်ကြီး ရှိသည်။ စန်းခင်က ရုရှားလို စကား

တော်တော်များများ ပြောရသည်။ ထိုမှ သူ့မျက်နှာမှာ ပြုံးရွှင် ဖော်ရွေခြင်း မရှိ၊ ကျွန်တော်တို့အား တစ်ချက်မျှ စွေကြည့်ပြီး သူ့အိမ်ထဲပြန်ဝင်သွား သည်။ ကျွန်တော်တို့စိတ်ထဲ ရေကို ဖန်ခွက်နှင့်ဘာနှင့် ကောင်းမွန်စွာ ပေးလိမ့် မည်ဟု မျှော်လင့်၏။ သို့သော် မရွှေစာကြီး ထွက်လာပုံကား ရေအပြည့်နှင့် ဘာလီပုန်းကြီးကိုလင်လာ၍ လက်တစ်ဖက်က လက်ဖက်ရည်သောက် ပန်းကန် လုံးတစ်ခုနှင့် ကျွန်တော်တို့ရှေ့ ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီး ချပေး၏။

ဪ ... တစ်ပြည်ကလာတဲ့ သူစိမ်းတစ်ရံဆံတွေကို တော်တော် မေတ္တာထားဟန်တူ၏။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ရေဆာ၍ ရင်ပူနေသော ကျွန်တော် သည် သုံးခွက်ဆင့် သောက်ပစ်လိုက်၏။ ရေကလည်း ကျွန်တော်တို့ပြည်က ရေနှင့်မတူပါ။ သောက်မကောင်းပါ။ စိမ်းရွှေရွှေလို အနံ့နှင့် ပေါ့ပျက်ပျက်။ ရေချိုမဟုတ်ပါ။

မင်းရှင်နှင့် သာဂဒိုးလည်း သောက်ကြ၏။ ရုရှားများကတော့ မသောက်ကြပါ။ သူတို့လူမျိုးသည် အစားတစ်ခုကို များများစားစား စားထား ကြ၍ ကြာကြာ အဆာခံနိုင်ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။

ဤရွာက အိမ်ကလေးတွေကို ကျွန်တော် သတိထားကြည့်ခဲ့သည်။ အားလုံးမှန်ပြတင်းတွေက အသေပိတ်ချည်းပဲ။ အိမ်ရှေ့မှာ တံခါးဆောင်ရှိ ရ၍ တံခါးကနှစ်ထပ်။ သူတို့ပြည်မှာ အပလေအေးကို အိမ်ထဲဝင်မှာ ကြောက် ရသောကြောင့် တံခါးတစ်ခုဖွင့်၍ ပြန်ပိတ်ပြီးမှ ဝင်ခြင်းထွက်ခြင်းပြုရသည်။

ဤလမ်းတစ်လျှောက်တွင် အချို့ရွာက အိမ်များမှာ အုတ်ဖြင့် ဆောက်သည်မဟုတ်။ မြေသားကို နံရံပြုလျက် ကိုင်းပင်ကဲ့သို့ ရှည်လျား သော မြက်ပင်ကြီးများကို တစ်တောင်မျှ ထူထပ်အောင် ရွံ့သရိုးကိုင့်၍ မိုးထား ၏။ နှင်းခဲပိ၍ကျိုးမကျအောင်တည်း။ သစ်သားအိမ်၊ ဝါးအိမ်ကတော့ မရှိ ပေ။ သူတို့ပြည်မှာ ဝါးမရှိ။ ရှိသောသစ်များကလည်း ထင်းရှူး အမျိုးချည်း ဖြစ်၍ အိမ်တိုင်ထူမရ။ သစ်သားတွေကို အလုံးလိုက်၊ အလုံးလိုက် ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ ကာထားသော အိမ်မျိုးတို့ကိုလည်း မြင်ခဲ့ရ၏။

နေ့လယ် ၁၂ နာရီခွဲခန့်တွင် ရောက်ပါပြီ။ တော်လ်စတိုင်း၏ နယ်မြေ ယာစနာယာပိုလျာနာ။ တယ်ပြီး သစ်တော်သီးနဲ့ ပန်းသီးပေါတာ ကလား။ ကျွန်တော်တို့အညာမှာ ဆီးသီးပေါသကဲ့သို့ပါပဲ။ ဤအပင်တွေ

အောက် လမ်းဘေးတွေမှာ ၎င်းအသီးတွေ ကြွနေတာပင် ကောက်မယ့်လူ မရှိ။ အချို့ကလေးများသည် တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ဘောလုံးကန်သွားကြ၏။ ဟင် ... ကျုပ်တို့ဆီမှာ အဖိုးကြီးပေးရတဲ့ သူဌေးစာနှင့် လူနာဓာတ်စာခင်ဗျ။

တော်လှန်ရေးတိုင်းဂေဟာ

ကျွန်တော်တို့သည် နာရီပြန်တစ်ချက်ခန့်တွင် တော်လှန်ရေးတိုင်း၏ ဌာနေသို့ ရောက်ကြပါသည်။ တော်လှန်ရေးတိုင်းဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ပြည်က ပီမိုးနင်း၊ မဟာဆွေတို့လို ဖွတ်ကျားစာရေးဆရာမှ မဟုတ်တာဘဲ။ နယ်စား ကြီးလားခင်ဗျ။ သူ့ဂေဟာနှင့် သူ့သင်္ချိုင်းရှိရာ ခြံဝန်းကြီးက အကျယ်ကြီး။ ၎င်းအထဲကို မော်တော်ယာဉ် မဝင်ရ။ အပြင်မှာထားခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ ခြေကျင်လျှောက်ရပါသည်။

ပထမဦးဆုံး တော်လှန်ရေးတိုင်း၏ ဂေဟာသို့ သွားကြပါသည်။ အောက်က လှေကားသုံးထပ်ရှိသော အုတ်ခဲနှင့် အပေါ်တစ်ထပ်နှင့်ဆိုတော့ နှစ်ထပ်တိုက်ဟု ခေါ်ရပါသည်။ နံရံမှာ စပျစ်ပင်များ နွယ်တက်နေပါသည်။ အိမ်အိုအိမ်ဟောင်းမို့ ခြေပြင်းပြင်းမနင်းရန် အပေါ်ထပ်တက်မည်ပြုသော အခါ၌ ကျွန်တော်တို့ ဖိနပ်တွေမှာ ခြေစွပ်သိုင်းရပါသည်။ ခြေစွပ်မှာ ဟို ယခင်က မော်လမြိုင် ဦးထိုးဖိနပ်ပုံစံမျိုး စွပ်ဖားလို သားရေပြား အကြီးကြီးကို လုပ်ထားပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဖိနပ်တစ်ခုလုံးဝင်ပါသည်။ ယင်းကိုစွပ်ပြီး နောက် ဖနောင့်မှာ ကြိုးချည်ရပါသည်။ ထိုအခါ၌ ခြေလှမ်း၍ မရတော့ပေ။ ရှုပ်တိုက်ပြီး သွားကြရ၏။

“တောက် ... သက်သက်လာတဲ့ လူတွေကို အလကား ကြမ်းတိုက် ခိုင်းတာပါပဲကွာ” ဟု သာဂဒိုးကပြော၍ ကျွန်တော်က...

“ဪ ... ဆရာသမားအိမ်ပဲဗျာ၊ ကုသိုလ်ရမှာပေါ့”

အိမ်အောက်ထပ်မှာတော့ ဘာမျှကြည့်စရာ အထူးမရှိပါ။ အပေါ် ထပ်မှာတော့ ဆရာကြီးအိမ်ခန်း၊ ထမင်းစားခန်း၊ စာကြည့်ခန်း၊ စာရေးစားပွဲ၊ ဆရာကြီးအိမ်ထောင် သုံးဆောင်ခဲ့သည့် ပန်းကန်ခွက်ယောက်များ၊ ဆရာကြီး ဖတ်ခဲ့သည့် စာအုပ်များ ၎င်းတို့ကို မကိုင်တွယ်ရန် ကြိုးများတား၍ ထား ပါသည်။

ဧည့်ခန်းမှာ ဆရာကြီးနှင့် ဆရာကတော် ပုံတူပန်းချီကားရှိရာ ဆရာကတော်ကား ဆရာကြီးနှင့် မလိုက်ဖက်အောင်ပင် ရုပ်ရည်ချောမော လှပါသည်။ တော်လ်စတိုင်းက အရပ်ပုပြတ်ပြတ်နှင့် တော်တော်အရပ် ဆိုးသူဖြစ်ပါသည်။

တော်လ်စတိုင်း ရုပ်နှင့်စိတ်ထား

သူကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိထဲမှာ သူတို့တွင် ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ရှိသည့်အနက် သူက အရပ်ဆိုးသလောက် သူ့အစ်ကိုက ချောသည်တဲ့။ ထို့ကြောင့် ပါတီ ပွဲလမ်းသဘင်များတွင် မြာတွေက သူ့အစ်ကိုကိုသာ ဝိုင်း ဝိုင်းလည်နေ၍ သူ့တော့ ကြည့်မည့်သူတောင် မရှိသဖြင့် သူက ကျွမ်းထိုး ခြင်း၊ ခုန်ပျံခြင်းဖြင့် မဒီတွေ စိတ်ဝင်စားအောင် လုပ်ရသည်တဲ့။

နို့ပြီး မျက်နှာက မလှတဲ့အထဲ သူ့ဆံပင်တွေကလည်း ဘယ်လို ခေါင်းလိမ်းဆီတွေပဲ လိမ်းလိမ်း ဖြီးလို့မရ၊ ပုံမကျ၊ ထိုးထိုးထောင်ထောင် နေသည်တဲ့။

သို့သော် အရပ်ဆိုးသလောက် ဉာဏ်ပညာကတော့ ကောင်းလှ ပေ၏တကား။ တော်လ်စတိုင်းကတော်ကလည်း ရုပ်ချောသည်နှင့်အမျှ လင့်အလုပ်ကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ ကူညီပေးသည်။ ကြည့်ပါ...ကမ္ဘာတွင် အရှည်ဆုံးသော 'စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး'ဝတ္ထုကြီးကို တော်လ်စတိုင်းက အထပ်ထပ်ရေးကာ သူက ခြောက်ခါတောင် အချောကူး ရေးပေးရသတဲ့။ ကဲ ... ကျုပ်တို့ခင်ဗျားတို့မှာ ဖတ်ရတာတောင် အီစလန်ဝေရော မဟုတ်လား။

သို့ရာတွင် စိတ်စေတနာအရာ၌ကား ဆရာကတော်သည် ဆရာ ကြီးကို မလိုက်နိုင်ရှာပေ။ ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာစကားနှင့် ပြောရသော် တော်စတိုင်းသည် ဘုရားအလောင်းပေတည်း။ သူသည် နယ်စား မြေရှင်ကြီး ဖြစ်၍ သူ့လယ်ယာတွေကရသောငွေ၊ စာရေး၍ရသောငွေနှင့် ကျိကျိတက် ချမ်းသာနေရာမှ ၁၈၈၀ ခုနှစ်၊ အသက် (၅၂) နှစ်၌ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့တွင် ပျော်မွေ့နေခြင်းကို စက်ဆုပ်လာသောကြောင့် (အင်း ... ကျုပ်တို့နဲ့များ ကွာပါ့ဗျာ) သာမန်ဆင်းရဲသား၊ အလုပ်သမားကဲ့သို့ နေထိုင်ကာ သက်သတ် လွတ်စားပြီး ဆေးလိပ်တောင် မသောက်တော့ဘူးတဲ့ ခင်ဗျ။

အဲ ... ၁၈၈၈ ခုနှစ်၊ အသက်(၆၀)ရောက်တော့ရင် သူ့မှာရှိသမျှ စည်းစိမ်ဥစ္စာဟူသမျှ ဆင်းရဲသားတွေကို စွန့်ကြဲလှူဒါန်းဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး မယားနဲ့တိုင်ပင်တော့ ဆရာကတော်က ဝေဿန္တရာနှင့် မဒီလို ပါရမီဖြည့်ဖက်မှ မဟုတ်တာဘဲခင်ဗျာ။ (ဘယ့်နှယ်တော် ကိုယ့်ပစ္စည်းတွေ သူများ အလကားသက်သက် ပေးပစ်ရမယ်လို့ပဲ၊ တော်မလိုချင် ကျုပ်ပဲဆိုင်တာပေါ့။ ကျုပ်အကုန်ပေး) ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး ပြောလေတော့ အဲ ... ရှိသမျှအားလုံး သူ့ဇနီးပဲပေးပြီး သူကတော့ တစ်ပြားတစ်ချပ်မှမယူဘဲ လယ်ထွန်ခြင်း၊ ဖိနပ်ချုပ်ခြင်းစတဲ့ တောင်သူလယ်သမားတွေနဲ့ လုပ်ကိုင်စားသောက်နေသတဲ့ ခင်ဗျာ။ အဲဒီအတွင်းမှာ စာရေးလို့ရတဲ့ ငွေတွေကိုလည်း ဆင်းရဲသားတွေ ပေးပစ်တာပဲတဲ့။ သူ့စာအုပ်တွေမှာ သူ့မူပိုင် အခွင့်အရေးကိုလည်း စွန့်လွှတ်လိုက်သတဲ့။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း အတွဲ (၅) တွင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်း အကြောင်း အကျဉ်းဖတ်ရသည်မှာ ၁၉၀၁ ခုနှစ်တွင် ရှေးရိုးဂရိတို့၏ ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းတို့က တော်လှန်ရေးကို သာသနာရေးအရ ကြင်လေသည်)လို့ တွေ့ရပါတယ်။

အဲသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းအိမ်က ဆင်းပြီး သူ့ပစ္စည်းများထားရာ ပြတိုက်ကိုသွားမယ်လို့ အကူးမှာ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်း ပြတိုက်မှူး ဒီပူစင်က ဆီးကြိုလို့၊ သူနဲ့ အထက်ပါအကြောင်းများပါ မေးမြန်းပြောဆိုလို့ သိရတာကတော့ တော်လှန်ရေးဟာ 'အင်နာကရင်နီနာ' ဝတ္ထုရေးပြီးတဲ့အချိန်မှာ ဘာသာအယူဝါဒကို သူ့ဘာသာသူပဲ 'စွန့်လိုက်ပါပြီ' ကြေညာပါတယ်တဲ့။ (အဲသည်တော့မှ ဘာသာရေးဂိုဏ်းတွေက ကြင်တားဖြစ်မှာပေါ့။) သို့သော် သူ့စာတွေဖတ်၍ သူ့အယူအဆတွေ သိရတာဖြင့် တော်လှန်ရေးဟာ သူတို့လူမျိုးရဲ့ မူရင်းဘာသာ ခရစ်ယာန်အယူအဆကို စွန့်လွှတ်လိုက်သော်လည်း သူ့အတွေးအခေါ်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဘက် သက်ရောက်နေပါတယ်။ ဗြဟ္မစရိယကျင့်စဉ်နဲ့ ဗြဟ္မစိုရ်တရား သူ့စိတ်ထဲမှာ ပေါ်ပေါက်နေပုံ တွေ့ရပါတယ်။ ၁၈၈၉ ခုနှစ်မှာ ရေးသားတဲ့ 'သခရဇာဆိုနာတာ' ဝတ္ထုမှာ အိမ်ထောင်သားမွေး အလုပ်မကောင်းကြောင်း ဦးတည်ရေးသားထားပါတယ်။

တော်လှန်ရေးတိုင်းသေပုံ

သူသေပုံကလည်း ကြည့်ပါဦး။ ၁၉၁၀ ခုနှစ်မှာ သူ့ဇနီးအိမ်က ခြေဦးတည့်ရာ ထွက်လာလိုက်တာ 'အက်စတာဗိုပို'ခေါ်တဲ့ မီးရထားဘူတာ နားရောက်တော့ အားပြတ်ပြီး သေဆုံးသွားသတဲ့။ ကျွန်တော့်စိတ်ထင် ပြောရ ရင်ဖြင့် သူ့စိတ်ထဲမှာ သားမယားနဲ့ အိမ်ထောင်ကို အလွန်စက်ဆုပ်ပြီး 'ငါ လွတ်ရာကျွတ်ရာ ပြေးပြီဟေ့'ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ မသေမချင်း လမ်းလျှောက် တော့တာနဲ့ တူပါတယ်။ သူသာ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုရင် တောထွက်ပြီး သစ် ခေါက်ဆိုးဝတ်လို့ တရားကျင့်တော့မှာပေါ့ဗျာ။ နော်...။

တော်လှန်ရေးတော့ ဘာသာကြည့်ထားသူမို့ ခရစ်ယာန်ထုံးစံ အတိုင်း ခရစ်ယာန်သင်္ချိုင်းမှာ မသင်္ဂြိုဟ်ရ။ သူပိုင်ခြံထဲမှာပဲ ဘာမျှ ခမ်းခမ်း နားမဟုတ်၊ အုတ်ဂူတွေ ဘာတွေမရှိ။ သာမန် ဆင်းရဲသားလေးမြှုပ်တဲ့ မြေပုံ မို့မို့လေးပါပဲ။ သို့သော် အခုအချိန်မှာတော့ ဒီမြေပုံပေါ်မှာ နေ့တိုင်း ပန်းတွေ ဝေလို့ပါ။ သူ့အိမ်နဲ့ သူ့ပြတိုက် လာကြည့်ကြတဲ့လူတွေ၊ သူ့မြေပုံလာပြီး ဂါရဝပြုကြတဲ့လူတွေဟာ အမြဲရှိနေတာပဲခင်ဗျ။ အဲသည်မှာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က လာသမျှ ဧည့်သည်တွေကို ဧည့်ခံဖို့ လိုက်လံပြသရင်း ဘယ်ဒင်းက ဘယ် အရာ စသည်ဖြင့် လူမျိုးခြားတွေဆိုရင် အင်္ဂလိပ်၊ ဂျာမန်၊ ပြင်သစ် ဘာသာ စကားတွေနဲ့ ပြောပြကြတဲ့ အမျိုးသမီးအမှုထမ်းတွေလည်းရှိသဗျ။ သူတို့ လခကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက တာဝန်ယူသတဲ့။

ဪ... ဆရာကြီး တော်လှန်ရေးသည် သေပြီးသည့်တိုင်အောင်မှ လူပေါင်းများစွာကို ကမ္ဘာတည်သရွေ့ ထမင်းကျွေးနေတုန်းပါလား။ ကမ္ဘာ အရပ်ရပ်မှာ သူ့စာအုပ်တွေ ဘာသာပြန်ပြီး မပြတ်ပုံနှိပ်ရောင်းချနေကြတာက ကောခင်ဗျာ။ မြန်မာပြည်မှာဆိုရင် 'စစ်နဲ့ငြိမ်းချမ်းရေး' ဘာသာပြန်တဲ့ မြသန်းတင့်နဲ့ ထုတ်ဝေသူတွေ တော်တော်ပွလိုက်ကြတာပဲ။

တော်လှန်ရေး၏ ပြတိုက်ရှိ ဧည့်သည်များ မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် ကျွန်တော်တို့ ရေးပစ်ခဲ့သည်ကတော့...

အဘရေ

အနုပညာမှာ လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ အယူဝါဒ မခြားနားပါဘူး။ ကျွန်တော်ဟာ အဘရေမြေးဖြစ်ပါ။ အခု အဘအိမ် ကျွန်တော်ရောက်ချိန်မှာ အဘမရှိတော့ပြီဖြစ်ပေမယ့် ပေး၍မကုန် ယူ၍မခန်းဖြစ်တဲ့ အဘရေ စာပေ အမွေအနှစ်တွေကိုဖြင့် ကျွန်တော် ယူနိုင်သလောက် ရထားပါပြီခင်ဗျာ။

သော်တာဆွေ

မြန်မာပြည်ကစာရေးဆရာ

၁-၉-၆၃

၎င်းအောက်မှ စန်းခင်က ရုရှားလို ဘာသာပြန်၍ ရေးလိုက်ပါသည်။ စန်းခင် ဘာသာပြန်ကို သတင်းထောက်တစ်ယောက်က ကူးရေးပါသည်။

လီယိုတော်လ်စတိုင်းပြတိုက်

ကောင့်လီယိုနိုကိုလာ အေဗစ်တော်လ်စတိုင်းသည် ရုရှားစာပေ သမိုင်းတွင် အထင်ရှားဆုံးသော စာရေးဆရာကြီး ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ် စာရေးဆရာကြီး အိပ်ချ်ဂျီဝဲနှင့် အိန္ဒိယအမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး မဟတ္တမ ဂန္ဒီတို့က အလွန်ကြည်ညိုကြသည်။ အိပ်ချ်ဂျီဝဲလ်သည် တော်လ်စတိုင်း၏ စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး ဝတ္ထုကြီးကို ဖတ်ပြီးသော် စာရေးဆရာချင်း လက်ဆောင် ပါးသောအနေဖြင့် သူရေးသော ဝတ္ထုများကို ၁၉၀၆ ခုနှစ်တွင် တော်လ်စတိုင်း ထံသို့ ပို့ပေးသည်။

မဟတ္တမဂန္ဒီသည် တော်လ်စတိုင်း၏ ခြိုးခြံစွာကျင့်ခြင်းကို အတု ယူသည်။ ထို့ပြင် တော်လ်စတိုင်းက ဆင်းရဲသားတောင်သူ လယ်သမား သားသမီးများအတွက် ကျောင်းထောင်ခဲ့သည်ကို အားကျကာ တောင် အာဖရိကတိုက်ရှိ ဂျိုဟနနွက်စဘက်မြို့တွင် “တော်လ်စတိုင်း၏ ယာတော” ဟု နာမည်ပေးလျက် အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသား အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားတို့အတွက် စာသင်ကျောင်းကို တည်ထောင်သည်။

တော်လ်စတိုင်း ယင်းသို့လျှင် ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်ကြီး စာရေးဆရာကြီးတို့၏ ကြည်ညိုအားကျခြင်းကို ခံရသူ ဖြစ်သည်။ ရုရှား

ပြည်၌ တန်ခိုးအကြီးဆုံး ဘုရင်တစ်ပါးဖြစ်သော Peter the Great ပီတာ ဘုရင် မင်းကြီးလက်ထက်တွင် တော်လှန်တို့င်းသည် ကောင့်ဘွဲ့ ရ နယ်စား ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် သူ၏ပြတိုက်မှာ မင်းခမ်းမင်းနား၊ မင်းသုံး မင်းဆောင်ဟူ၍ မရှိပေ။ သူသည် မင်း၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို စွန့်လွှတ်၍ ဆင်းရဲသားများနှင့် ဆင်းရဲသားများကဲ့သို့ နေထိုင်ခဲ့သဖြင့် သူလယ်လုပ် ခဲ့သော ထွန်များ၊ ထယ်များ၊ သူကောက်ရိတ်ခဲ့သော တံစဉ်များ၊ သူတလင်း နယ်ခဲ့သော ကောက်ဆွခက်ရင်းများ၊ သူ ဖိနပ်ချုပ်သောကိရိယာများ၊ သူစီးခဲ့ သော မြင်းကုန်းနှီးများ၊ သူဝတ်ခဲ့သော လယ်သမားဝတ်စုံများ၊ သူဖတ်ခဲ့ရေးခဲ့ သော စာအုပ်များနှင့်စာပေဆိုင်ရာ ပစ္စည်းကိရိယာများသာ ဖြစ်လေသည်။

တော်လှန်တို့င်း ရေးခဲ့ ဖတ်ခဲ့သော စာအုပ်များကို ကြည့်ရသည် ပင် ကျွန်တော်အဖို့ အမောတကောကြီး ဖြစ်ရပါ၏။ တော်လှန်တို့င်းသည် ဘာသာ(၈)မျိုးကိုတတ်သည်။ တတ်ပေမပေါ့။ သူက နယ်စားပယ်စားမျိုးကို ဘယ်ဘာသာ သင်ချင်တယ်ဆို ၎င်းလူမျိုးဆရာကိုပါ အိမ်ခေါ်ပြီး ငှားရမ်း သင်ကြားနိုင်ပေသကဲ့သို့။ နောက်ဆုံး သူသေခါနီးတွင် ဂျပန်စာကို သင်တုန်း ဖြစ်သည်ဟု သူပြတိုက်မှူး D.Pusin ဒီပူစင်က ပြောပြပါသည်။ ဒီပူစင် သည် ရုရှားလိုပြော၍ စန်းခင်က မြန်မာပြန်ပါသည်။

ပြတိုက်အပေါ်ထပ် ရောက်ကြသောအခါ၌ ဧည့်သည်တစ်စုစီကို ရုရှားအမျိုးသမီးတစ်ဦးစီက ဦးဆောင်ပြ၍ တစ်ခန်းဝင်တစ်ခန်းထွက်ဖြင့် ဧည့်သည်လူမျိုးအလိုက် ဘာသာဖြင့် ပြောပြပါသည်။ ဂျာမန်၊ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလိပ် သူတို့တတ်ကျွမ်းကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုတော့ အင်္ဂလိပ်လို ပြောပြပါသည်။ သူတို့က ဥရောပဘာသာကိုသာ တတ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ အာရှဘာသာကိုမှ မတတ်ကြတာကိုမျှ။ ဆရာကြီးတို့င်းကတော့ ဟိန္ဒူ စတန်းနီနဲ့ တရုတ်လိုလည်း တတ်သတဲ့မျှ။ ပြတိုက်မှူးကြီး ဒီပူစင်က ကျွန်တော်တို့ကို တရုတ်မှတ်ပြီး “အခု ဆရာကြီးသာ ရှိသေးရင်ဖြင့် ခင်ဗျား တို့ကို တရုတ်စကားပြောမှာပဲ” လို့ ဆိုလိုက်သေးမျှ။ ဒီတော့ စန်းခင်က “သူတို့က တရုတ်မဟုတ်ပါဘူး၊ ဗမာလူမျိုးတွေပါ” လို့ ပြောလိုက်တော့ ဒီလူကြီးက ခပ်ပြုံးပြုံးရယ်။ ကျုပ်တို့ မဟာဗမာကို သိဟန်မတူဘူးမျှ။ သူ မျက်စိထဲမှာက သူသိတဲ့ တရုတ်ပဲ အောက်မေ့မယ်ပေါ့။

စင်စစ်တော့ ရုရှားတွေက ကျွန်တော်တို့ကို တရုတ်ထင်တာလည်း အပြစ်မဆိုသာပါဘူး။ ကျွန်တော်က ဗမာစင်စစ် တောသားဖြစ်လျက်ကယ် နှင့် အသားဖြူဖြူ၊ မျက်ခုံးမို့မို့၊ မျက်ပေါက်ကျဉ်း တရုတ်နဲ့ တူနေတယ်။ နို့ပြီး သာဂဒိုးအဖေကို တရုတ်အစစ်ခင်ဗျ။ မင်းရှင်အမေကလည်း တရုတ် ကပြား ကျုပ်တို့အစိုးရကလည်း ဒီသုံးယောက်မှ ရွေးလွှတ်မိပေတယ်။

လူတစ်ယောက်အတွက် မြေတစ်ကိုယ်စာ

ကျွန်တော်တို့သည် ဤပြတိုက်ကို ကြည့်ပြီးနောက် တော်လ် စတိုင်း၏ သင်္ချိုင်းသို့သွားကြပါသည်။ ဆရာကြီးအိမ်နှင့် ပြတိုက်သည် ခြေလှမ်း ၁၅၀ မျှသာဝေး၍ သင်္ချိုင်းနှင့် ပြတိုက်ကတော့ ခြေလှမ်း ၇၀၀ မျှ ဝေးကွာပါသည်။

တော်လ်စတိုင်း၏ သင်္ချိုင်းမြေပုံကိုမြင်ရတော့ ဆရာကြီးရေးခဲ့သော How much land does a man need လူတစ်ကိုယ်လျှင် မြေမည်မျှလို သနည်း ဟူသော ဝတ္ထုကို ချက်ချင်း သွားပြီးသတိရမိပါသည်။ ယင်းဝတ္ထုကို ဖတ်ဖူးသူအဖို့ ဆရာကြီးသင်္ချိုင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ကြည့်နိုင်ရန် လည်း ကောင်း၊ မဖတ်ဖူးသေးသူအဖို့ သိရှိနားလည်သွားရန် လည်းကောင်း။ ယင်း ဝတ္ထု၏ ဆိုလိုရင်းကို အကျဉ်းမျှ ဖော်ပြပါရစေ။

သူဝတ္ထုက ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန်ခင်ဗျ။

ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက ယခု ဆိုဗီယက်ယူနီယံအတွင်းမှာရှိတဲ့ နယ်ကြီး တစ်နယ်မှာ လူဦးရေကနည်းပြီး မြေတွေက အလွန်ပေါ့၊ ငွေအနည်းအကျဉ်း ပေးရုံမျှနှင့် မြေတွေ အများကြီး ရနိုင်သတဲ့။ ဒီသတင်းကို မြေအင်မတန် မက်မောတဲ့ ရုရှားလူမျိုး 'ပါဟုံ'ဆိုတဲ့လူက ကြားတော့ ရုရှားပြည်က သူပိုင် မြေကို ရသမျှငွေနဲ့ ရောင်းချခဲ့ပြီး အဲဒီမြေပေါ်တဲ့နယ်ကို သွားသတဲ့။ အဲဒီ နယ်စားနဲ့တွေ့လို့ မြေဈေးကို မေးမြန်းတော့ နယ်စားက ရူဘယ်ငွေ တစ် ထောင်ပေးလို့ရှိရင် နေထွက်က နေဝင် သင်ပတ်ပြီးသွားနိုင်သမျှမြေကို ရမယ်။ သို့သော် နေပြုသည်မှစပြီး ထွက်သွားတဲ့ နေရာကိုတော့ နေမဝင်မိ ပြန်ရောက်ရမယ်။ အကယ်၍ မရောက်ဘဲ တစ်တောင်တစ်ထွာမျှ လိုနေရင် လည်း သင့်ငွေဟာ အဆုံးပဲ။

ဒီစကားကြားရတော့ ပါဟုံ အလွန် သဘောကျသွားသပေါ့။
ကြည့်စမ်း ... နေထွက်ကနေဝင် ၁၂ နာရီ ခရီးကြီးဟာ နည်းသလား။ သူ့
ခြေလှမ်းကြီးနဲ့ သွက်သွက်ကလေး ကျိတ်လိုက်ရင် တစ်နာရီ ၅ မိုင်ထား
ဦးတော့၊ အံ့မယ်လေး...မိုင် ၆၀ ပတ်လည်ဆိုတဲ့ မြေဧကဟာ မနည်းပါလား။

အဲဒါနဲ့ အရောင်းအဝယ် လုပ်တဲ့နေ့မနက် နေထွက်ကတည်းက
ပါဟုံဟာ ခပ်သုတ်သုတ်လျှောက်လာခဲ့တယ်။ သူ့လက်ထဲမှာက သူ့ရောက်
တဲ့နေရာမှတ်ဖို့ ပေါက်တူးတစ်လက်ပါခဲ့တယ်။ ပေါင်မုန့်နဲ့ရေဘူးပါခဲ့တယ်။
နယ်စားနဲ့ နယ်သူနယ်သားများကတော့ ပါဟုံ စထွက်ခဲ့ပြီး ပန်းဝင်ရမယ့်
နေရာမှာ ပါဟုံပေးတဲ့ မြေဖိုးငွေတစ်ထောင်နဲ့ ပျော်ပွဲစားရင်း ကျန်ခဲ့ကြတယ်။

ပါဟုံစိတ်ကူးက သူ လေးထောင့်ခရီးကို လေးဆစ်ချိုးပြီးသွားမယ်။
ဒါကြောင့် ကောင်းကင်ခရီးမှာနေ လေးပုံတစ်ပုံရောက်တော့ရင် တဆစ်ချိုး
လိုက်တယ်။ သူ မနက်နေနုတုန်းကို အရှေ့ဘက်မျက်နှာမူပြီး ထွက်လာခဲ့
တာမို့ အခုနေနဲ့ဆားတိုက် မြောက်စူးစူးကိုသွားတယ်။ မွန်းတည့်အချိန်ရောက်
တော့ရင် သူ အနောက်ကို ချိုးလိုက်တယ်။ သူဟာ လမ်းမှာ အစာရေစာကိုမျှ
ရပ်နားပြီး မမှီဝဲဘူး။ မြေအရ နည်းမှာစိုးလို့ တတ်နိုင်သမျှ ပြေးလိုက်၊
မောရင် ခပ်ဖြည်းဖြည်းလျှောက်လိုက်၊ ဒီလိုနဲ့ နေ့လယ်ပိုင်း တစ်ဝက်လောက်
ရောက်တော့ တောင်ဘက် ပန်းဝင်ရမယ့်ဘက်ကို ပြန်ချိုးလိုက်ပြီ။ အဲဒီအချိန်
မှာ သူဟာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ပြီမို့ မနက်ကလောက် ခြေလှမ်းမသွက်တော့ဘူး။
သူ ပန်းဝင်ရမယ့်နေရာကို လှမ်းမြင်တော့ သူ့စိတ်ထဲမှာ အချိန်နဲ့ တွက်သား
ကိုက်ပုံမပေါ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် သူ သဲကြီး မဲကြီး ဇွတ်ပြေးသွားလိုက်တာ
ပန်းဝင်တဲ့နေရာလည်းရောက်ကရော သူဝမ်းလျားထိုးလဲကျသွားပြီး အသက်
မရှိတော့ဘူး။ အဲဒီတော့ နယ်စားကြီးက ဝမ်းနည်းစွာနဲ့ပဲ သူ့အလောင်းကို
တူးမြှုပ်လိုက်ရတော့ သူ့ရတဲ့မြေဟာ သူ့ တစ်ကိုယ်စာ အလျား ၆ ပေ၊
အနံ ၂ ပေ လောက်ပါပဲတဲ့။

ဒီပုံပြင်မှာ ဆရာကြီးက လောဘကြီး၍ အသက်ဆုံးရှုံးရပုံကို
ပြတယ်။ နို့ပြီး ဒီလူအလောင်းကို ၆ ပေ၊ ၂ ပေ ကျင်းလေးမှာ မြှုပ်ရတဲ့
အတွက် လူတစ်ကိုယ်လျှင် မြေဘယ်မျှသာ လိုပါသလဲဆိုတဲ့ အဖြေကို
ပေးလိုက်ပါတယ်။

ဆရာကြီးဟာ ဒီသဘောတရားကို ကြိုတင်မြော်မြင်တဲ့အတွက် သူ့ရဲ့ ရှိသမျှပစ္စည်းနဲ့ လယ်ယာမြေတွေကို သူမသေမီက အားလုံးပေးကမ်း စွန့်ကြဲခဲ့ပြီးတဲ့နောက် အခု ကျယ်ဝန်းလှတဲ့ ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာ သူ့ရဲ့ တစ်ကိုယ်စာ ၆ ပေ၊ ၂ ပေ သင်္ချိုင်းမြေကလေးထဲမှာပဲ သူ့အရိုးချခဲ့တယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။ ဒီလို သူ့ခန္ဓာကိုယ် မြေရာကလေးက ၆ ပေ၊ ၂ ပေမျှဖြစ်သော်လည်း သူ့ပညာဂုဏ်ကတော့ ကမ္ဘာကုန် ကျယ်သရွေ့ပါပဲ ကလား။ ကြည့်စမ်း ... ကျွန်တော်တို့ရောက်တဲ့ အချိန်ကလေးအတွင်းမှာပဲ အခြားတိုင်းပြည်ကလာတဲ့ လူတွေလည်း မစဲဘဲ ရှိပါတိသည်။ ဂူဗိမာန်မရှိ သော သင်္ချိုင်းမြေပုံလေးမှာ လန်းဆန်းတဲ့ပန်းတွေ မပြတ်စုပုံလို့။

နယ်စားကြီး လီယိုတော်လ်စတိုင်း အသက်ထင်ရှားရှိစဉ် ခေတ်က ဥရောပတွင် တန်ခိုးအကြီးဆုံးဘုရင်သည် တော်လ်စတိုင်း၏အရှင် ရုရှား ရေမြေရှင် ပီတာဘုရင်မင်းမြတ် ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမူ ရာဇဝင်ဖတ်သူသာလျှင် ပီတာဘုရင်၏နာမည်ကို သိကြ၍ တော်လ်စတိုင်း၏ စာပေတို့ကား ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သရွေ့တွင် ကမ္ဘာတည်သမျှ အခွန်ရှည်ကြမည်။ ဘုရင်ဘုန်း သည် တစ်ခေတ်တစ်ခါသာ။ အနုပညာ စာပေအစွမ်းကား ဆုံးသည်ဟူ၍ မရှိပြီသာတည်း။

အပြန်ခရီး

ကျွန်တော်တို့ဆရာကြီး၏ သင်္ချိုင်းမြေရှိရာ ခြံဥယျာဉ်ကြီးထဲက ထွက်ခဲ့ကြတော့ နေ့လယ် ၃ နာရီကျော်လောက်ပါပြီ။ နံနက်စောစောကို မနက် ၈ နာရီလောက်က စားထားကြသည်မို့ ဆာလောင်လှပြီဖြစ်သည်နှင့် ဆရာကြီး ဥယျာဉ်အဝ လမ်းထောင့်မှာရှိသည့် စားသောက်ဆိုင်ကို ဝင်ကြ ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်၊ စကားပြန် စန်းခင်ရယ်၊ သတင်း ထောက်နှစ်ယောက်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာသုံးယောက်ဆိုလျှင် တစ်စု တစ်ဝေးတည်း စားကြမည် မဟုတ်ပါလား။ ယခုတော့ သတင်းထောက် နှစ်ယောက်က အခြားစားပွဲမှာ သတ်သတ်ထိုင်၍ သူတို့ဟာသူတို့ မှာစား ကြပြီး အသီးသီး ကိုယ့်ဘိလ်နှင့်ကိုယ် ရှင်းကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ စားပွဲ မှာလည်း သူတို့ပြည်ထုံးစံ ဘိလ်အသီးသီး လာသော်လည်း ကျွန်တော်တို့

အထဲ တစ်ယောက်က စန်းခင်အတွက်ပါ ပေးလိုက်ပါသည်။ ဒါက မြန်မာ့ ထုံးစံ။ ယင်းသို့ဖြင့် နေ့လယ်စာ ပြီးသွား၏။

ထိုနေ့ ညစာကိုကား မော်စကိုမြို့ရှိ မြန်မာသံရုံးမှ သံအမတ်ကြီး ကတော်က ကျွေးဖို့ စီစဉ်ထားပါသည်။ ထိုအချိန်၌ သံအမတ်ကြီး ဦးဘနီက အင်္ဂလန်သို့ ခေတ္တသွားနေခိုက်ဖြစ်၍ သူ့ကိုယ်စား သံအမတ်ကြီးကတော်က ဖိတ်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းညစာစားချိန်မှာ ဥရောပထုံးစံ ည ၈ နာရီ။

သို့သော် ဖော်ပြပါ စားသောက်ဆိုင်လေးမှ ကျွန်တော်တို့ထွက်ကြ တော့ လေးနာရီကျော် ငါးနာရီဘက် နီးနေပါပြီ။ ထို့ကြောင့် အလာတုန်းက လေးနာရီမျှမောင်းခဲ့ရသော ခရီးကို သံအမတ်ကတော် ဖိတ်တဲ့အချိန် ၈ နာရီမိအောင် ဒရိုင်ဘာအား ခပ်မြန်မြန်လေး မောင်းနှင်ပေးပါရန် စန်းခင် အား တိုက်တွန်းခိုင်းမိပါသည်။

ယင်းကြောင့်ပဲလားမသိ။ ညမှောင်မှောင် ၇ နာရီကျော်ကျော်အချိန် တွင် လူနေအိမ်ခြေများရှိသော ဒေသတစ်ခု၌ ကျွန်တော်တို့စီးခဲ့သော မော် တော်ကားရှေ့ လက်ဝဲဘက်မှ ပြင်းထန်သော ဒုန်းခနဲ တိုက်သံကြီးနှင့်အတူ ကားတုန်ခါသွားပြီး လမ်းဘေး ညာဘက်စောင်း၌ ထိုးရပ်သွားကာ ရုရှား များ ရှူးရှူးရဲရဲပြောကြလျက် ကားပေါ်မှ ဆင်းကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ပါ ဆင်းမည်ပြုသောအခါ စန်းခင်က “မဆင်းနဲ့၊ လူကိုတိုက်မိတာဗျ၊ ခင်ဗျားတို့ လူမျိုးခြားတွေမြင်ရင် ပြဿနာတစ်မျိုးဖြစ်နေဦးမယ်”

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ကားပေါ်ကပဲ လှမ်းကြည့်နေရ၏။ ထုံးစံအတိုင်း လူများ စုအုံလာကြသည်။ မကြာမီ လူနာတင်ကားနှင့် မော် တော်ဆိုင်ကယ် ယာဉ်ရဲများ ရောက်လာကြပြီး ကျွန်တော်တို့ကားကိုပါ နောက်ကြောင်းပြန်ရသော ရဲဌာနရှိရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။

ရဲဌာနရောက်တော့ ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေ ရုရှားများနှင့် ကား ဒရိုင်ဘာကြီး ဌာနာထဲ ဝင်သွားကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့က အပြင်ဘက်မှာပဲ ကျန်ခဲ့ကြပါသည်။ ကားအောက်ဆင်းပြီး ဟိုဟိုဒီဒီ လျှောက်ကြည့်ကြသည်။

၁၅ မိနစ်မျှကြာသောအခါ စန်းခင် အပြင်ဘက်ထွက်လာပြီး ကား တိုက်ခံရတဲ့လူကြီး ဆေးရုံမှာ ဆုံးသွားပြီဟု ဂါတ်တဲသို့ တယ်လီဖုန်းလာ ကြောင်း ကျွန်တော်တို့အား ပြောပြပါသည်။ ဟိုက် သည်တော့

ကျွန်တော်တို့ မျက်လုံးပြူးရသည်။ ငါတို့ ကားဒရိုင်ဘာကြီးတော့ လူသေမှုနဲ့ အဖမ်းခံရပြီ။ ငါတို့ အခုည မော်စကို ဘယ်လိုပြန်ရတော့မလဲလို့၊ မြန်မာ ပြည်မှာလို တွေးပြီးတော့ စိုးရိမ်ကြတယ်။ သံအမတ်ကြီးကတော် ထမင်း စားချိန်မိဖို့တော့ ဝေးပြီ။ ခုပဲ ၈ နာရီထိုးလုနေပြီ။ ဒါကြောင့် စန်းခင်ကို ဖုန်းဆက်ပြီး သံအမတ်ကြီးကတော်ဆီ အကျိုးအကြောင်းပြောခိုင်းတော့ သံအမတ်ကြီးကတော်က မတော်တဆဖြစ်တာ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ။ ကိစ္စမရှိ ပါဘူး။ ခုည ဘယ်အချိန်ပဲရောက်ရောက် ထမင်းပွဲ အသင့်ပြင်ပြီး စောင့်နေ ပါ့မယ်လို့ ပြန်ပြောလိုက်ပါသတဲ့။

သို့သော် သူတို့ဆီက ကားတိုက်မှုက ကျွန်တော်တို့ပြည်မှာလို မဟုတ်ဘူးဗျို့။ အလုပ်သမားတစ်ယောက်ကို အလုပ်တာဝန် မပျက်စေဘူး။ ဒရိုင်ဘာကို အမှုရက်ချိန်းပေးပြီး လွှတ်လိုက်တာမို့လို့ ကျွန်တော်တို့ သံအမတ်ကြီးကတော် ထမင်းစားပွဲကို ည ၁၀ နာရီလောက်မှာ ချောမောစွာ ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။

သည်နေရာမှာ ထမင်းစားပွဲအကြောင်း ခေတ္တဖြတ်ပြီး သူတို့ပြည် ကားတိုက်မှုအကြောင်း ပြောရဦးမယ်။ အမှုစစ်တော့ရင် (၁) ကားတိုက်၍ သေရသူမှာ အရက်မူးနေသည်။ ကားမောင်းသူက လုံးဝမမူး။ (၂) ယခု ကျွန်တော်တို့ပြည်မှာလို လက်ယာမောင်းဖြစ်လေရာ ကားလက်ဝဲဘက်ရှေ့ ဘန်ပါက တိုက်သည်ဖြစ်သောကြောင့် အတိုက်ခံရသူ၏ ကျူးလွန်မှုသာ ဖြစ်သောကြောင့် ကားမောင်းသူမှာ လုံးဝ အပြစ်မရှိပါ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဒရိုင်ဘာကြီးသည် ထိုဂါတ်တဲမှထွက်ခဲ့ပြီး ကားဆက်မောင်းခဲ့တော့ လုံးဝ ပူပင်သောကမရှိ။ စိတ်အေးလက်အေးနှင့်ပဲ မောင်းနှင်ခဲ့ရာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာသံရုံးထဲရောက်၍ ကျွန်တော်တို့ဆင်းကြ တော့ ရုရှားသတင်းထောက်နှစ်ယောက်နှင့် ပြန်သွားပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ကို ထမင်းစားဖိတ်သည်မှာ စကားပြန် စန်းခင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးလျှင် သံရုံးကားနှင့် ဟိုတယ်သို့ပို့သည်။

မြို့နံ - ပြည်နံ

ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်များကို ဖတ်ရသည်၌ ဥပမာ- The smell of Newyork, The smell of London, The smell of England. နယူးယောက်မြို့၏ အနံ့၊ လန်ဒန်မြို့၏ အနံ့၊ အင်္ဂလန်ပြည်၏ အနံ့ စသည်ဖြင့် မြို့နံ့ ပြည်နံ့များကို ဖတ်ရတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် ဘယ်နှယ် သူတို့မြို့တွေ၊ ပြည်တွေက ထူးထူးခြားခြား ဘယ်လိုရနံ့တွေများရှိနေပါလိမ့်ဟု အောက်မေ့ခဲ့ရာမှ ယခု ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံခြားသို့ မရောက်စဖူး၊ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် မော်စကိုလေဆိပ် ဆင်းလိုက်စဉ်ကပင် ယင်းအဓိပ္ပာယ်ကို သဘောပေါက်နားလည်လာပေတော့သည်။ နယူးဒေလီလေဆိပ်နှင့်တူ၍ကင့်လေဆိပ်ဆင်းတုန်းကမူ ကျွန်တော်တို့ပြည်မှာလို အပူပိုင်းဒေသမို့ ဘာမျှမထူးခြားသေးပါ။

စင်စစ်တော့ မည်သည့်ဒေသမဆို ခြားနားသော ရာသီဥတု၊ ရေမြေတောတောင်ကြောင့် မတူသော တစ်ပြည်သားစီအဖို့ တစ်မျိုးစီသော ရနံ့များ ရှိကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်၌ မြန်မာပြည်၏ ရနံ့သည် ရှိ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာများကတော့ ကိုယ်ရှုနေကျမို့ ခွဲခြားပြီး မသိနိုင်ပါ။ မတူညီသော ရာသီဥတုရှိရာ တစ်တိုင်းတစ်ပြည်ကလူ ရောက်လာသောအခါ၌ သူ့နှာခေါင်းတွင် ထူးခြားသော ရနံ့ကို ရပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ သူက (စူးစမ်းသူဖြစ်လျှင်) ဒါ မြန်မာပြည်ကရနံ့ The smell of Burma ဟု မှတ်ချက်ချပေလိမ့်မည်။

ထို့အတူပဲ ကျွန်တော် မော်စကို လေဆိပ်ဆင်းလိုက်သောအခါ၌ ပူအိုက်သော ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်နှင့် မတူသည့် အေးမြသောတိုင်းပြည်၏ ရနံ့အမျိုးကို ရှုရှိုက်မိပါသည်။ ဥပမာ - ခပ်ဆင်ဆင်တစ်ခုပြောရသော် နေပူထဲမှလျှောက်လာခဲ့ပြီးနောက် လေအေးစက်ရှိသော အဆောက်အအုံထဲသို့ ဝင်လိုက်ရသောအခါ ရနံ့တစ်မျိုးရှုရတိသို့။ ယင်းသည် ကိုယ့်ပြည်ထဲက နေပူနှင့် ကိုယ့်ပြည်ထဲက လေအေးစက်မို့ ပြည့်စုံသော ဥပမာတော့ မဟုတ်သေးချေ။ တစ်ပြည်တစ်မြေ၏ ရာသီဥတုရနံ့ ပြောင်းပုံကား သိသိသာသာကို ထင်ရှားပါ၏။ ထို့ပြင် မြို့နံ့ ပြည်နံ့သာမကသေး တစ်ခါတစ်ရံ အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုများ၌ တွေ့တတ်သော The smell of the House ခေါ် အိမ်၏ ရနံ့ ခြားနားမှုလည်း ရှိသေး၏။

မော်စကိုရှိ မြန်မာသံရုံး

ယင်းကို ကျွန်တော် မော်စကိုရှိ မြန်မာသံရုံး အဆောက်အအုံကြီးထဲ ဝင်လိုက်သောအခါ ချက်ချင်းကြီး သတိပြုမိတော့၏။ ဤအိမ်တွင်းရနံ့ သည် ထူးခြားနေပါ၏။ အိမ်ရှေ့ခန်းမကြီးကလည်း ကျယ်ဝန်းလှပါ၏။ ထိုထူးခြားသော ရနံ့ကား သူတို့တိုင်းပြည် ထုံးစံပြင်ပလေ တစ်ငွေ့လေးမျှ မဝင်ရအောင် အလုံပိတ်ထားသောအတွင်းမှာ လေသေဖြစ်၍ လှောင်ပြီး ဟောင်နေသော အနံ့ပါခင်ဗျား။ အသက်ရှူ၍ မကောင်းပါ။ ငြီးစိစိကြီး ဖြစ်နေပါ၏။

တော်ပေသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဤဧည့်ခန်းတွင် ထိုင် ချိန်မရ။ ၁၀ နာရီကျော်နေပြီမို့ ထမင်းစားခန်း တိုက်ရိုက်ဝင်သွားကာ အသင့် ပြင်ဆင်ထားသော ဟင်းနဲ့ ကျွေးနဲ့တို့နှင့် ထိုအနံ့ဆိုး ပျောက်သွားပါသည်။ ဤတွင် နှုတ်ဆော့သော ကျွန်တော်က သံအမတ်ကြီးကတော်အား...

“မမရယ် ... အိမ်ရှေ့ခန်းမကြီးထဲ ဝင်လာတော့ အသက်ရှူရတာ တစ်မျိုးကြီးပဲ၊ ဟောင်းမြင်းမြင်း အနံ့ကြီး...”

ဒီတော့ သံအမတ်ကြီးကတော်က...

“ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်မတို့လည်း ရောက်စက ဒီလိုပဲ၊ နောက် အကျင့် ရသွားတော့လည်း မထူးခြားတော့ပါဘူး။”

ဟုတ်ပေမည်။ ကျွန်တော်တို့ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်ဈေးရုံထဲဝင်သွား တော့ ရနံ့ဆိုးပေလည်း နေ့စဉ် ရောင်းနေကျ သူတို့အဖို့မူ မထူးတော့ပေ။

ယင်း၌ ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုရသော ဆိုဗီယက်စတားဟိုတယ် အခန်းတွေလည်း ယင်းသို့ အပလေမဝင်အောင် တံခါးတွေ အလုံပိတ်ထား သည်မို့ ဒီလိုပဲလှောင်ပြီး ဟောင်စော်နံ့မနေဘူးလားဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ မနေပါ။ ဆိုဗီယက်စတား ဟိုတယ်သည် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှလာသောလူတွေ တည်းခိုရန် ခေတ်မီမီ စီမံတည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မော်စကိုရှိ မြန်မာသံရုံးကား ယခုခေတ် အဆောက်အအုံ မဟုတ်ပေ။ ရှေးကျသော အိမ်ကြီး။ ခြံဝင်းကြီးကလည်း ကျယ်ပါဘိသည်။ ဤခြံဝင်းကျယ်ခြင်းကြောင့် စရိတ် စက ကြီးလှပါ၏။ အကြောင်းမှာ ဆောင်းရာသီတွင် နှင်းခဲတွေကျ တော့ ၎င်းတို့ကို သိမ်းဆည်းဖယ်ရှားပစ်ခပင် တစ်နှစ်လျှင် ဗမာငွေ တစ်သိန်း

ကျော် ကုန်သည်ဟု ဤဂေဟာကြီးမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာနေခဲ့သော သံအမတ်ကြီးဟောင်း ဦးအုံးက ကျွန်တော်တို့ကို ပြောပြပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့ရှိ ရုရှားသံရုံး ခြံဝင်းသည် ရုရှားက ပိုင်ဘိသို့ မော်စကိုရှိ မြန်မာသံရုံးခြံဝင်းသည် မြန်မာက အပြတ်ဝယ်ထားရသည်မို့ သူတို့ မြို့နီစီပယ်က တာဝန်မယူ၊ မြန်မာက အခပေး၍ သိမ်းဆည်းခိုင်းရသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အယ်ရီဖလုတ် လေယာဉ်ပေါ်ကတည်းက မြန်မာ့အစားအစာနှင့် ကင်းကွာခဲ့ရလေရာ ယခု သံအမတ်ကြီးအိမ်ရောက်မှပင် သံအမတ်ကြီးကတော်၏ မြန်မာလက်ရာ မြန်မာထမင်းဟင်းကို စားရပါတော့သည်။ သံအမတ်ကြီးကတော်သည် မော်လမြိုင်သူ အချက်အပြုတ်လည်း (သူကိုယ်တိုင် မချက်တောင် အစီအမံ)ကောင်းပေသည်။ ကြက်သားဆီပြန်၊ ဟင်းရည်သောက်၊ အသီးအရွက်ကြော်၊ ငါးပိချက်၊ တို့စရာ၊ မြုပ်စရာ အသီးအရွက်တွေနှင့် ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ စားသောက်ရပါသည်။

ထမင်းမစားမီလည်း စကော့ချီဝီစကီ(ဂိုက်လေဘယ်)ပေးသေးရာ မော်လမြိုင်ငါးမုန့်ကြော်နှင့် မြည်းရပါသည်။ ဟိုတယ်တွင်ကား ဝီစကီ၊ ဘရန်ဒီမရ။ ဗော်ဒကာပဲ ရှိပါသည်။

ကိုယ့်မြန်မာအစာ မဟုတ်သည်များနှင့် ခံတွင်းပျက်ခဲ့သော ကျွန်တော်မှာ ထမင်းမြိန်လှ၍ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ စားနေသော သံအမတ်ကြီးကတော်အား...

“မမတို့ ဒီလိုပဲ နေ့တိုင်း ဗမာထမင်းဟင်း စားရသလား”

“စားရတာပေါ့၊ ကျွန်မတို့ ထမင်းစားတဲ့လူမျိုးက သူတို့ပေါင်မုန့်ကို ဘယ်အားရနိုင်မှာလဲ။ ဒါကြောင့် ဆန်တို့၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်တို့ ဗမာပြည်က မပြတ် မှာယူရတာပဲ”

ယင်းကား နိုင်ငံအသီးသီးရှိ သံရုံးတိုင်းပင် ကိုယ့်ပြည်က အစားအစာကို အကောက်အခွန်လွတ် ယူဆောင်ခွင့်ရှိပေသည်။

ကျွန်တော်တို့ ငါးပိနှင့်ထမင်းစားသော လူမျိုးသည် သူတို့ပေါင်မုန့်၊ ထောပတ်နှင့် ဘယ်တော့မှ တင်းတိမ်သည်မရှိပါ။ ထိုပြည်မှာ အနေကြာ၍ ယင်းကို သိနေကြပြီဖြစ်သော မော်စကိုရှိ မြန်မာသံရုံး စက္ကထရီ ဦးကျော်ဇနီးမောင်နှံ၊ မော်စကို ရေဒီယိုဌာနအလုပ်လုပ်နေသော ဦးတင်ဟုတ်ဇနီးမောင်နှံ၊

ဦးကြင်ဝေဇနီးမောင်နှံတို့သည် ကျွန်တော်တို့အား အခွင့်သင့်တိုင်း သူတို့ တစ်လှည့်စီ မြန်မာထမင်းဟင်း ခေါ်ကျွေးကြပါသည်။ ဦးကျော် ကတော်၏ ဘဲကင်နှင့် ဦးတင်ဟုတ်ကတော်၏ ကြက်သားဆီပြန်၊ ဦးကြင် ဝေကတော်၏ ပဲကုလားဟင်းတို့ကို ကျွန်တော် ယနေ့တိုင် မမေ့နိုင်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဂျာမနီသွားတော့ ဦးကြင်ဝေကတော်က ပဲနီလေးမှာလိုက်တာ၊ အရှေ့ ဂျာမနီမှာ ကျွန်တော်တို့ ပဲနီလေး ရှာမတွေ့ခဲ့ဘူးဗျ။ ကျွန်တော်တို့ စကားပြန် ကို မေးကြည့်တော့ ဂျာမနီက ဒီပဲမျိုးမှ မထွက်တာဘဲ အင်ပိုလည်း မလုပ်ဘူး တဲ့။

တွေ့ဆုံပွဲများ

ကျွန်တော်တို့သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်၊ သောကြာ နေ့ ညသန်းခေါင်လောက်တွင် မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်မှ ထွက်ခဲ့ကြ၍ စက်တင် ဘာလ ၁ ရက်၊ စနေနေ့ မြန်မာစံတော်ချိန် ည ၇ နာရီခွဲ၊ မော်စကို စံတော်ချိန် ညနေ ၄ နာရီတွင် မော်စကိုလေဆိပ်ရောက်၊ နောက်တစ်နေ့ တနင်္ဂနွေမှာ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တော်လ်စတိုင်း၏ ဂေဟာသို့ သွားရ သည်။ နောက်နေ့ တနင်္လာမှစပြီး မော်စကိုတွင် စာသင်ကျောင်းများ၊ အသင်းအဖွဲ့များနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံကြရသည်။

ပထမဦးဆုံး တွေ့ရသည်မှာ ဆိုဗီယက်မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးအဖွဲ့က လူကြီးများ စတွေ့တွေ့ချင်း ကျွန်တော်တို့က မနေ့က တော်လ်စတိုင်းဂေ ဟာသို့ သွားခဲ့ကြောင်းနှင့် အပြန်မှာ ကျွန်တော်တို့ကားက လူတစ်ယောက်ကို တိုက်၍ သေဆုံးသွားကြောင်း ပြောပြတော့ သူတို့လည်း သိရှိပြီး ဖြစ်နေကြ ပေသည်။ ဘာပြန်ပြောသနည်းဟူမူ...

“ဟုတ်လား၊ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ အစီအစဉ်ထဲမှာက တော်လ်စတိုင်း ဂေဟာ သွားရုံပါပဲ။ အပြန်မှာ ခင်ဗျားတို့ ဗမာတွေကို လူတစ်ယောက် ကားနဲ့တိုက်ပြီး သတ်ပြုဖို့ မပါပါဘူး”ဟု ခပ်တည်တည် ဟာသဖောက်လေ တော့ ကျွန်တော်ကလည်း ခပ်တည်တည်ပဲ။

“နောက်ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ အစီအစဉ်ထဲမှာ ဒီလို အပိုကိစ္စမျိုး ဖြစ် မလာအောင် လုပ်ကြပါဗျာ”ဟု ပြန်ပြောလိုက်ရ၏။

သူတို့အဖွဲ့နှင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ဤအစကလေးတွင်သာ ယင်းသို့

ဟာသနောကြ၍ နောက်ပိုင်း၌မူ အကြိတ်အနယ် စကားပြောကြပါတော့
သည်။ ယင်းကား ထို ၁၉၆၃ ခုနှစ်က အငြင်းပွားနေကြသော တရုတ်နှင့်
ရုရှား အဏုမြူစမ်းသပ်ရေးပြဿနာ။ ဤပြဿနာတွင် မည်သူမှား၍ မည်သူ
မှန်သနည်းဟု ကျွန်တော်တို့ကို ဖြေခိုင်းသည်။

အနုပညာနှင့် နိုင်ငံရေး

စင်စစ် ဤပြဿနာကို ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်အစိုးရကိုယ်တိုင်က
ကြားနေဝါဒ မဟုတ်ပါလား။ ဘယ်သူမှန်သည်၊ ဘယ်သူမှားသည် ဟူ၍
မဖြေ။ ဘက်မလိုက်။ သည်တော့ ကျွန်တော်တို့က ဘာပြန်ပြောရမည်နည်း။
ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်၏ မူဝါဒကို ကျွန်တော်တို့ စောင့်ထိန်းရပါမည်။
ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သုံးယောက် မြန်မာလိုတိုင်ပင်ကြပြီး ခေါင်းဆောင်
မင်းရှင်က...

“ဒီကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့ မဖြေနိုင်ပါဘူးခင်ဗျာ”

သူတို့သည် မကြည်။

“ဘာဖြစ်လို့ မဖြေနိုင်တာလဲ”

မင်းရှင်က ဘာပြန်ပြောရမလဲ စဉ်းစားနေစဉ် ကျွန်တော်က ကောက်
ကာငင်ကာ “အဲဒီပြဿနာမှာ ဘယ်သူမှားသလဲ၊ မှန်သလဲဆိုတာကို
ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် မသိလို့ပါခင်ဗျာ” ဟု ကျွန်တော့်စိတ်ထဲရှိရာ အမှန်
ကိုပဲ ဖြေလိုက်ပါသည်။

သို့တိုင်လည်း သူတို့က မကြည်သေး။

“ခင်ဗျားတို့က စာရေးဆရာတွေလုပ်နေပြီး နိုင်ငံရေး၊ ကမ္ဘာ့အရေး
တွေကို မလေ့လာကြဘူးလား” ဟု ကျွန်တော့်မျက်နှာ ဦးတည်၍ မေးလိုက်
တော့ ကျွန်တော်ကလည်းပဲ ခပ်သွက်သွက်ပဲ...

“ကျွန်တော်တို့က နိုင်ငံရေးသမားမဟုတ်တော့ အဲဒါမျိုးတွေကို
လေ့လာမနေအားပါဘူး ခင်ဗျာ”

ဒီတော့ သူတို့က အံ့သြသော မျက်နှာတွေနှင့် မေးခွန်းလုပ်လာပြန်
သည်။

“စာရေးဆရာဆိုတာဟာ နိုင်ငံရေးနဲ့ ကင်းကွာလို့ ရပါသလား”

“ခင်ဗျားတို့ တိုင်းပြည်မှာတော့ မသိဘူး။ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည် မှာတော့ နိုင်ငံရေးနဲ့ မကင်းကွာတဲ့ စာရေးဆရာလည်းရှိတယ်။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ကင်းကွာတဲ့ စာရေးဆရာလည်း ရှိတယ်”

“အိုး ... နိုင်ငံရေးဆိုတာ လူသားတွေအရေးပဲ မဟုတ်လား။ စာရေး ဆရာဆိုတာကလည်း လူသားတွေအတွက် ရေးကြတာမဟုတ်လား”

“နိုင်ငံရေးသမားတွေရော၊ စာရေးဆရာတွေရော လူသားတွေ အတွက်ဆိုတာ မှန်ပါတယ်။ သို့သော် စာပေအနုပညာတွေဆိုတာဟာ နိုင်ငံ ရေး၊ ဝါဒရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေးတွေမှာ ဘက်မလိုက်ရပါဘူးခင်ဗျာ။ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာပေါင်းစုံ၊ ဝါဒပေါင်းစုံ လက်ခံတဲ့ စာပေမျိုးမှလည်း အနုပညာအစစ်လို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်”

သည်တော့မှ သူတို့က ဆက်ပြောစမ်းပါဦး အမူအရာမျိုးနှင့် ငြိမ် နားထောင်နေကြ၍ ကျွန်တော်က ဆက်လက်ပြီး...

“ဥပမာ - ကျွန်တော်တို့ မနေ့ကပဲ သူ့သင်္ချိုင်းမြေက ပြန်လာတဲ့ ဆရာကြီး တော်လ်စတိုင်းရဲ့ စာပေတွေခင်ဗျာ။ လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ ဝါဒမရွေး တစ်ကမ္ဘာလုံးကပဲ ကြိုက်နှစ်သက်ကြတယ် မဟုတ်လားခင်ဗျာ၊ အဲဒါ စာပေအနုပညာအစစ်ပဲ။ ဘက်လိုက်တဲ့စာပေမျိုးဆိုရင် ကိုယ့်ဘက်က သာကြိုက်ပြီး သူ့ဘက်က လက်ခံပေလိမ့်မယ် မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါဟာ အနု ပညာမစစ်ဘူး။ အခု ကျွန်တော်ပြောတာ ခင်ဗျားတို့ လက်ခံပါသလား”ဟု မေးတော့ သူတို့ဟာ မပြုံးမရွှင် မျက်နှာကြီးတွေ တည်တည်နှင့် တုံ့ကိုဘာဝေ နေကြသဖြင့် ကျွန်တော်က ဆက်လက်၍ ခပ်ရွှင်ရွှင်လေး သောပေးမှပဲဟု...

တစ်နည်းအားဖြင့် ကျွန်တော်ပြောရရင်ဗျာ အနုပညာဆိုတာ ကညာ ပျို အချောအလှကလေးနဲ့ တူပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ထဲမှာဆိုရင် ရုရှားမချောချောလေးပဲ တွေ့တွေ့၊ အင်္ဂလိပ်-အမေရိကန် ခရစ်ယာန်မ ချောချောလှလှလေးပဲတွေ့တွေ့၊ ဒါမှမဟုတ် တရုတ်မချောချောလှလှလေးပဲ ဖြစ်ဖြစ် ချစ်လိုက်ချင်တာပဲဗျ။ ဒီတော့ ခင်ဗျားတို့ကော တရုတ်မချောချော လေးကို ရမယ်ဆိုရင် ဒါမှမဟုတ် အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်မ အနိပ်အလှလေး တွေ့တယ်ဆိုရင် လူမျိုးရေး၊ ဝါဒရေးတွေ ဘေးချိတ်ပြီး ချစ်ကြည်ရေးလုပ် လိုက်ချင်တဲ့ စိတ်ကလေးများ မပေါ်ဘူးလားခင်ဗျ။ ယောက်ျားချင်း ရှင်းရှင်း

ပြောကြစမ်းပါဗျာ”ဟုဆိုတော့မှ ရုရှားဆရာကြီးတွေ ရယ်ရယ်မောမော ဖြစ်လာကြတော့သဗျ။

သည်တော့မှ ကျွန်တော်က ဆက်လက်၍...

“ဒါကြောင့် အနုပညာဆိုတာဟာ လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ ဝါဒ မရွေး ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ ကညာပျိုအချောအလှကလေးနဲ့တူတယ်လို့ ကျွန်တော် နှိုင်းတာပါ။ အဲသည်လိုဖြစ်မှလည်း အနုပညာအစစ်ပါ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘက်လိုက်တဲ့ကိစ္စတွေ တစ်ဝါဒ၊ တစ်ယူသန် မှုတွေကို ပြောလည်းမပြော၊ ရေးလည်း မရေးလိုပါဘူး”

ယင်းမှ သူတို့ကိစ္စ မေးခွန်းရပ်ပြီး တခြားအကြောင်း ပြောင်းသွား ကြပါတော့၏။

သူတို့နှင့် တွေ့ဆုံပွဲပြီး၍ ပြန်လာခဲ့ကြသောအခါ စန်းခင်က ကျွန်တော့်အား...

“သူတို့ဟာ နိုင်ငံခြားကလာတဲ့ အဖွဲ့တိုင်းကို ဒီမေးခွန်းတင်ပြီး သူတို့လိုချင်တဲ့အဖြေ မရရအောင် လုပ်နေကျဗျ။ အခု ခင်ဗျားကျမှ လက် လျှော့ကြတာ”

“ဟုတ်လား၊ နို့...ကျွန်တော်ပြောတာ ခင်ဗျားကော သဘောကျရဲ့ လား”

“ကျပါတယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျားပြောတာ သိပ်ကောင်းပါတယ်”

“ဟဲ ... ဟဲ ... ဒါဖြင့် ရော့ဗျ။ ကိုစန်းခင်”ဆိုပြီး သူ့အလွန်ကြိုက် သည့် ကျွန်တော့်အိတ်ထဲက လန်ဒန်ဂိုးဖလိပ် စီးကရက်ဘူးကို ပေးလိုက်ပါ ၏။

ဆိုဗီယက်-မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေး

ထိုနေ့ နေ့လယ်ပိုင်းက ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဆိုဗီယက်-မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးအသင်းက လူကြီးများနှင့် တွေ့ခဲ့ပြီးနောက် ထိုညမှာ အသင်း တိုက်တွင် ကျွန်တော်တို့အား ဧည့်ခံဂုဏ်ပြုပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပပါသည်။ အခန်း မှာ ရုပ်ရှင်ရုံငယ်တမျှ ကျယ်ပြန့်၍ စင်မြင့်ဇာတ်ခုံလည်းရှိသဖြင့် ပြဇာတ်က လို့လည်း ရပေမည်။

အစီအစဉ်က ပထမ ကျွန်တော်တို့အား စင်မြင့်ပေါ်တက်စေ၍ ကြွလာသော ပရိသတ်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးမည်။ သည်နောက် အားလုံး ပရိသတ်ကို ဘားဆပ်ကပ်တစ်ခုနှင့် ဖျော်ဖြေမည်။

ယင်းသို့ဖြင့် သူတို့အသင်းလူကြီးက နှစ်ယောက်၊ ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက် စကားပြန် စန်းခင်နှင့် စင်မြင့်ပေါ်ရောက်ကြ၍ ကျွန်တော် တို့အား တစ်ယောက်စီ မတ်တတ်ရပ်ပြစေကာ မည်သူမည်ဝါဟု သူတို့ အတွင်းရေးမှူးက ရုရှားဘာသာနှင့် ပြောပြပါသည်။ ထုံးစံအတိုင်း လက်ခုပ် ဩဘာ ပြုကြပါသည်။

သည်လို တစ်ယောက်စီလည်း ပြပြီးရော သူတို့အတွင်းရေးမှူး ဆက်ပြောသည့်စကားကို စန်းခင်က ကျွန်တော်တို့အား ဘာသာပြန်ပြော လိုက်သည်ကတော့...

“အခု မြန်မာစာရေးဆရာများက မိန့်ခွန်းပြောပါလိမ့်မယ်” တဲ့ခင်ဗျာ။ “ကဲ ... ဘယ်သူက စပြောမလဲ” ဟု မေးလိုက်လေတော့ ကျွန်တော့်မျက်လုံး ပြူးပြီး ရင်ထဲမှာ ဒိန်းခနဲ ဆောင့်ပေတော့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်တော်သည် ထိုစဉ်က ပရိသတ်ရှေ့မှာ ဟောဝံ့၊ ပြောဝံ့ မရှိသေးချေ။ ၁၉၆၀ ခုနှစ် ‘ဘဝထိုထို’ ဝတ္ထု စာပေဗိမာန်ဆု ရယူရာ၌ မရှောင်သာ၍ ပြောခဲ့ရတော့ စာတစ်မျက်နှာခန့်ကိုရေး မှန်ရှေ့မှာ အကြိမ်ကြိမ် လေ့ကျင့်ပြီး ဤတစ်ခါလေးသာ ပြောခဲ့ဖူးသေးသည်။ ရုပ်ရှင်တော့ နှစ်ကားလောက် ရိုက်ခဲ့ဖူးပြီ။ သို့သော် ရုပ်ရှင်ရိုက်ရာ Camera fright နှင့် ပရိသတ်ရှေ့ ဟောပြောရသော Audieuce fright သည် မတူချေ။ တစ်မျိုးစီကြောက်ရွံ့ ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

နို့ပြီး ဤရုရှားပြည် ပရိသတ်ရှေ့မှာ ယင်းသို့ ပြောရဆိုရလိမ့် မည်လည်းကြိုတင်သိမထား။ ငါတော့ ဒုက္ခပွားချေပြီဟု အောက်မေ့မိ၏။ သာဂဒိုးက ပရိသတ်ရှေ့မှာ စာပေဟောပြောပွဲတွေ လုပ်နေကျ။ မင်းရှင်က ထိုစဉ် အသံလွှင့်ရုံမှာဖြစ်၍ မိုက်(စကားပြောခွက်)ရှေ့မှာ အသံလွှင့်နေသူ ဖြစ်သည်။

အဲ ... သူတို့နှစ်ယောက်သာပြောပြီး ကျွန်တော်က မပြောဝံ့လို့ပါ။ မပြောပါရစေနှင့်ဆိုသော် မည်မျှလောက် ရှက်ဖွယ်ကောင်းချေမည်နည်း။

သည်တော့ ဖြစ်လိုရာဖြစ် ကျိတ်မယ်။

ကိုယ့်အလှည့်ရောက်လို့ ထိုင်ရာကထပြီး မိုက်ရိုရာသွားပြီဆိုပဲ ရင်ထဲ တထိတ်ထိတ်နဲ့။ မိုက်ခွက်ရှေ့ရောက်လို့ ပရိသတ်က ထုံးစံအတိုင်း လက်ခုပ်တဖြောင်းဖြောင်း တီးကြတော့ ရင်တဒုန်းဒုန်း ခုန်နေပါသည်။ စကား ပြန် စန်းခင်က ကျွန်တော့်အနား ကပ်လာသည်ဖြစ်၍ အသံခပ်တိုးတိုးနှင့် “ဟေ့...ကိုယ်ပြော၊ လွဲတာ၊ မှားတာ ရုရှားလူမျိုး မကြိုက်တာပါရင် ခင်ဗျား ဘာသာမပြန်နဲ့နော်၊ သင့်တော်သလိုသာ ကြည့်ပြော”ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိပ်စိတ်မချ၍ ကျိတ်မှာရပါသေးသည်။

“မစိုးရိမ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ရဲရဲသာပြောပါ။ ခင်ဗျား စကားပြောကောင်းပါတယ်”ဟု သူက အားပေးအားမြှောက် ပြုပါသည်။

ယင်း၌ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲဝယ် (ပရိသတ်ရှေ့ စကားပြောရင် ဒင်း တို့ကို အသက်ရှိတယ်လို့ မထင်နဲ့၊ သစ်ငုတ်တိုတွေလို သဘောထားလိုက်) ဟူသော ဆရာကြီးပီမိုးနင်း ရေးသည်ကို သတိရ၍ (ဟေ့...ဒီရုရှားတွေဟာ သစ်ငုတ်တိုတွေနဲ့ ဘာခြားလို့တုန်း။ ငါပြောတဲ့စကား ဒင်းတို့ တစ်ခွန်းမှ နားလည်ကြမှာ မဟုတ်တာဘဲ။ တို့လူက စကားပြန်မှ သူတို့သိကြမှာပဲ။ ဒီတော့ စန်းခင်တစ်ယောက်တည်းကိုသာ ငါပြောရမှာပဲ) ဒီလို စိတ်ကိုတင်း လိုက်တော့ အတော်ဟန်ကျသွားပါသည်။ ရင်ခုန်ပျောက်ပြီး အသံလည်း ဖြူးဖြူးဖြောင့်ဖြောင့် ဖြစ်သွားပါ၏။

“ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်ရဲ့ မိတ်ဆွေများဖြစ်ကြတဲ့ ဒီလို ပရိသတ် ရှေ့မှောက် ကျွန်တော် အခုလို စကားပြောခွင့်ရတဲ့အတွက် လွန်စွာမှ ဝမ်းသာ လှပါတယ်”

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော် စကားရပ်လိုက်၍ စကားပြန်က သူတို့ ဘာသာဖြင့် ပြောသည်။ ဒီလို ဖြတ်လိုက်ရပ်လိုက် ပြောရခြင်းသည် ဘာ အစီအစဉ်မှမရှိဘဲ စိတ်ကူးပေါက်ရာ ကောက်ပြောရသော ကျွန်တော့်အဖို့ အတော်ဟန်ကျပါသည်။ စကားပြန်ပြောနေစဉ်မှာ စဉ်းစားချိန်ရသည်။ ထို့ကြောင့် စကားပြန် ပြောပြီးသွားသောအခါ ကျွန်တော့်မျက်စိထဲ တွေ့ရာကို ကောက်ပြောလိုက်ပါသည်။

“ကျွန်တော်ရဲ့ တစ်သက်တာမှာ ဒီလို ရုရှားလူမျိုးတွေ တစ်စု

တစ်ပုံကြီး ထိုင်နေကြတာ မြင်ရတာဟာ ဒါ ပထမအကြိမ်ပဲ ခင်ဗျ”

အင်း ... ဒီစကားတော့ တယ်ပြီး ပုံပန်းမကျလှပေ။ စကားပြန်ကတော့ ပြန်နေပါချေပြီ။ ကဲ ... ပေါက်တဲ့နဖူး မထူးကဲပြီး။ ထိုစကားကို ကြံဖန်ဆက်ရပါတော့သည်။

“ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့မြန်မာပြည်မှာ ရုရှားလူမျိုးက သိပ်မရှိဘဲကိုဗျ။ ရုရှားသံရုံးထဲ ရောက်တဲ့အခါမှပဲ ရုရှားလူမျိုးတွေ တွေ့ရတယ်ဗျ။ အပြင် မြို့ထဲတွေ ဘာတွေမှာလည်း တွေ့နိုင်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့မျက်စိမှာက ခင်ဗျားတို့ လူဖြူမျိုးချင်းတူနေတဲ့ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်တွေနဲ့ မကွဲဘူး။ အခု ပရိသတ်ထဲမှာတော့ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်တစ်ယောက်မှ မပါဘူး။ မတ်စ်နဲ့ မဟာလီနင်ရဲ့ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ကျင့်သုံးနေကြတဲ့ ရုရှားလူမျိုးတွေချည်းပဲဆိုတာ အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ရတဲ့ အတွက် ကျွန်တော် လွန်စွာမှ ဝမ်းသာလှပါတယ်”

ဤစကားကို ဘာသာပြန်ပြောသောအခါ သူတို့ အကြိုက်တွေ့သွားလို့ပဲလား၊ သို့မဟုတ် အားနာလို့ပဲနားမသိ လက်ခုပ်ဩဘာပေးကြပါသည်။

“အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာလည်း တော်လှန်ရေး အစိုးရတက်ပြီးတော့ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်များရဲ့ အမွေအနှစ်ဖြစ်တဲ့ အရင်းရှင်စနစ်ကို သုတ်သင်ရင်း ဆိုဗီယက်နည်းတူ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို မြန်မာ့လမ်းစဉ်၊ မြန်မာ့နည်းနဲ့ လုပ်ဆောင်နေပါတယ်ဆိုတာကို မိတ်ဆွေများ သိပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”

လက်ခုပ်ဩဘာသံများ။

“ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ဟာ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်ချင်း တူညီသည့်အတွက် ဆိုဗီယက်-မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးဟာဖြင့် ဘယ်တော့မှ ပျက်ပြယ်လိမ့်မယ်မဟုတ်။ ခိုင်မြဲသည်ထက် ခိုင်မြဲမယ်လို့ ကျွန်တော် အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ပါသည်။

(ဖြောင်း ... ဖြောင်း ... ဖြောင်း ... ဖြောင်း)

ပြီးပြီမှတ်လို့ ထင်ပါရဲ့၊ ဝမ်းသာအားရ ဩဘာရှည်ကြီးပေးကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်စကား နားမလည်တဲ့ ရုရှားလူမျိုးတွေကို သစ်ငုတ်တို့

တွေလို သဘောထားပြီး ရဲစိတ်ရဲမာန် ဝင်နေခြင်းဖြင့် သူများတိုင်းပြည်မှာ မဟန်စဖူး အာတွေ့နေရာ ထိုပရိသတ်ထဲမှာ အမျိုးသမီး တော်တော်များများ တွင် မြာချောချောတွေလည်း ပါလေ၍ စကားစတွေ့ကာ...

“နို့ပြီး...ကျွန်တော် နောက်တစ်ချက် ပြောချင်ပါသေးတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုဆိုရင် အခုန အခမ်းအနားမှူးက မိတ်ဆက်ပေးတဲ့အတိုင်း မြန်မာပြည်က စာရေးဆရာလေးတစ်ယောက်အနေနဲ့ပဲ သိကြပါလိမ့်မယ်”

“သို့သော် ကျွန်တော်ဟာ သာမန် ရိုးရိုးစာရေးဆရာ မဟုတ်ပါဘူး ခင်ဗျား။ သာမန် ရိုးရိုးမဟုတ်ဘူးဆိုလို့ သိပ်ဆန်းဆန်းပြားပြားကြီးလည်း မထင်လိုက်ကြပါနဲ့။ ကျွန်တော်ဟာသ ဆရာဖြစ်တဲ့အကြောင်း ပြောတာပါ ခင်ဗျာ”

ကမ္ဘာမှာ ဟာသစာရေးဆရာက တိုင်းပြည်တိုင်းတွင် ရာခိုင်နှုန်း အားဖြင့် အလွန်နည်းသည်မို့ ကျွန်တော် ကြွားခြင်းတစ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။ ဤစကား ဘာသာပြန်ပြောသည်၌ ပရိသတ် စိတ်ဝင်စားစွာ တွေ့၍နားထောင် ကြသည်။ အချို့ ပြုံးကြသည်။ ဟာသစာရေးဆရာဆိုတော့ ရယ်စရာများ ပြောလိမ့်မည်ဟုပေါ့။ ကျွန်တော် ဆက်ပြောသည်ကတော့...

“ဟာသစာရေးဆရာ ဆိုတာဟာ စုံထောက် စွန့်စားခန်း ဝတ္ထုရေး ဆရာတွေလို စာဖတ်သူကို သည်းထိတ်လှိုက်ဖို့ဖြစ်အောင်လည်း မခြောက် လှန့်ဘူး။ အလွမ်းအဆွေး စာရေးဆရာတွေလိုလည်း စာဖတ်သူကို ဝမ်းနည်း ပက်လက် မဖြစ်စေဘူးခင်ဗျ။

“အဲ ... ကျွန်တော်တို့ ဟာသဝတ္ထုဖတ်တဲ့ လူတွေဟာ ဖရဏာပိတိ ဝှမ်းဆီထိသလို တခါခါ ရယ်မောရွှင်ပြုံး စိတ်နှလုံး ပျော်မွေ့သွားစေပါတယ် ခင်ဗျား”

“အဲသည်တော့ သည်ထိတ်ရင်ဖို့ဖြစ်ခြင်း၊ ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ် ရခြင်းနဲ့ ရယ်မောရွှင်မြူးခြင်းဟာ ဘယ်ဒင်းက ကောင်းသလဲ။ ဟောဒီ ပညာရှိ ပရိသတ်ကြီးက သိကြမှာပဲခင်ဗျ”

ရုရှားများ ပြုံးတုံ့တုံ့နဲ့။ တချို့က ကိုယ့်ဘက် ကိုယ်ရက်တဲ့ စူဠဟု ပြုံးမဲ့မဲ့။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်ပြောချင်တဲ့ စကားဆက်တော့ ရပြီ။

“အဲသည်တော့ အကောင်းတွေကိုသာ ရေးခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ

အကောင်းတွေပဲ ကြည့်တတ်ပါတယ်။ အကောင်းတွေကိုပဲ မြင်တတ်ပါတယ်။ ကံအားလျော်စွာပဲ ယခု ကြွရောက်နေတဲ့ ဒီပရိသတ်ကြီးကိုကြည့်လိုက်တော့ အကောင်းတွေကို မြင်ရပါတယ်။ ဒါဟာ ဘာလဲဆိုရင် အမျိုးသားတွေထက် အမျိုးသမီး အချောအလှတွေက များနေခြင်းပါပဲ’

ဤစကားကို ဘာသာပြန်သောအခါ၌ အမျိုးသမီးတို့သည် ဟိုလှည့်၊ သည်လှည့်ကြည့်ကြရင်း သူတို့ချင်း ပြုံးကြ၊ ရယ်ကြသည်။ ဟုတ်လည်း ဟုတ်နေသည့်အတွက် ခေါင်းများလည်း တညိတ်ညိတ်။

“အဲသည်တော့ ဒီပရိသတ်မှာ အမျိုးသမီးတွေက အမျိုးသားတွေထက် များတာနဲ့ မင်းအဖို့ ဘာကြောင့် အကောင်းမြင်ရသလဲလို့ မေးစရာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခဏ သည်းခံကြပါခင်ဗျ။ တစ်ဆိတ် ကျေးဇူးပြုပြီး တလွဲလည်း မတွေးလိုက်ကြပါနှင့်ဦး။ ကောင်းတဲ့ အကြောင်းနှစ်ချက်ကို ပြောပါမယ်။

“ပထမအချက်ကတော့ အမျိုးသမီးတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ယောက်ျားတွေ စက္ခုပသာဒမှာ အလှနဲ့ လူဠာရုံ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ အမျိုးသမီးက များတဲ့အတွက် ဒီပရိသတ်ကြီးမှာ အလှကြွယ်သပေါ့ခင်ဗျာ”

“အဲ ... ဒုတိယအချက်ကတော့ ပိုပြီး အရေးကြီးပါတယ်။ ပိုပြီး အရာရောက်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အမျိုးသမီးတွေဟာ စကားများကြတယ်လို့ ကမ္ဘာဝေါဟာရမှာပဲ ရှိနေတယ် မဟုတ်ပါလား။ ဒီတော့ရင် သူတို့ တွေဟာ ဘယ်နှ ခုနှစ်၊ ဘယ်လ၊ ဘယ်နေ့၊ ဘယ်အချိန်အခါတုန်းက မော်စကိုမြို့ကို ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာရေးဆရာတွေ လာတဲ့အကြောင်း ဘာတွေ ညာတွေ ပြောသွားတဲ့အကြောင်း စကားစပ်မိတိုင်း သူတို့ပြောကြမှာပဲ။ ဒီတော့ သတင်းစာထဲ ထည့်တာနဲ့မခြား လူသိများရောပေါ့”

“အခု ဒီပရိသတ်ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ သတင်းထောက်များပါခဲ့လို့ ကျွန်တော်တို့အကြောင်း သတင်းစာထဲ ထည့်ချင် ထည့်မယ်ပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ နှစ်ကော်လံ နှစ်လက်မထက်တော့ ပိုမယ်မထင်ဘူး။ ဟော... ကျွန်တော်တို့အချစ်တော် အမျိုးသမီးချောများကတော့ ခင်ဗျားတို့သတင်းစာ တစ်မျက်နှာမက ကျွန်တော်တို့အကြောင်းကို ပြောကြပါလိမ့်မယ်။ ပြောကြပါလို့လည်း တိုက်တွန်းပါတယ်ခင်ဗျာ”

အမျိုးသမီးများ ပြုံးစေနှင့် သဘောကျသွားကြသည်။

“ဒါအပြင် သူတို့ဟာ မိခင်များ၊ မိခင်လောင်းများဖြစ်ကြတဲ့အတွက် သူတို့ဟာ သားသမီးများကိုလည်း မြန်မာလူမျိုးများအကြောင်း ဗဟုသုတ ရအောင် ပြောကြပါလိမ့်မယ်။ ဘာတွေ ဘယ်လိုပြောကြမလဲ။ ကျွန်တော် ထင်တာကတော့ (မြန်မာလူမျိုးဆိုတာဟေ့ တို့လူတွေလောက် လူကောင် မကြီးဘူးကွဲ့၊ သူတို့ယောက်ျားတွေကမှ တို့ရုရှားအမျိုးသမီး ခပ်ညှက်ညှက် လောက်ရှိတယ်)

ကျွန်တော့် ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်ကြည့်၍ ရယ်မောကြသည်။

“နို့ပြီး ... သူတို့ဆံပင်တွေ၊ မျက်လုံးတွေကလည်း တို့လူမျိုးတွေလို ဖြူနီရွေဝါ၊ စိမ်းပြာပြာတွေ မဟုတ်ဘူး။ ဆံပင်အနက်၊ မျက်လုံးအနက်၊ အသားရောင်ကလည်း တို့လိုမဟုတ်ဘူး။ ဖြူဖျော့ဖျော့ကလေးတွေနဲ့ နူးနူး ညံ့ညံ့ရှိပုံပေါ်တယ်လို့ ကျွန်တော်တို့အကြောင်းကို သူတို့ သားစဉ်မြေးဆက် ပါ ပြောကြလိမ့်မယ်ဖြစ်တဲ့အတွက် အခု ဆိုဗီယက် မြန်မာချစ်ကြည်ရေး အသင်းကြီးတို့ ဆောင်ရွက်ချက်ဟာ ကမ္ဘာကြေသော်လည်း ဥဒါန်းကြေလိမ့် မည်မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ကျွန်တော် နိဂုံးချုပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။”

ဆီဆိုင်လား၊ မဆီဆိုင်လားတော့မသိ။ နှုတ်ထဲ တွေ့ရာ ဤသို့ လေလုံးမိုးလုံးနှင့် သုံးပစ်လိုက်ပါသည်။ သူတို့ကလည်း တကယ် သဘောကျ လေသလားမသိ။ အဆုံးမှာ ထုံးစံအတိုင်း လက်ခုပ်ဩဘာများ ဟိန်းနေ အောင် တီးလိုက်ပါ၏။

ဗောဗောတင်နိုင်

ဤစကားပြောပွဲအပြီး သူတို့ပြသမည့် ဘားဆပ်ကပ်မစမီ ၁၅ မိနစ်မျှ အားလပ်ချိန်အဖြစ် အပြင်ဘက်ထွက်ကြ၍ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ လီမွန်နစ်ခေါ် သစ်သီးရည်ဖြင့် ဧည့်ခံခြင်းပြုရာ ကျွန်တော် အပြင်ဘက် ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း အသက်အစိတ်နှင့် သုံးဆယ်ကြား ခန့်မှန်းရသော မျက်လုံးပြာပြာ ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ကျွန်တော့်အနီး ရောက်လာပြီး မိတ်ဖွဲ့ပါသည်။

“ကျွန်မနာမည် ဗောဗောတင်နိုင်ပါ၊ ကျောင်းဆရာမ ဖြစ်ပါတယ်။”

ဟု အင်္ဂလိပ်လိုပြောလျက် သူ့နိုင်လွန်လက်အိတ် အနက်ကလေးကိုချွတ်၍ လက်ချင်းဖျစ်ညှစ်ရပါသည်။ ပြီးလျှင် ကျွန်တော့်နာမည် သိပ်မရှင်း၍ဟု သူ့မှတ်စုစာအုပ်ထုတ်ကာ ကျွန်တော့်အား အင်္ဂလိပ်စာနှင့် ရေးစေပါသည်။ ကျွန်တော်က (Thaw Da Swe)ဟု ရေးလိုက်သည်ကို သူဖတ်သည်က...

“တော်ဒစွယ်”

ကျွန်တော်က...

“နိုး ... သော်တာဆွေ”

“တော်ဒါစွေ”

“နိုး ... သော်တာဆွေ”

ဤသို့လျှင် ကျွန်တော်က ရှေ့ကဆို၊ သူက နောက်မှလိုက်ခြင်းဖြင့် ပီသင့်သလောက် ပီသ၍ လာပါသည်။ သို့သော် မြန်မာသံမူရင်းတော့ မရပါ။ သူ့နာမည်ကိုလည်း ကျွန်တော် ဒီလိုပဲ သုံးလေးခါ ဆိုခဲ့ရသည်။ ဗောဗော တင်နိုင်သည် သူ့အသံထွက် တိတိကျကျ မဟုတ်ပါ။ မြန်မာလို အနီးစပ်ဆုံး နှင့် လှပအောင် ရေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အဲဒီလို စစချင်း တစ်ယောက်လက် တစ်ယောက်ကိုင်ကာ တစ်ဦး နာမည်တစ်ဦး အထပ်ထပ် ရွတ်နေကြခြင်းပင်။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး စိတ်ဝင် စားလှသည့် အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်လျက် ရင်းနှီးခြင်း၏ မေတ္တာလမ်းမကြီးက ပွင့်နေတော့သည်။

“ကျွန်မ စာဖတ် အလွန်ဝါသနာပါပါတယ်။ ဝတ္ထုဆိုရင် ဟာသ ဝတ္ထုအကြိုက်ဆုံးပဲ။ ဒါကြောင့် ရှင်ဟာ ဟာသဝတ္ထုရေးဆရာဆိုတာ သိရ တာနဲ့ မိတ်ဆွေဖြစ်ချင်စိတ် ပေါ်လာတာပါပဲ။ ရှင် ခုနပြောတဲ့စကားမှာလည်း ရှင်ဟာ ဟာသဆရာဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်။ ရှင်ဝတ္ထုတွေ အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ထားတာများ မရှိဘူးလား။ ရှိရင် ကျွန်မ ဖတ်ချင်လှပါတယ်”

ကျွန်တော်က ဝမ်းနည်းကြောင်းနှင့် ခေါင်းခါပြရသည်။

သူနှင့် ကျွန်တော် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အင်္ဂလိပ်စကား ကောင်းကောင်းနားလည်ကြောင်း သိရှိကြသောအခါ စကားပြန်စရာမလိုတော့ သဖြင့် စန်းခင်နှင့်မင်းရှင်၊ သာဂဒိုးတို့သည် အနီးမှ ဖယ်ခွာသွားကြလေ၏။

သည်တော့ ရုရှားအမျိုးသမီးက ပိုမိုရဲရင့်လာ၏။

“နို့ပြီး ... ရှင့်ကို ကျွန်မ သဘောကျတာတွေ ရှိသေးတယ်”

“ဘာတွေများလဲ ခင်ဗျာ”

ပြုံးရယ်နေသော ကျွန်တော့် ဘယ်ဘက်ပါးပြင်သို့ သူ့လက်ညှိုးလေး ချဉ်းကပ်လာကာ...

“ဟောဒီ ပါးချိုင့်”

ယင်းသို့ မိန်းမတစ်ယောက်က ယောက်ျားတစ်ယောက်အား သူက သဘောကျသည်ကို နှစ်သက်ကြောင်းပြောသည်မှာ သူတို့လူမျိုးအဖို့ မဆန်းပါချေ။ ကျွန်တော်က ‘အို’ဟုဆိုပြီး ရယ်မောလိုက်ရပါသည်။ သူက ဆက်လက်၍...

“နို့ပြီး ... ရှင်ရဲ့ဆံပင်နက်နဲ့ မျက်လုံးအနက်”

“ဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးတိုင်းဟာ ဒီလိုချည်းပါပဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မရဲ့တစ်သက်တာမှာ ဒီလို ဆံပင်အနက်၊ မျက်လုံးအနက်နဲ့ ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို မိတ်ဆွေဖြစ်ပြီး စကားပြောရတာ ဒါဟာ ပထမဦးဆုံး အကြိမ်ပါပဲ”

သူတို့တိုင်းပြည်မှာက ဆံပင်နက်နှင့် မျက်လုံးနက်က မရှိသလောက်ပင်။ သည်တော့ ကျွန်တော်ကလည်း စကားစရာပြောရ၏။

“ဟိုတုန်းကကော သည်လို မျက်လုံးနက်၊ ဆံပင်နက်နဲ့လူကို မိတ်ဆွေဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်များ ရှိခဲ့ဖူးသလား”

“ကျွန်မ အပျိုပေါက်ကတည်းက ဝတ္ထုတွေဖတ်ပြီး စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့တာပဲ”

“ဒါဟာ အပျိုပေါက် လူပျိုပေါက် ကလေးတွေရဲ့ သဘောပဲ၊ မရှိတာရှားတာကို လိုချင်တာဟာ လူ့သဘာဝပဲ။ ကျွန်တော် လူပျိုပေါက်တုန်းကလည်း အခု ခင်ဗျားလို မျက်လုံးပြာပြာ ဆံပင်ရွှေရောင်နဲ့ မိန်းကလေးကို တမ်းတခဲ့တာပဲ”

“တကယ်ပဲလား”

“အဟုတ်ပါပဲ”

“နို့ ... ရှင်တို့တိုင်းပြည်မှာ ကျွန်မလို ဆံပင်ရွှေရောင်နဲ့ မျက်လုံးပြာပြာ မိန်းမတွေ မရှိဘူးလား”

“ရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့က အင်္ဂလိပ်မတွေ၊ ကျွန်တော် လူပျို ပေါက်အရွယ်တုန်းကဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ပြည်ကို အင်္ဂလိပ်က အုပ်ချုပ်နေ ပါတယ်။ ဒီတော့ သူတို့ကသခင် ကျွန်တော်တို့ကကျွန်ခို့ အင်္ဂလိပ် မဆို ထားနဲ့ ကပြားမကတောင် ကျွန်တော်တို့ အနားကပ်မခံပါဘူး”

“အို ... သနားစရာ၊ ဒါဟာ ဟုတ်မှာပဲ။ သူတို့ရဲ့လူမျိုးဟာ အင်မတန် အသားရောင် ခွဲတတ်တာပဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တစ်သက်တာမှာ ဒီလို ဆံပင်ရွှေရောင်နဲ့ မျက်လုံးပြာပြာ အမျိုးသမီးကို ရင်းရင်းနှီးနှီး မိတ်ဆွေဖြစ် ရတာ ခင်ဗျားဟာ ပထမဦးဆုံးအကြိမ်ပါပဲ”

သူ့မျက်လုံးပြာကြီး ဝိုင်းဝိုင်းလည်ကာ အပြုံးကြီးပြုံးလျက်...

“တကယ်ပဲလား”

“ကျိန်ပြောနိုင်ပါတယ်”

“ဒါဖြင့် ကျွန်မနဲ့ အတူတူပဲပေါ့”ဟု ဆိုကာ သူက လက်ကမ်း၍ လက်ချင်းဖျစ်ညှစ်ကြပြန်ကာ ကျွန်တော်က...

“ဟုတ်ပါတယ်”

သည်နောက် သူ ခေတ္တစကားရပ်နေပြီးမှ...

“ရှင့်မှာ အိမ်ထောင် ရှိမှာပေါ့နော်။ ကျွန်မလည်း ရှိတယ်၊ ကလေးက နှစ်ယောက်၊ ရှင့်မှာကော...”

“ခုနှစ်ယောက်”

သူ အံ့အားသင့်သွားလျက်...

“အံ့မယ်လေး ... ရှင် အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီမို့လဲ”

“၄၅ နှစ်”

“အလိုလေး” သူ အလွန်အံ့ဩသွားဟန်နှင့် “ဒါဟာ မဟုတ်နိုင် ပါဘူး၊ ရှင် ကျွန်မကို နောက်ပြောတာ ဖြစ်မှာပါပဲ”

ဤနေရာ၌ စာဖတ်သူအား ခေတ္တဖြတ်ပြီး ပြောရပါဦးမည်။ သူတို့ လူမျိုးနှင့်စာလျှင် ကျွန်တော်တို့လူမျိုးက အရွယ်တင်လှပါသည်။ သူတို့လူမျိုး မှာ လူကောင်တွေကလည်း ကြီးမားလှ၍ အသက်(၃၀)ကျော်ပြီဆိုလျှင် အများအားဖြင့် ထိပ်ပြောင်(ကရုရှက်လို ဘော်လ်ဟက်) ကြီးတွေဖြစ်ကာ

ပါးရေတွန့်စပြုပြီ။ ရာသီဥတု ပြင်းထန်သည့် သဘာဝပင်။ အသားအရေ တို့ကလည်း ကြမ်းတမ်းမာကျောကြ၏။ အမွေးအမှင်လည်း ထူပြောလှ၏။

ကျွန်တော်မှာ မြန်မာလူမျိုးချင်းပင် အရွယ်တင်သည်ဟု ပြောရသူ ဖြစ်ရကား ဗောဗောတင်နိုင် မယုံနိုင်သည်မှာ အံ့ဩစရာ မဟုတ်ပါချေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က...

“ကျွန်တော်တို့လူမျိုးက လူကောင်ငယ်ပြီးတော့ အသက်ငယ်တယ် ထင်ရတတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် အမှန်ကိုပြောတာပါ။ ဘယ့်နှယ့်ဗျာ... ကျွန်တော့်ရဲ့ ပထမဦးဆုံး ဆံပင်ရွှေရောင်နဲ့ မျက်လုံးပြာပြာ မိတ်ဆွေမလေး ကို ကျွန်တော် ဘယ်မဟုတ်တာ ပြောပါ့မလဲ”

“ကျွန်မစိတ်ထဲမှာတော့ ကျွန်မထက် ၄-၅ နှစ်လောက်ပဲ ကြီးမယ် အောက်မေ့ပါတယ်။ ကဲ ... ကျွန်မအသက်ကော ဘယ်လောက်ရှိမယ်ထင်လဲ၊ ခန့်မှန်းစမ်း”

ကျွန်တော်သည် သူ့ကို ၃၀ ထက်မအောက်ဖူးဟု ထင်မိသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးကြိုက်ဖြစ်အောင် ၅ နှစ်၊ ၆ နှစ်လောက်တော့ လျှော့ ပြောမှပဲဟု...

“အလွန်ရှိလှ ၂၄-၂၅ နှစ်ပေါ့ဗျာ”

“မဟုတ်ဘူး၊ ၂၆ နှစ်”

အောင်မယ်လေးဗျ ... ၅ နှစ်၊ ၆ နှစ် လျှော့ပြောလိုက်မိလို့သာပေါ့။ ကိုယ့်စိတ်ထဲ ထင်သမျှ ပြောလိုက်ရ ဒုက္ခဗျ။ နှုတ်ခမ်းတော်စုမယ်။

သူနှင့် ကျွန်တော်သည် စကားပြန်နှင့် မင်းရှင်၊ သာဂဒိုးတို့ ရှောင်ခွာ သွားကြတော့သည်၌ နံဘေးလူတွေ ဂရုမစိုက်ဘဲ သဲသဲမဲမဲ စကားလက်ဆုံ ကျနေကြသည်။ ဤအချိန်၌ အခန်းထောင့်ရှိ စားပွဲကြီးတစ်ခုပေါ်တွင် သစ်သီးရည် ပုလင်းများဖွင့်၍ ဖန်ခွက်များနှင့် အသင့်ပြင်ဆင်ထားသဖြင့် ကျွန်တော်က ယောက်ျားတို့ဝတ္တရားအတိုင်း နှစ်ဖန်ခွက်သွားယူကာ သူ့ကို တစ်ခွက်ပေး၍ ခွက်ချင်းတော့ကာ ‘တို့စ်’လုပ်ကြသည်၌ သူတို့လူမျိုးထုံးစံ ဆုတောင်းတစ်ခုခုတော့ ဆိုကြရသည်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်က ဘာပြောရမည်လဲ မသိဖြစ်နေစဉ် သူက ပြုံးစိစိနှင့်...။

“ဘာဆုတောင်းကြမလဲ”ဟု ဆိုလေတော့ ကျွန်တော်က လွှတ်ခနဲ...

“ဘာဆုတောင်းကြမလဲ” ဟု ဆိုလေတော့ ကျွန်တော်က လွတ်ခနဲ...
“တို့ တစ်ဖန်တွေ့ကြဦးစို့ရဲ့” ပြောလိုက်မိသည်၌ သူက ဝမ်းသာ
အားရ...

“ဒီလိုဆို နက်ဖြန်ခါ ကျွန်မအခန်းလာခဲ့ပါ။ မွန်းလွဲပိုင်းမှာ ကျွန်မ
ပြန်ရောက်နေမှာပဲ”

“ခင်ဗျားယောက်ျားနဲ့ ကလေးတွေလည်း တွေ့ရမှာပေါ့နော်”

“ကလေးတွေက ညနေ ၄ နာရီကျော်မှာ ကျောင်းက ပြန်ရောက်
မှာပဲ။ ကျွန်မယောက်ျားကတော့ တခြားမြို့ကို ခရီးရက်ရှည်သွားနေပါတယ်။
လာမယ် မဟုတ်လားရှင်” ဟုဆိုပြီး သူ့လမ်းနှင့် တိုက်နှင့် အခန်းနံပါတ်ကို
ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်က I will try “ကြိုးစားပါမယ်” ဟု ပြန်ပြောလိုက်ရပါ
သည်။

ကျွန်တော် သူ့လိပ်စာကို မှတ်ထားလိုက်သော်လည်း စင်စစ်တော့
စန်းခင်ပို့မှ ကျွန်တော် သွားနိုင်ပါမည်။ ဤ ၁၅ မိနစ် အားလပ်ချိန်၌
သူနှင့်ကျွန်တော် ကြည်နူးစွာ စကားပြောကြပြီးနောက် ဘားဆပ်ကပ်ပြရန်
ဘဲလ်တီး၍ ရုံထဲပြန်ဝင်ကြတော့ သူ့နေရာသူ ကိုယ့်နေရာကိုယ် ပြန်ကြရ
သည်။ ကျွန်တော်တို့ အထူးဧည့်သည်တော်များက ရှေ့ဆုံးတန်းတွင်ဖြစ်၍
ကျွန်တော်က ထိုအမျိုးသမီးက နက်ဖြန် သူ့အခန်းသို့လာရန် ချိန်းလိုက်
ကြောင်း စန်းခင်အား တီးတိုးပြောပြတော့ စန်းခင်က...

“ခင်ဗျား သွားတွေ့ချင်သလား”

ကျွန်တော်မှာ မြန်မာလူမျိုးတစ်ယောက်အနေနှင့် စဉ်းစားရပါ
သည်။ ဗောဗောတင်နိုင်နှင့် ကျွန်တော် ပြောကြသောစကားများမှာ သူက
ကျွန်တော်အား “မျက်လုံးနက်နက်၊ ဆံပင်နက်နက်နဲ့ ကျွန်မရဲ့ ပထမဦးဆုံး
ယောက်ျားလေးမိတ်ဆွေ” ဟု ဆိုသည်။

ယောက်ျားလေးမိတ်ဆွေ Boy friend နှင့် Girl friend မိန်းကလေး
မိတ်ဆွေဆိုသည်မှာ မျက်နှာဖြူတို့၏ ထုံးစံတွင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလို
ရိုးရိုးသားသား မိတ်ဆွေမကတော့ဘဲ သမီးရည်းစားဘက် ရောက်နေချေပြီ။
နို့ပြီး...ကျွန်တော်က သူ့အိမ်သွားလျှင် သူ့ကလေးတွေနှင့် သူ့ယောက်ျား

လည်း တွေ့ရမှာပေါ့နော်လို့ ရိုးရိုးသားသား မြန်မာမေး မေးသည်ကို သူက ဝမ်းသာအားရ ကလေးတွေက ကျောင်းကပြန်မလာသေးပါဘူး။ သူ့လင်က တခြားမြို့ကို ခရီးရက်ရှည် သွားနေပါတယ်ဆိုလေတော့ ကျွန်တော်က အဲဒီ အကြောင်း စန်းခင်အား ပြောပြပြီး...

“နှစ်ယောက်တည်း ချိန်းတွေ့သလို ဖြစ်နေတယ်ဗျာ၊ အဲဒီတော့ သွားလို့ ကောင်းပါ့မလား”

“ဒါတော့ ခင်ဗျားသဘောပါ၊ ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးအဖို့တော့ မဆန်းပါဘူး”

ကျွန်တော် ခေတ္တ စဉ်းစားပြီးနောက် ဘားဆပ်ကပ်ထဲ စိတ်ရောက် သွားသောအခါ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ဖြစ်သွားသည်။ ၁၁ နာရီလောက်ပြီး၍ အဆောက်အအုံအပြင်ဘက် ထွက်ကြတော့ သိသိသာသာကြီး ချမ်းအေးနေ ပါသည်။ နှင်းရည်တွေ တဖွဲဖွဲကျနေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားဆီသို့ ကပျာကသီလေး ပြေးသွားကြကာ ကျွန်တော်ကားပေါ် တက်မည်အပြည့် ဗော့ဗော့တင့်နိုင် ရောက်လာကာ ‘နက်ဖြန်လာမည်လား’ဟု မေးပါသည်။

သူများတိုင်းပြည်၌ အစွန်းအငြိ ပြောစရာ တစ်ခုခုရှိလာမည်ကို စိုးရိမ်ရသဖြင့် ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားပြီး၍ နက်ဖြန်သွားရမည့် အစီအစဉ်တွေနှင့် မည်သို့မျှ အချိန်မရသည့်အတွက် အလွန်ဝမ်းနည်းပါ ကြောင်း ပြောပြလိုက်တော့ သူက ဖွဲ.ဖွဲ.နွဲ့.နွဲ့.ပဲ။

“ဒါဖြင့် ကျွန်မရဲ့ ဆံပင်နက်နက်၊ မျက်စိမည်းမည်း ယောက်ျား လေးမိတ်ဆွေနဲ့ ရှင့်ရဲ့ ဆံပင်ရွှေရောင်၊ မျက်လုံးပြာပြာ မိန်းကလေးမိတ်ဆွေ ဟာဖြင့် ဒီည ဒီမျှနဲ့ပဲ ခွဲခွာကြရတော့မယ်နော်”ဟု ပြောပြီး လည်တံ ကြော့ကြော့နှင့် သူ့ပါးကလေးကို မော့ပေးလိုက်ရာ ကျွန်တော်က ဘာလုပ် ရမှန်းမသိ ဖြစ်နေစဉ် စန်းခင်က...

“နမ်းလိုက်ပါဗျာ၊ ဒါ ကျွန်တော်တို့လူမျိုးထုံးစံ နှုတ်ဆက်တဲ့အနမ်း နမ်းပါဗျာ”ဟု ပြောတော့မှ ကျွန်တော် သူ့လက်မောင်းအိုးနှစ်ဖက်ကို ကိုင်၍ ပါးနှစ်ဖက်ကို ဘယ်ပြန်ညာပြန် နမ်းလိုက်ရပါသည်။ ပြီးတော့မှ “ဝွတ်ဘိုင်”...
‘ဝွတ်ဘိုင်’

မော်စကိုမြို့တော်

ကမ္ဘာ့ မြို့ကြီးပြကြီးတစ်ခုကို သည်တစ်ခါ သည်တစ်ခေါက် ရောက်ဖူးသည်နှင့် 'မြစ်မမြင်ဖူး၊ မူးမြစ်ထင်'ဆိုချင်ဆို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီ ၁၉၃၇ ခုနှစ်က ပေါင်းတည်ခေါ်သည့် တောမြို့ငယ်လေးမှ မြန်မာ ပြည်၏မြို့တော် ရန်ကုန်သို့ ကျွန်တော် ရောက်လာခဲ့တော့ 'အောင်မယ်လေး... ရန်ကုန်မြို့ကြီးသည် ကြီးကျယ်စည်ကားလှပါကလား၊ အညစ်အကြေးမရှိ သန့်ရှင်းလှပါကလား။ လမ်းတွေ၊ ဈေးတွေ၊ ဆိုင်ကနားတွေက ကြီးကျယ် ခမ်းနားလှပါကလား'ဟု အောက်မေ့ခဲ့သော ကျွန်တော်သည် ယခု မော်စကို မြို့တော်ရောက်သွားသောအခါ၌ ယခင်က ရန်ကုန်မြို့တော် ချီးကျူးခန်းကို အော်၍ အော်၍သာ ရယ်ပစ်ချင်တော့သည်တကား။

မော်စကို၏ ကြီးကျယ်ခမ်းနားပုံကိုဖြင့် အထူးဖော်စရာ လိုမည် မထင်ပါ။ ဓာတ်ပုံများ တွေ့ဖူးမည်။ ရုပ်ရှင်ထဲ မြင်ဖူးမည်။ အဲ...သန့်ရှင်းပုံ ကိုတော့ ဓာတ်ပုံများ ရုပ်ရှင်များက အသေးစိတ် ဖော်ပြနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ် ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် စူးစမ်းတွေ့သိသမျှ ရေးသားရပါမူ မော်စကို မြို့တော်မှာ ကျွန်တော် ကျင်လည်ခဲ့ရသမျှ နေရာတို့တွင် လမ်းတွေပေါ်မှာ ရော၊ အဆောက်အအုံတွေထဲမှာရော ပုရွက်ဆိတ်မရှိ။ ခြင်ကောင်၊ ယင်ကောင် မရှိ၊ ဖုန်မရှိ၊ အမှိုက်သရိုက်မရှိ။ မော်စကိုမြို့တော်မှာ ရက်အတော်ကြာ ကျွန်တော် နေခဲ့သည်။ ဟိုဟိုဒီဒီ လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ပုရွက်ဆိတ်တစ်ကောင်၊ ခြင်တစ်ကောင်၊ ယင်တစ်ကောင် မမြင်ခဲ့ရပါ။ လမ်းပေါ်မှာ သစ်ရွက်တစ်ခု၊ စက္ကူတစ်စ၊ မီးခြစ်တစ်ဆံ၊ ဆေးလိပ်တစ်တို မတွေ့ခဲ့ရပါ။ အကယ်၍ မတော်တဆ တွေ့ရှိပါက ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်မြို့တော်မှာ ငွေဆယ်တန် တစ်ရွက် ကောက်ရသည်နှင့် တူပါလိမ့်မည်။

ယင်းသည် မြို့ပြ စည်ပင်သာယာရေး စီမံကိန်းကောင်း၍သာ မဟုတ်သေး။ လူတွေ၏ စည်းကမ်းကြီးမှုလည်း ပါဝင်လေသည်။ ကျွန်တော် တို့ မော်စကိုသို့ရောက်ပြီး ၃ ရက်မြောက်သော နံနက်ခင်းဝယ် ကျွန်တော်တို့ မဟာဗမာ သုံးယောက်ရယ်၊ စန်းခင်ရယ်၊ သတင်းထောက် နှစ်ယောက်ရယ်၊ ကရင်မလင် နန်းတော်သို့ သွားကြသည်။ မော်တော်ကားကို ရင်ပြင်နီရှေ့ဝယ် ရပ်ခဲ့ပြီး နန်းတော်ထဲ ဝင်သွားကြရာမှ တော်တော်ကြာ ခြေကျင်လျှောက်

ရသည်။ ဤတွင် သူတို့စည်းကမ်းနှင့် ကျွန်တော် ကသိကအောက် ဖြစ်ရသည်။

အသို့ဟူမူ ကျွန်တော်တို့ မဟာဗမာ သုံးယောက်အနက် သာဂဒိုးက ဓာတ်မီးခြစ်နှင့် ဆေးတံသမား။ မင်းရှင်က ဘာဆေးလိပ်မျှ မသောက်တတ်။ ကျွန်တော်က သစ်သားမီးခြစ်နှင့် စီးကရက်။ ကျွန်တော်တို့ မဟာဗမာ ထုံးစံအတိုင်းပေါ့ခင်ဗျာ။ စီးကရက်ကို မီးညှိပြီးတော့ မီးခြစ်ဆံကို လမ်းပေါ်ပစ်ချလိုက်တယ်။ ဟောဗျာ ... သတင်းထောက်တစ်ယောက်က ကျွန်တော့် မီးခြစ်ဆံကို ကပျာကယာ ကောက်ယူလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ဒီမီးခြစ်ဆံကို ဒင်း ဘာလုပ်ဖို့များလဲ၊ သွားကြားထိုးဖို့လေလား။ နောက်တစ်ဖန် ကျွန်တော်က သောက်တဲ့စီးကရက်တိုသွားလို့ လက်ညှိုးနဲ့လက်မညှပ်ပြီး လက်ခလယ်နဲ့ ထောက်ခနဲ တောက်လွှတ်လိုက်ပြန်တော့လည်း စန်းခင်ဟာ အဲဒီစီးကရက်တိုဆီကို ကပျာကသီ လိုက်သွားပြီး ကောက်ယူလိုက်ပြန်တယ်။ ကျွန်တော့်ကိုတော့ ဘာမှမပြောဘူး၊ ဣန္ဒြေမပျက်ဘဲ။ ဒါနဲ့ ဒီကောင်တွေဟာ မြန်မာပြည်က တရုတ်ဘိန်းစားတွေလိုများ စီးကရက်တိုတွေစုပြီး ပြန်လိပ်သောက်ဖို့လေလား။ စဉ်းစားလိုက်မိသေးတယ်။ အမှန်မဟုတ်ပါဘူးခင်ဗျာ၊ သူတို့ပြည်မှာ ကျွန်တော့်အပြုအမူဟာ အင်မတန်ရှက်ဖို့ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော် လွင့်ပစ်လိုက်တဲ့ မီးခြစ်ဆံနဲ့ စီးကရက်တိုကို ကျွန်တော်တို့ လမ်းလျှောက်သွားရင်း အမှိုက်ပုံးတွေတော့ သူတို့သွားထည့်ကြတာပါပဲ။ အမှိုက်ပုံးများကလည်း လမ်းဘေးတွင် မကြာခဏတွေ့ရပါတယ်။ သည်တော့မှ ကျွန်တော် နားလည်လေသတတ်။

မော်စကိုမြို့မှာ လမ်းဘေးတိုင်းတွင် သစ်ပင်မရှိပါဘူး။ ရှိမယ့် ရှိတော့ရင် ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်က ဦးဝိစာရလမ်းပုံစံမျိုး လက်ဝဲသွား၊ လက်ယာသွား လမ်းနှစ်ခုအလယ်မှာ ဥယျာဉ်မြေထားပြီး စိုက်ထားတာပဲ။ အဲဒါ လူနားနေဖို့ပဲ။ ခြေလှမ်းနှစ်ဆယ် အစိတ်လောက်မှာ ထိုင်ခုံရှည်တစ်ခုစီ မျက်နှာချင်းဆိုင် ရှိတယ်။ အမှိုက်ပုံးရှိတယ်၊ မြေကြီးဟာ ပြောင်နေတယ်။ သစ်ရွက်တစ်ရွက် မရှိပါဘူး။ သူတို့သစ်ပင်မျိုးတွေက သစ်ရွက်မကြွေလို့ တဲ့လား။ ဘယ်နေလိမ့်မလဲ။ ကြွေသပေါ့။ သို့သော် သစ်ရွက်ကြွေသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အမှိုက်ပုံးထဲ ကောက်ထည့်ဖို့လူက အဆင်သင့်ပဲ။ အချို့

သစ်ရွက်များ မြေတောင် မခလိုက်ရပါဘူး။ ထိုတာဝန်ကျလူလက်ထဲ ရောက် သွားတာပဲ။

တချို့လမ်းဆုံတွေမှာ ပန်းပင်တွေ စိုက်ထားတယ်။ အဲသည်အပင် တွေကို ကြည့်ရှုပြုပြင်နေတဲ့ အဘွားကြီးတွေက အဆင်သင့်ပဲ။ သည်လို လမ်းတွေမှာ အမှိုက်ကောက်တဲ့ သိမ်းတဲ့သူတွေနဲ့ ပန်းပင်ကြည့်ရှုသူတွေဟာ အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးတွေပဲ။ သူတို့ဟာ ပင်စင်ရပြီးတဲ့နောက် အပိုဝင်ငွေ ရအောင် ခွန်အားမစိုက်ရတဲ့ သည်လို တောက်တိုမယ်ရ အလုပ်မျိုးတွေ လုပ်ကြတာပဲ။ သူတို့ ဆိုရှယ်လစ်တိုင်းပြည်မှာ လူတွေဟာ ကြီးလေ ဝလေနဲ့ ကျန်းမာရေးကောင်းကြတယ်။ မသေမချင်း အလုပ်လုပ်နိုင်ကြတယ်။ ပရား ဗဒါး သတင်းစာတိုက်က အဘွားကြီးက ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားတဲ့ အချိန်မှာ အသက်(၈၂)နှစ်တဲ့၊ ဝဝဖက်တီးကြီး။ သူ့လက်မောင်း မာတင်း တင်းကြီးတွေ ကြည့်ရသည်မှာ ကျွန်တော့်လိုကောင်ကို လည်ကုပ်ကလေး ကိုင်ပြီး မနိုင်မယ်တောင် အောက်မေ့ရပါတယ်။

သူတို့ဆီမှာ ဆရာဝန်တွေ သိပ်ပေါတယ်။ သူ့အပိုင်းနဲ့သူ တာဝန် ကျ ဆရာဝန်တွေရှိပါတယ်။ အလိုရှိရင် တယ်လီဖုန်းဆက်လိုက်ရုံပဲ၊ ဆေးဝါး ကလည်း လိုလေသေး မရှိဘူးပေါ့။ မော်စကိုမြို့တော်က ပြည်သူ့ အိမ်ခန်း တိုင်းမှာ တယ်လီဖုန်းနဲ့ တယ်လီဗီးရှင်း(မြင်ရှင်သံကြား ရေဒီယို) ရှိကြတာပဲ။ အနေအထိုင်တော့ ကျဉ်းသဗျ။ ရန်ကုန်က အစိုးရပိုင် ပြည်သူ့ တိုက်ခန်းတွေ လိုပဲ။ ဧည့်ခန်းတစ်ခု။ ဒါကြောင့် သူတို့ဆီက အိမ်ထောင်တွေမှာ ကလေးနှစ် ယောက်ထက် ပိုမမွေးနိုင်ကြဘူး။

ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားကြည့်ကြပါလေ။ ကလေးနှစ်ယောက်ဟာ မိဘနဲ့ အတူမအိပ်သင့်တဲ့အရွယ် ရောက်တော့ရင် ဧည့်ခန်းက စားပွဲကုလား ထိုင်ဖယ်ပြီး အိပ်ကြရတော့တာပေါ့။ ယောက္ခထီး၊ ယောက္ခမရှိလည်း မြေး များနဲ့ အိပ်ကြပေါ့။

ကျွန်တော် ကိုစန်းခင်အခန်းကို ထမင်းတစ်နပ်စားရအောင် ရောက် သွားတော့ရင် ဒီအကြောင်းတွေ ကျွန်တော်က စုံစမ်းမေးမြန်းခဲ့တယ်။ သူတို့ မှာ ကလေးနှစ်ယောက်နဲ့ ယောက္ခမကြီးရှိတယ်။ ညကျတော့ရင်တဲ့ အခု ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားကြတဲ့ ဧည့်ခန်းမှာပဲ ဒီစားပွဲ၊ ကုလားထိုင်တွေဖယ်

ပြီးတော့ရင် မြေးအဘွားတွေ အိပ်ကြရပါသတဲ့။

သည်တော့ စာဖတ်သူက ပြောချင်လိမ့်မယ်။ “အောင်မယ်လေး ... အိမ်ကျဉ်းတာနဲ့ ကလေးနှစ်ယောက်ထက် ပိုမမွေးနိုင်ဘူးလို့ပဲ။ ကဲ ... တို့ဆီက ဖိုးခွေးနဲ့ မယ်ခတို့ သုံးပင်နှစ်ခန်း ခနော်နီခနော်နဲ့ အိမ်ကလေးနဲ့ပဲ မွေးထားလိုက်တဲ့ ကလေးတွေ ခုနှစ်ယောက်တောင်ပဲ” လို့။

ခင်ဗျားပြောတာ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ပြည်က ရာသီဥတုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ပြည်က ရာသီဥတုက တူတာမှမဟုတ်ဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ပြည်မှာက အမိုးအကာမရှိဘဲနဲ့တောင် နေလို့အိပ်လို့ရတယ်။ သူတို့ပြည်မှာက အပလေမဝင်နိုင်အောင် အိပ်ခန်းလုံရမယ်။ နို့ပြီး အနွေးဓာတ်ငွေ့သို့မဟုတ် အိပ်ရာ စောင်လုံလုံလောက်လောက်ရှိမှ အိပ်လို့နေလို့ရသဗျ။ ကျွန်တော်တို့တည်းခိုခဲ့တဲ့ ဟိုတယ်ခန်းတွေမှာ ဓာတ်ငွေ့ရှိတဲ့အပြင် စောင်ထူထူကြီးလည်း ခြံခဲ့ရသေးသဗျ။

ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်မှာ ဆိုပါတော့ဗျာ။ ရန်ကုန်မြို့မှာ များစွာသော ဂေါ်ရင်ဂျီကုလားတွေဟာ ဘယ်မှာ အိမ်ရယ်၊ အခန်းရယ် ရှိလို့လဲ။ လမ်းဘေးပလက်ဖောင်းပေါ်နဲ့ တိုက်နံဆေးတွေမှာပဲ ကဇော်မူးမူးနဲ့ အိပ်နေသွားကြတာပဲ မဟုတ်လား။ သူတို့ပြည်မှာဆိုရင်တော့ မနက်ကျ အသက်မရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် မော်စကိုမြို့တော်မှာ ညကျပြီဆိုရင် ဒီလိုအရက်မူးပြီး လမ်းဘေးမှာ လဲကျနေတဲ့လူများ ရှိသလားလို့၊ သူ့ရပ်ကွက်နဲ့ သူ့မြို့နီစီပယ်က လိုက်ရှာတဲ့အဖွဲ့တွေ ရှိကြရတယ်။ မူးလဲနေသူတွေရင် သူ့အိမ်ပြန်ပို့ (သို့မဟုတ်) လုံခြုံတဲ့ဌာနမှာ ထိန်းသိမ်းထားရတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရောက်သွားတဲ့ ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှာ လူမွန်ဘာ တက္ကသိုလ်က နီဂရိုးကျောင်းသားလေးတစ်ယောက်ဟာ မီးရထားလမ်းဘေးမှာ အရက်မူးပြီးလဲနေတာ ရှာဖွေရေးအဖွဲ့က မတွေ့လို့ မနက်ကျတော့ သေနေတဲ့အလောင်း တွေ့ရတာနဲ့ တော်တော် အရေးအခင်း ဖြစ်လိုက်ကြသေးတယ်။ နီဂရိုးကျောင်းသားများက မော်စကိုအစိုးရကို အရေးဆိုကြတယ်။ ကဲ ... မူးလဲနေတဲ့လူကိုတောင် သက်ဆိုင်ရာက တာဝန်ယူရတယ်။

စားဝတ်နေရေးဆိုတာ သူတို့ပြည်မှာ တကယ့်ပြဿနာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာ “ထမင်းငတ်သေတဲ့မသာ မရှိပါဘူး” ဆိုတဲ့

စကားရှိတယ်။ နေတာ၊ အိပ်တာတော့ မပြောနဲ့တော့။ ဘယ်နေရာအိပ်အိပ်၊ ဘယ်နေရာနေနေ မသေပေါင်ဗျာ။

အဲ ... သူတို့ပြည်မှာတော့ အခု အောင်မြင်နေတဲ့ ဆိုရှယ်လစ် စနစ်ကြီး မတည်ဆောက်မီကဆိုရင် စားဝတ်နေရေး မပြည့်စုံလို့ သေတဲ့ လူတွေ အများကြီးရှိခဲ့တယ်။

အခုက ကျွန်တော်ပြောခဲ့တယ်။ သူတို့ဆီမှာ ကလေးနှစ်ယောက် ထက် ပိုမမွေးရဘူးဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်သားအနေနဲ့ ဘယ်လို များ တားဆီးကြသလဲလို့ မေးချင်ကြပေလိမ့်မယ်။ လွယ်လိုက်သမှ တား ဆီးတဲ့ဆေးတွေ ကိရိယာတွေက လွယ်လွယ်ဝယ်လို့ရတယ်။ ကလေးမွေးတဲ့ ဆေးရုံရှိသလိုပဲ။ ပဋိသန္ဓေဖျက်ပေးတဲ့ ဆေးရုံလည်း တရားဝင်ရှိတယ်။ မည်သူမဆို ကျား၊ မ ကလေးမရအောင် လုပ်ပေးပါဆိုလည်း လုပ်ပေးတာ ပဲတဲ့။ ကျွန်တော်တို့စကားပြန်က ပြောပြသဗျ။ အရှေ့ဂျာမနီရောက်တော့ ကျွန်တော်တို့စကားပြန် မစွတာအက်ရှက်လည်း သားလေးတစ်ယောက် တည်း ရှိတယ်။ နှစ်ယောက်တောင် မယူတော့ဘူး။ “ကျွန်မတို့မှာ အလုပ်က များတယ်။ မဟုတ်လား၊ ဒီတစ်ယောက်နဲ့ပဲ ကျွန်မတော့ ရပ်ပစ်လိုက် တာပဲ”တဲ့။

ဆင်မိနော့

သူတို့ ဆိုရှယ်လစ်တိုင်းပြည်၌ အစေခံတွေ၊ အိမ်ဖော်တွေ၊ အခိုင်း အစေတွေ မရှိတော့ပေ။ လူချင်းအားလုံး ရည်တူတန်းတူချည်းပဲ။

ယခုအချိန်တွင် ရုရှားပြည်မှာ နာမည်အကြီးဆုံး စာရေးဆရာတစ် ယောက်၊ ကွန်စတင်တန်၊ ဆင်မိနော့က ကျွန်တော်တို့အား သူ့အိမ်ခေါ်၍ နေ့လယ်စာတစ်နပ်ကျွေးရာ သူ့အိမ်မှာ သူတစ်ယောက်တည်းရယ်။

“ကျွန်တော့်ဇနီး ခရီးသွားနေလို့ဗျာ၊ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပဲ ချက် ပြုတ်နေရပါတယ်”တဲ့။

ကဲ...ကြည့်စမ်း။ သူတို့ပြည်က နာမည်ကြီး စာရေးဆရာဆိုတာ စာအုပ်တွေ သန်းချီထုတ်ရတာ။ ဝင်ငွေ အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ပြည်မှာဆို အိမ်ဖော်နဲ့ ထမင်းချက်နဲ့ ထားမှာပေါ့ဗျ။ ဆင်မိနော့ဟာ

လွန်ခဲ့တဲ့ ဇန်နဝါရီလကပဲ မြန်မာပြည် ရောက်လာပါသေးတယ်။ သတင်းစာထဲ သူရောက်လာကြောင်း ဖတ်ရတော့ ကျွန်တော့်အိမ်ခေါ်ပြီး ထမင်းတစ်နပ်လောက် ကျွေးချင်စိတ် ပေါ်ပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်မှာ စာပေဟောပြောပွဲကိစ္စနဲ့ ကျွန်တော်က မြောက်ပိုင်းရှမ်းပြည် ရောက်နေခဲ့တယ်။ လူချင်းတောင် မတွေ့လိုက်ရပါဘူး။

မော်စကိုမြို့မှာ ငွေချမ်းသာလာလို့ ပုဂ္ဂလိကအိမ်ကြီးဟည်းနေအောင် ဆောက်လိုက်မယ်။ စိတ်ကူးနဲ့မရဘူး။ အားလုံး ပြည်သူတိုက်ခန်းတွေမှာပဲ တန်းတူရည်တူ နေကြရပါတယ်။ ဆင်မိနေ့အခန်းဟာ စန်းခင်တို့အခန်းလောက်ပဲ။ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂတွေတော့ ပိုကောင်းသပေါ့ဗျာ။

ဆင်မိနေ့ဟာ အမေရိကန် စာရေးဆရာကြီး ဟဲမင်းဝေးကို အင်မတန်သဘောကျတယ်။ သူ့စာရေးစားပွဲနံ့အားမှာ ဟဲမင်းဝေးရဲ့ ၁၂ လက်မဓာတ်ပုံကြီး ထောင်ထားတယ်။

ဆင်မိနေ့ဝတ္ထုတွေကို သူတို့ တိုင်းရင်းသားဘာသာမက အင်္ဂလိပ်လိုလည်း ထုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သွားတဲ့အချိန်မှာ သူရဲ့ထွက်ပြီးခါစ Victims and Heroes ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထူကြီးတစ်အုပ်စီ မေတ္တာလက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါတယ်။

မာရီယာ ဆာဂဲနက်

မာရီယာဆာဂဲနက်ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးဟာ မော်စကိုက စာရေးဆရာအသင်းမှာ အမှုဆောင်တစ်ယောက်ပါ။ ဆရာဝေနေရဲ့ မိတ်ဆွေလေ။ အသက်(၃၅)နှစ်လောက် ခန့်မှန်းရပါတယ်။ ဆရာဝေနေနဲ့က တာ့ရှ်ကင့်စာပေညီလာခံမှာ မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့ကြလို့ ကျွန်တော်တို့ မော်စကိုအသွားမှာ ဆရာဝေနေက မာရီယာအတွက် ကြေးစည်လေးတစ်လုံး လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါတယ်။ မာရီယာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ သုံးကြိမ် တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ စာရေးဆရာအသင်းတိုက်က ဧည့်ခံပွဲမှာ တစ်ကြိမ်၊ စာရေးဆရာကြီး ဆင်မိနေ့ထမင်းစားပွဲမှာ သူပါလိုက်ပါခဲ့လို့ တစ်ကြိမ်၊ နောက်ဆုံးမှာ ကျွန်တော်တို့ မော်စကိုက မြန်မာပြည်အပြန်တွင် လေဆိပ်ကို သူလိုက်ပို့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာရေးဆရာ သုံးယောက်အနက် ကြွားပြောတာမဟုတ်

ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ကို သူ တော်တော်ခင်မင်ပါတယ်။ လေယာဉ်ပေါ်တက် ခါနီး နောက်ဆုံး ခွဲခွာရတဲ့အချိန်မှာ သူက ကျွန်တော့်တစ်ယောက်တည်းကို ကွန်းညက်(ဘရန်ဒီ)တစ်ပုလင်း လက်ဆောင်ပေးပြီး သူတို့လူမျိုးထုံးစံ၊ ကျွန်တော့်ပါးဖက်နမ်းလို့ ကျွန်တော်ကလည်း ပြန်နမ်းလိုက်ရပါတယ်။ ဒီအကြောင်းကို ကျွန်တော်ဖော်ပြရတာက ဒီလိုဗျ။ ဆရာဝေနေဟာ မာရီယာကို တကူးတက ကြေးစည်လေးတစ်လုံးတောင် လက်ဆောင်ပေးလိုက်ရတယ် ဆိုတော့ တာရှ်ကင့်မှာ သူတို့တွေကြစဉ်က ခွဲခွာရခါနီး ဆရာဝေနေဟာ ကျွန်တော့်လိုပဲ မာရီယာ့ပါးကို နမ်းခဲ့ရလိမ့်မယ်လို့ ဆရာကတော့ကို ကျွန်တော် တိုင်တန်းခြင်းပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆို လွန်ခဲ့တဲ့ ဇန်နဝါရီလက စာပေဟောပြောပွဲအတွက် ကျွန်တော်တို့ နှစ်စုံတွဲ မြောက်ပိုင်းရှမ်းပြည်သွား ကြစဉ်က မီးရထားပေါ်မှာ စကားစပ်မိပြီး ဆရာဝေနေက သူ့ဇနီးကို “ထားရယ် ... ကိုကိုက...” အောင်မယ်... သူ့ကိုယ်သူ ကိုကိုတဲ့။ သူတို့သမီး ရည်းစား ခေတ်က အသုံးကိုဗျ။ “အရက်သောက်တာသာ သော်တာဆွေနဲ့ တူတာပါ။ မြောက်စွမှာတော့ သော်တာဆွေလို မဟုတ်ပါဘူး။ ထားကလွဲပြီး ဘယ်အမျိုး သမီးကိုမှ မထိတွေ့ခဲ့ဖူးပါဘူး”တဲ့။ အဟတ် ဟား...။

ဥဘောက်မ၊ပါးလေး နမ်းရဖို့အရေး

ရုရှားပြည်သည် အေးသောတိုင်းပြည်မို့ ဥရောပထုံးစံအတိုင်း အမျိုး သမီးနှင့် အမျိုးသားများ နမ်းရှုပ်နှုတ်ဆက်ကြသည်။ သူတို့ပါး နမ်းရသည် မှာလည်း ကျွန်တော်တို့ ပူသောတိုင်းပြည်က အမျိုးသမီးတို့၏ ပါးများကဲ့သို့ ဖဿဓာတ် မရှိ။ ပေါင်ဒါရေမွှေးကြောင့် မွှေးတော့ မွှေးပါသည်။ သို့သော် အေးစက်စက်နှင့် နို့အေးချောင်း နမ်းရသကဲ့သို့ ရှိဘိသည်။ ရုရှားပြည်မှ တစ်ဆင့် ကျွန်တော်တို့ရောက်ခဲ့ကြသော ဥဘောက်နှင့် အဇာဘိုင်ဂျန် တိုင်း ပြည်တို့ကား နွေအခါမှာ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ကဲ့သို့ ပူပြင်းသည်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကဲ့သို့ပင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး အသားချင်း တွေ့ထိရဖို့ပင် ခဲယဉ်းသည်။ သို့သော် အပျို၊ လူပျို ချစ်ရေးငင်ပုံလေးတော့ ဆန်းပြားသည်။